

OBVEZNI
IZVOD

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA

30. december 2008, letnik XII

**DECEMBER
2008**

Alarmantno stanje vrtca

**Neperspektivno
lesarstvo ali priložnost
za dober zaslužek?**

**Lesoj sprožil polemiko o
(ne)pravni državi**

**Tina Trdan, Prešernova
nagrajenka**

**Slavica Marinković,
'prva harmonika
Jugoslavije'**

**Majda Ilc Hussein -
100.000. krvodajalka**

**Maja Guduraš, državna
prvakinja v plavanju**

COPEX
AVTODELI

Zdaj tudi v Ribnici!

V stavbi tehničnih pregledov
Ob železnici 2, 1310 Ribnica
T: 01 / 836 10 10

Delovni čas:

Pon.-Pet.: 8.00 - 19.00, Sobota: 8.00 - 13.00

**VSE VRSTE REZERVNIH DELOV
IN DODATNA OPREMA
ZA OSEBNE AVTOMOBILE**

REKLI SO JI 'PRVA HARMONIKA JUGOSLAVIJE'

Imela je rosnih sedem let, ko jo je uročila harmonika. Mimo nje je zbežalo otroštvo, ker ji ga je šest ur na dan jemala vadba. A prav vadba in talent sta jo pri 11 letih pripeljala na tekmovanje in leta 1986 je postala prva harmonika tedanje Jugoslavije. Rekli so ji čudežni otrok.

Slavica Marinković, profesorica harmonike

Njeno življenje se je po tistem velikem uspehu odvijalo le delno tako, kot bi se moralo tako nadarjeni umetnici, ki je bila v beloruskem Minsku celo solistka v orkestru beloruskih narodnih instrumentov. Petletni ruski del njenega življenja je bil lep. Spoznala je tudi veliko ljubezen, a se je bila pripravljena od nje ločiti, ker se je vdala želji staršev, da bi jim bila bližje. Čutila se je dolžna, da jima vsaj s to gesto povrne njuno pomoč, ker sta jo povsem sama izšolala. Življenje v Minsku je bilo vseeno skromno in se je morala preživljati kot varuška, pa tudi občasna čistilka v internatu, da bi na koncu pristala kot solistka v zgoraj omenjenem orkestru. V Rusiji so akademije za glasbo po kakovosti izenačene, ker vse izhajajo iz znamenite moskovske in leningrajske šole, od koder je prihajal tudi Slavičin profesor. Stroga disciplina, številni predmeti, obvezna prisotnost in visok nivo poučevanja, saj je študij glasne med tem slovanskim narodom nacionalni ponos in se je nekaj v take akademije vpisovalo le najbolj nadarjene otroke.

Po petih letih se je vrnila v Srbijo, delala dve leti v Smederevu, a se ji je ponudila drugačna priložnost. Bivša 'cimra', ki je delala v Novi Gorici, je vedela, da v Sloveniji primanjkuje glasbenega kadra. Izvedela je za Bernardko Kogovšek in ji predlagala, da Slavica na ribniški glasbeni šoli priredi samostojni koncert. Nazadnje je priredila kar dva, enega v Novi Gorici in drugega v Ribnici. Takoj po koncertu pa ji je ravnateljica Kogovškova ponudila redno delo. »Februarja 2000 sem prvič prišla v to res prelepo deželo. Edini pogoj za pridobitev službe je bil, da naredim izpit iz slovenščine, časa do maja pa je bilo zelo malo. Motilo sta me tudi ostala dva slovanska jezika, a pred izpitom sem dobila moč in se lepo izkazala. Opravila sem z odlično oceno in si odprla pot v novo prihodnost.« Ta pa nikoli ni z rožicami postlana. Zataknilo se je pri diplomi, ki jo je slovenska akademija za glasbo sicer leta 2002 nostrificirala, a je ministrstvo za šolstvo ni priznalo, ko bi morala Slavica delati strokovni izpit. Slednji bi bil zadnji pogoj za delo za nedoločen čas. Svetovalka na ministrstvu je menila, da Marinkovičeva nima pravice delati izpita, ker v Sloveniji ne obstaja akademija za harmoniko, in pridobljenega znanja ni moč primerjati. Spregledala je nostrifikacijo mednarodne diplome, po kateri bi predmetnik lahko primerjala z učenjem klavirja. Jasno je, da so morali vsi ljubitelji harmonike na študij v tujino, če doma te možnosti sploh ni, a to ni bil edini razlog, da se je Slavica odločila tožiti državo. Zataknilo se je le pri njenem primeru, medtem ko so ostali učitelji, ki

so prehodili enako študijsko pot, svoj poklic lahko opravljali. Po enem letu in pol je dobila tožbo, čez nekaj mesecev uspešno opravila strokovni izpit in se zaposlila za nedoločen čas v Glasbeni šoli Ribnica.

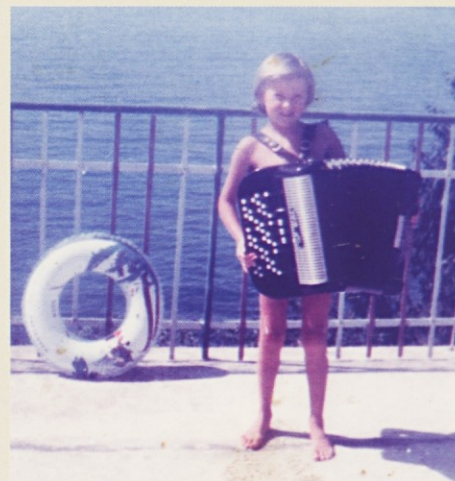

Igrala je predsedniku...

»Igranje za novega slovenskega predsednika Danila Turka na Trubarjevi domačiji na Rašici, ko je bila slovesnost ob odprtju 18. slovenskih dnevov evropske kulturne dediščine, mi je bil seveda velik izziv. Kot človek mi je zelo všeč, prijeten je in pozitiven, s triom harmonik sem mu pa že igrala, a takrat še ni bil na tej visoki funkciji. Tokrat me je povabil k svojemu omizju in dejal, da je bil posebej navdušen nad Bachom, ki sem ga po njegovem zaigrala tako, kot bi poslušal orgle, ne harmonike...«

NAJLEPŠI KOMPLIMENT

Zelo ji je všeč ruski jezik in še zdaj kaka njena beseda zazveni povsem rusko. Ko je prišla v Minsk, ni znala niti ene njihove besede, v petih letih pa je jezik izpopolnila do te mere, da je to postal jezik, ki so ga govorile tudi njene sanje. Ko se je vrnila v rodni Beograd, je v nekem uradu priskočila na pomoč Rusinji, ki je srbski uradnici nekaj vneto dopovedovala. Prevajala je njun dialog v tako popolni ruščini, da jo je Rusinja začudeno pogledala in jo vprašala, kje neki se je pa ona tako dobro naučila srbsko. Mislila je, da ji je na pomoč priskočila Rusinja. »To je zame še zdaj največji kompliment,« pravi Slavica Marinković.

SLAVICA KOT OSEMLETNA HARMONIKAŠICA

Slavica Marinković je perfekcionista. Zjutraj vadi, popoldne dela, zvečer vadi. Naporno za sosede, a začuda tudi ti zdaj trkajo na njena vrata, ali bo še kaj zaigrala. Njen perfekcionizem in 17 - kilogramska harmonika jo izčrpavata. Toda hrbtnica je še ni izdala, ne pusti pa se tudi ubiti psihičnemu pritisku, ki ga težnja k popolnosti zahteva. Na kritike se ne ozira, ker je sama sebi največji kritik. »Sicer pa ne obstajajo napake, le lekcije.« Igra s srcem in samo tisto, kar ji je všeč, razen če nastop ali prireditelj zahtevata kaj drugega. Sodobna glasba ji ni najbolj blizu, ji je pa zato blizu melos evropskih klasičnih skladateljev.

Blizu ji je tudi Ribnica in če je na začetku svoje glasbene poti tukaj rabila sedem minut, da je prestopila prag Glasbene šole, se zdaj do nje prebija dve uri, ker tako rada spregovori s kakim mimoidočim, znancu privoščiči pomene ali se s prijatelje ustavi na kavi. Med večje darove, ki ji jih je poslalo življenje, šteje srečanje in poznanstvo s sedaj že bivšo ravnateljico Kogovškovo. »Srečna sem, da sem imela čast spoznati tako čudovito bitje in da sem bila ob njej sedem let. Sprejela me je kot svojega otroka, šla z mano skozi moje dobre in slabe trenutke.«

Imela bi svojo skupino.

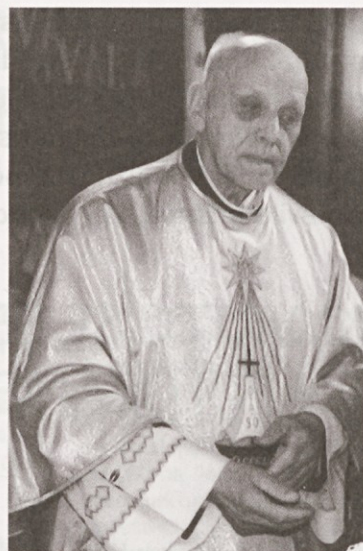
Željo, da bi igrala saksofon, je že uresničila, pobudo zanj pa je dal sedanji ravnatelj Matjaž Jevšnikar. Z njim nastopa v ribniškem pihalnem orkestru in uživa, osvojila pa ga je v letu in pol. Kašno obdobje se je zdelo, da ni prireditve, kjer je ne bi videli sedeti s pripasano harmoniko. Sodeč po obrazih, je navduševala občinstvo. Spremljala je izvajalce na različnih instrumentih, kot so: violončelo, flauta, klarinet, in tudi vokalne skupine, med njimi nonet Vitra. A tudi Slavico Marinković so spremljali pihalni in simfonični orkestri, pred kratkim pa tudi pianist Erik Šuler. Štiri leta je igrala tudi v novogoriški folklorni skupini. Zdaj ji ostane samo še ustanoviti band, da bo paketek poklicnih želja poln. Všeč ji je džez varianta popularne glasbe in iskala je že ustrezne izvajalce, ki bi sestavili njeno skupino. Ni se še izšlo. Poudarek je samo na 'še'...

ALENKA PAHULJE

Foto AP in arhiv S. Marinković

DECEMBRA PIŠEMO:

Dogodki meseca	
Ribniški vrtec se sesuva	4
Rokodelski center žgoča tema	5
Pogovor meseca	
Matjaž Nosan	6
V središču	
Lesoj postavil svetnike pred dilemo	8
Kulturne drobtinice	
Romanje s Trubarjem	10
Muzej skozi leto 2008	12
Izpod županovega peresa	13
Zabavne strani	23
Za zdravje gre	
Ultrazvočne preiskave	14
Ne spreglejte	
Mediacija kot pravna rešitev	24
Med našimi ljudmi	
Nagrajeni krvodajalci	25
Športni utrinki	
Maja Guduraš	35
Portreti	
Slavica Marinković	2
Tina Trdan	36

VEČNO SLOVO DOLGOLETNEGA DEKANA ALOJZIJA DOBROVOLJCA

V častiljivi starosti se je za vekomaj poslovil naš dolgoletni župnik in dekan gospod Alojzij Dobrovoljc. V soboto, 20. decembra so zanj darovali mašo duhovniki, do polnoči pa je bila odprta tudi župnijska cerkev, v kateri je spoštovani pokojnik ležal, da so se ljudje lahko poslovili od njega. 22. decembra je bil po pogrebni maši v župnijski cerkvi pokopan v Hrovači.

V ribniško zgodovino bo zapisan kot duhovnik z najdaljšim stažem - 16. julija 2006 je praznoval železno mašo in 70 let mašništva.

Ribnici je posvetil skoraj vse svoje življenje in tudi v najhujših časih gradil trdno župnijo. Msgr. Janez Pucelj je v takratni pridigi orisal življenjsko in duhovniško pot jubilanta Dobrovoljca, ki je bil v Ribnici 57 let.

»Župnik in dekan g. Alojzij Dobrovoljc je bil zvest duhovnik in skrben voditelj fare, moder svetovalec v duhovnih in družinskih vprašanjih, dober gospodar župnijskega imetja in skrben oskrbnik farne in podružničnih cerkva, podjeten v obnovitvenih posegih, vernik z nami in duhovnik za nas, oznanjevalec Božjega nauka in delivec Božjih darov odrešenja.«

Alojzij Dobrovoljc, ki je tudi častni občan Ribnice, se je rodil v Verdu pri Vrhniku pred 97. leti. Leta 1936 je dokončal študij in pri 25 letih prejel mašniško posvečenje. Leta 1949 je bil po treh letih izpuščen iz ljubljanskih in mariborskih zaporov, kjer je sedel brez razloga, in škof Vovk ga je poslal takoj v Ribnico, kjer so ravno tri mesece prej zaprli župnika Stanislava Erzarja. V Ribnici je gospod Dobrovoljc, kot župnik, dekan in duhovni svetnik ter upokojeni duhovnik, ostal vse do pomladi 2006, ko se je s sestro Anči, ki je vsa leta skrbela zanj, preselil in Duhovniški dom »Mane nobiscum« v Trnovo v Ljubljani. Upokojeni duhovnik je bil 27 let.

»V Ribnici sem začel pravo misijonsko delo, ki je še vedno najpomembnejše – ko ne iščeš časti zase, ampak delaš za ljudstvo, vernike in Božjo čast. Lahko dosežeš veliko stopnje izobrazbe, poklica in uspehov, toda če nimaš mirne vesti, srca na pravem mestu in ljubezni, ne velja nič.«

(Dekan Alojzij Dobrovoljc ob železni maši leta 2006)

Naj počiva v miru.

52009/3514

REŠETO

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.
Uredniški odbor:
Alenka Pahulje - odgovorna urednica
Polona Klajič - članica
Zdenka Mihelič - članica
Programski svet: Brane Kozina, Anica Benčina,
Danica Fegic, Marjan Peteh, Anton Ilc, Maruša Prelesnik,
Miha Klun, Janez Mate.
Lektura: Tanja Debeljak
Trženje oglasnega prostora:
Marko Modrej, GSM: 041-536-889
Tisk in prelom strani:
KVM Grafika, Ribnica.
Naklada: 3.200 izvodov

Naslov:
Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica
Tel.: 8369 765/051 641 021
E-pošta: reseto.ribnica@siol.net
FAKS: 8361 091

Izid naslednje številke:
30. januar 2009

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja.
Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Gradivo za naslednjo številko
oddajte do
18. januarja 2009

Članki v časopisu niso uradno
mnenje Občine Ribnica.

Fotografija na naslovnici (Alenka Pahulje):
V objem s sv. Miklavžem

V oranžnem vhodu vsako jutro starši svoje otroke vodijo čez brisačo, na kateri je lavor, ki lovi kaplje, padajoče s stropa. V hodniku je zaradi prevelike količine vode, ki se nabira v stropu, odpadel lestenec. Na začetku istega hodnika mi z luči na nos kane voda, ki spet pronica skozi strop, in stopim na povsem mokro brisačo; lavor pa so tisti dan že dvakrat izpraznili. V predverju kuhinje je strop počil in se napihnil od vode. V knjižnici je posoda, nameščena na spužvi, polna vode. V računovodstvu so zaposlene nastavile brisače, ker vsepovsod kaplja.

RIBNIŠKI VRTEC SE SESUVA. KRITIČEN POLOŽAJ JE NEOBVLAJLJIV,

pravi dolgoletna ravnateljica Vrta Andreja Hojč, ki je upala, da bo še pred odhodom v pokoj uspela s pomočjo lastnika – občine – obnoviti leta 1976 zgrajeni objekt, a se počuti kot don Kihot, ki se že več kot 10 let bori z mlino na veter. Zdaj jo je strah vsakega dne, ko pride v službo, in trenutka,

študijo o stanju objekta, ki priča o tem, da samo obnova ni primerna. Za montažni del je potrebna nadomestna gradnja oz. nov objekt. Zidani del, kjer je tudi uprava, pa je nujno potreben obnove, najprej strehe. Vrtec je toliko dotrajan, da se zdaj že vsak dan pojavljajo kake nove težave, pravi ravnateljica, ki je na župana ponovno naslovila pismo, saj se misli Občina tega 5 milijonov evrov vrednega gradbenega zalogaja lotiti šele čez tri leta, in še takrat naj bi gradnja potekala fazno. Obrnila se je tudi na vsa ministrstvaininšpekcijske službe, ki so do sedaj le prihajale na ogleda ter ugotavljale, da niso za nič pristojne. »Nosilna konstrukcija pa se drastično slabša in grozi, da se bo streha sesula v igralnice.« Računa na sestanek z županom in direktorjem Riko Hiš, da bi se morda dogovorili o javno-zasebnem part-

VODA V KNJIŽNICI

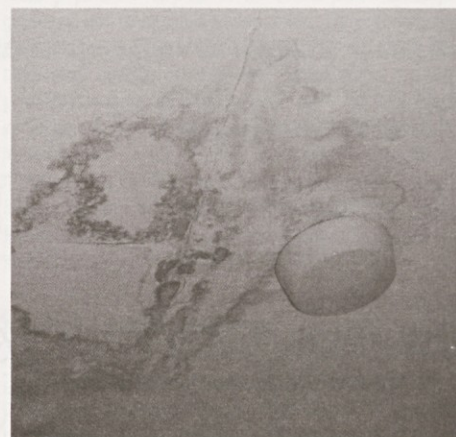
nerstvu, ki pa menda ni več zakonsko sprejemljivo, in se kot najbolj realna možnost kaže le s sofinanciranjem ministrstva za šolstvo. Ponovno krpanje strehe ni smiselno, njeno razkrivanje pa bi bilo zelo drago, ker azbest potrebuje posebne postopke. Tako zelo drago, da bi po prepričanju nekaterih strokovnjakov stalo več kot izgradnja novega vrta. Ribniški projekt obnove vrta je pri državi v investicijskem planu umeščen šele na 40. mesto, ker Vrtcu ni bilo treba odklanjati otrok oz. je imel celo prazna mesta v oddelkih, in tudi elaborat o stanju objekta ni bil narejen. S projektantom Francem Trdanom je ravnateljica sicer eno leto delala študijo o rekonstrukciji zidanega objekta in zamenjavi strehe ter nadomestni gradnji za montažni del. Končala sta jo leta 2006, a Občina investicijo zaradi pomanjkanja denarja vsako leto prelaga, čeprav nanjo redno opozarjajo tudi mnogi svetniki. »Če na Občini smatrajo, da so drugi projekti pomembnejši, ne morem nič,« je dodala Hojčeva, ki namerava ponuditi svoj odstop v primeru, da bi se z reševanjem Vrta še naprej zavlačevalo.

Vrtec Ribnica je bil zgrajen leta 1976, tri igralnice ob cesti pa leta 1984, ki so jih zelo hitro napolnili, tako da je 100 otrok ostalo zunaj, in se je leta 1986 zgradilo še zidani del kompleksa. Pri 2. in 3. fazi je pomagal takratni direktor Rika, Stane Škrabec, ki ga je Hojčeva pregovorila za pomoč in obljubila, da bo Vrtec sprejel največ Rikovih otrok.

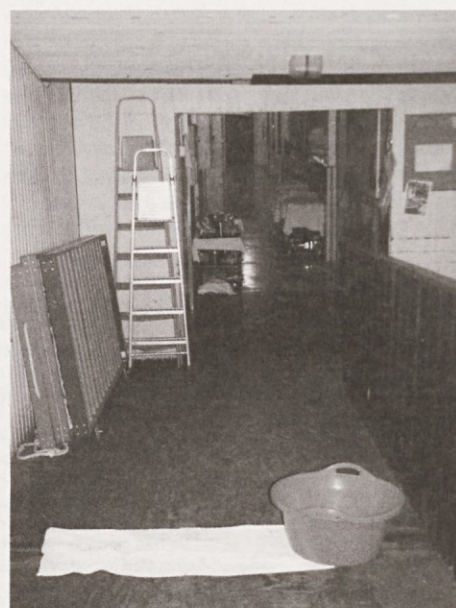
Napisala in fotografirala ALENKA PAHULJE

PREKO VODE DO IGRALNICE

OD VODE POČEN IN NAPIHNJEN STROP V PREDDVERJU KUHINJE

MOKRA POT V MONTAŽNI DEL VRTCA

V ROKU POL LETA CENEJŠI PREDLOG OBNOVE VRTCA, V TREH LETIH PA ZAPIČENA LOPATA

Obnova Vrtca nujna, a naj bi bila zaradi visoke investicije postopna. Rokodelski center kljub nasprotovanju ostaja.

Rokodelski center, ki naj bi nastal na Marofu, je bil osrednja žgoča tema seje svetnikov, ki so 18. decembra sprejeli proračun za prihodnje leto. Enemu političnemu polu se zdi pomembnejša obnova Vrtca kot ureditev rokodelskega centra, vendar so z 11 glasovi ZA in 7 PROTI proračunu uspeli tisti, ki pridobljenega evropskega denarja ne bi zavrgli.

Proračun bo težek 8,8 mio evrov, a bo od tega le 500.000 evrov na voljo za investicije, ker je občina še vedno prezadolžena in se ne sme zadolževati. Kandidirala bo le za projekte, ki bodo sofinancirani v čim večji meri, kamor sodi rokodelski center, ne pa Vrtec, ki kliče po obnovi, a ga je država, glede na planiranih 5 mio evrov vredno investicijo, uvrstila šele na 40. mesto svoje prioritete lestvice. Po novem bo za nujno obnovo Vrtca Občina zagotovila 29.000 evrov, medtem ko se postavka za rokodelski center ne bo spremenila, ker ga bo sofinancirala Evropska unija. Liberalno demokracijo, Slovensko ljudsko stranko in Socialne demokrate moti, da bi morala občina financirati projekt, »za katerega nista jasna ne vsebina ne vizija razvoja«, kot je pojasnil predsednik odbora za gospodarstvo Janez Pucelj, a bi bil Center v letu 2009, finančno gledano, eden največjih projektov. Iz naslova evropskih regionalnih sredstev naj bi za rokodelski center dobili 900.000 evrov in bi bilo po mnenju Slovenske demokratične stranke škoda zapraviti denar in projekt, ki teče že tretje leto. »Po velikih mukah smo dobili ta denar za projekt, ki bo gotovo pripomogel k izboljšanju položaja Ribnice in neodgovorno je, da se temu denarju odpovemo,« je dejal Miha Klun. Pritrdil mu je Jože Tanko, češ da bi bil Center lahko jedro turističnega razvoja, »saj zdaj zmoremo le šank turizem.« Benjamin Henigman nasprotno trdi, da nobeden normalen gospodar ne gre v projekt, za katerega se ne ve, kako bo lahko živel, »četudi so obljubljeni evropska sredstva«. Župan Jože Levstek se je spraševal, zakaj se je na tej seji pojavila takšna fama okrog rokodelskega centra, ki so ga svetniki potrdili že pred tremi leti. A so mnogi svetniki prepričani, da takratnega in zdajšnjega ekonomskega položaja doma in v svetu ni moč primerjati. Povrh vsega pa se nam na glavo podira še vrtec, je dejala Breda Oražem. A če bi ga gradili s pol milijona investicijskega denarja, bi ga gradili 10 let in ne bi ob tem delali v občini čisto nič drugega, je menil Klun, ki predlaga, da se mora narediti realnejši projekt od narejenega. »Ta je nadstandarden, saj je načrtovana kvadratura celo večja od športnega centra, zato naj se v roku pol leta pripravi novo rešitev.« Ideja je, da se vrtec uredi na novi lokaciji, naprej od obstoječe, bližje cesti ob železniški progi, na starem mestu pa bi bilo po Tankovem mnenju najbolj smiselno urediti negovalno bolnišnico in dializni center.

Oražmovo tudi moti, da je pri rokodelskem centru letno planiranih 87.000 evrov izdatkov in le 22.000 evrov prihodkov, kar pomeni, da bo morala občina kriti ostali del, in dodaja, da bi se moral tudi ta center tržiti kot ostali zavodi v občini. To pa je razvnelo razpravo o tem, koliko in kako

dobro se kdo trži. Miklova hiša letno pridobi 50 % dodatnih sredstev, a se ji konstantno režejo sredstva, tako da bo njeno delovanje okrnjeno, pravijo

DEL OBČINSKIH SVETNIKOV IN OBČINSKE UPRAVE

v tej kulturni instituciji. Prva bo na udaru Galerija, ki naj bi se ji pomembno zmanjšalo sredstva in se jih namenilo v likovno šolo. Ta pa naj ne bi bila smiselna, če ni dovolj denarja niti za galerijo.

Za športni center, ki je prenovljen komaj pet let, se povečujejo stroški vzdrževanja od začetnih 95.000 na 240.000 evrov. Svetnike pa je zanimalo tudi upravljanje tega objekta. Več jih je izpostavilo delo upravnika, Oražmovo je tudi zanimalo, kako to, da ima številko mobilnega telefona, na katero se ga lahko kliče kot upravnika ŠCR, registrirano na svojo lastno firmo, ne na občino. Jože

Tanko je dodal, da je treba nemudoma ukrepati v primeru, da so vse obtožbe resnične, »drugače bo stroškovnik za športni center narsel po nepotrebnem.« Tudi Miha Klun je podprl vse aktivnosti občinske uprave, »ki bodo šle v ureditev stanja v ŠCR, vključno z upraviteljem.«

Tekst in foto
ALENKA PAHULJE

Sprejeti županovi amandmaji:

- Obnovi sakralnih objektov se od planiranih 12.000 EUR vzame 7000 EUR.
- Izdajanju knjig, zbornikov, brošur in publikacij se vzame vseh 4000 EUR.
- Javnemu skladu za ljubiteljske kulturne dejavnosti se namesto 10.730 EUR nameni le 7.730 EUR.
- Projektu razširitve čistilne naprave Ribnica se vzame 15.000 EUR od skupne vsote 171.815 EUR.
- Za sanacijo strehe v vrtcu se tako lahko nameni 29.000 EUR.

13 svetnikov glasovalo ZA, 3 PROTI.

Svetniška skupina Socialnih demokratov je predlagala dva amandmaja. O prvem, ki je predvideval odvzem 645.235 EUR rokodelskemu centru, se ni glasovalo, ker je prišlo do lapsusa, saj se o prerazporeditvi evropskih sredstev ni možno odločati – ta so namreč namenska. Želja SD je bila, da se denar nameni nujni obnovi vrtca. Drugi amandma, ki naj bi 39.553 EUR dal za nabavo novega reševalnega vozila v zdravstvenem domu, pa ni bil sprejet. Denar bi odvzeli delovanju sistema za zaščito in reševanje, a je župan dejal, da je štiriletni program za usposabljanje gasilcev predpisala država.

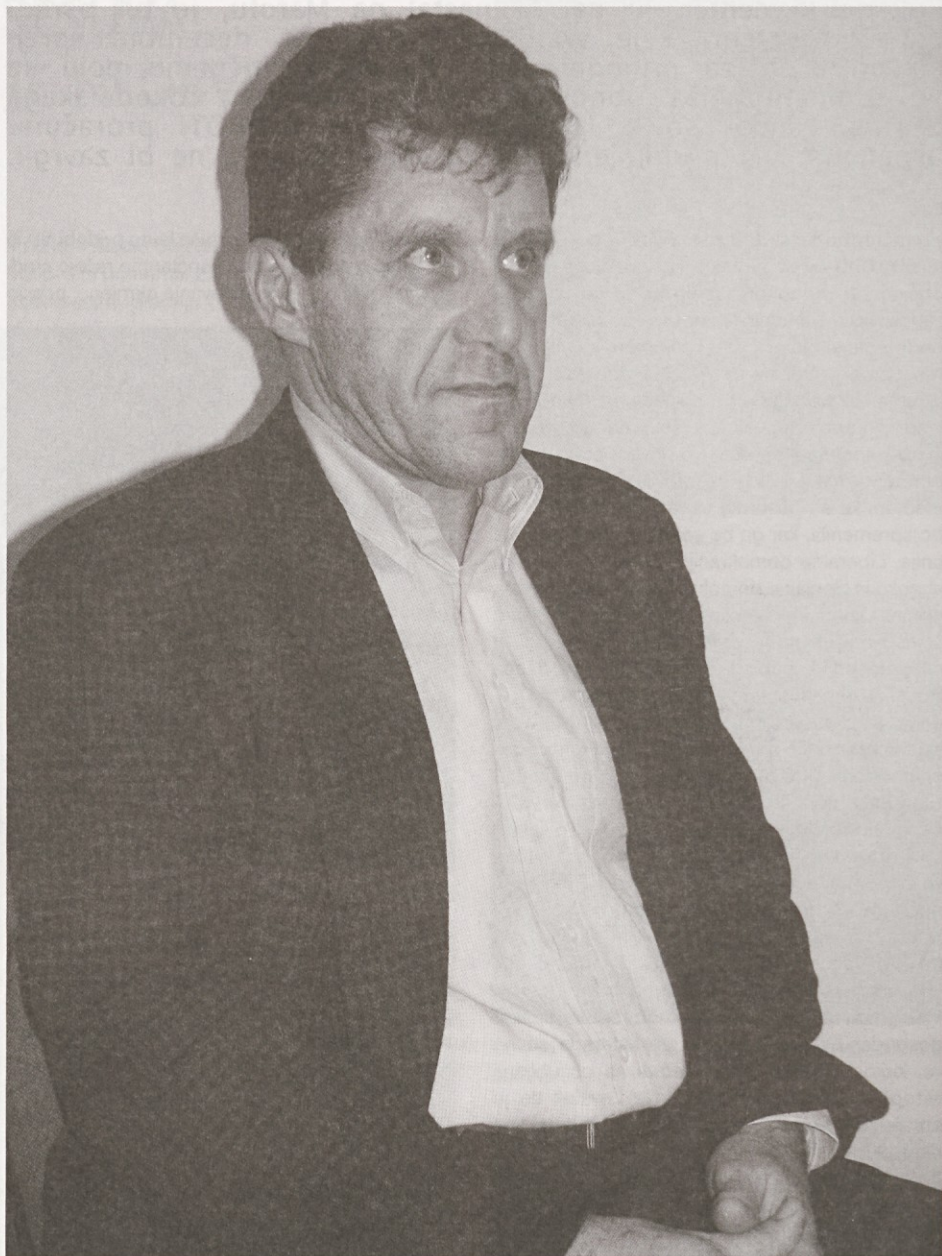
O amandmajih svetniške skupine LDS se ni glasovalo, ker so prispeli prepozno. Sofinancerski delež občine za Marof oz. rokodelski center v višini 200.000 EUR so nameravali razporediti na šest drugih postavk: za muzej, muzejsko trgovino, galerijo, ureditev prostora na Marofu za potrebe likovne šole in za shranjevanje galerijskih in muzejskih zbirk ter za pripravo idejnega projekta oživitve ribniškega Gradu.

Ureditev grajskega kompleksa, obnovo letnega gledališča in zagotovitev gostinsko-turistične ponudbe je ob prvi obravnavi proračuna predlagala tudi **svetniška skupina SLS**, a naj bi po mnenju občinske uprave projekt zahteval celovitejše reševanje. Za izvedbo kanalizacije Lepovčje je občina že pridobila sredstva iz evropskih kohezijskih sredstev. V pripravi je tudi projektna dokumentacija za izgradnjo optičnega omrežja od mesta Ribnica do Griča. Prav tako se pripravlja načrt za izgradnjo hodnika za pešce ob cesti Grič-Breg-Ribnica, ki naj bi bil narejen v letih 2010/11. SLS bi želel tudi razbremeniti tovorni in tranzitni promet skozi Ribnico in upa na obljubljeni servisno cesto od Brega, skozi Meles do Hrovače. Občina računa, da bo obvoznica, ki je že v državnem programu, 'odnesla' večino prometa.

'NEPERSPEKTIVNEGA' LESARSTVA SE LOTEVAJO IZOBRAŽENCI IN TUDI BOLJE ZASLUŽIJO

Kočevski lesarski šoli grozi ukinitvev programa, če mladi v lesu še naprej ne bodo videli podjetniške in poklicne prilike.

Vse več je takih mladih, ki si po pridobljeni fakultetni izobrazbi ne zmorejo najti primerno plačane službe ali prostega delovnega mesta in jih sila prilike pripelje v lesarski poklic. Izkaže se, da posel, ki so ga smatrali za nevednega svojega znanja, prinaša veliko večjo plačo, kot bi jo fakultetna, če le izdelujejo stvari, ki jih trg potrebuje. Lesarje že krvavo potrebujemo, tudi v kočevsko-ribniškem območju, je pa res, da jih delodajalci tu včasih ne znajo pritegniti s stimulatvnm plačilom in se fantje znajdejo po svoje. Redkokdo si upa odpreti lastno dejavnost in to pomanjkanje podjetniške žilice v Ribnici je veliko razočaranje, pravi ravnatelj Srednje poklicne šole v Kočevju Matjaž Nosan. Kako zelo se mojstre potrebuje, govori tale resnična zgodba: omenjena poklicna šola je v Kočevju pripravila razstavo v trgovskem centru z zaključnimi lesenimi izdelki. Pripravili so tudi knjigo vtisov, a je ta hitro postala knjiga naročil, ker so ljudje želeli takoj navezati stik z mladimi lesarji, da si priskrbijo izdelovalca za svoje pohištvene želje. Žal mladi niso tako radi dali od sebe svojega prvega pravega izdelka in so najpogosteje dejali, da kaj podobnega ne bodo nikoli več naredili. Lanski letnih 17 lesarjev se je pomešal med vojake, šoferje, nekaj jih je odšlo v nadaljevalni program 3+2, manj kot polovica pa se je dejansko zaposlila v poklicu, za katerega so jih izšolali. Lesarstvo je trd poklic in je treba delati, mnogi mladi pa pričakujejo, da je v drugih poklicih z manj dela možno laagodnjeje živeti. Pozabljajo, da bi delali z enim najboljših materialov na svetu, da se mnoga podjetja že med njihovim šolanjem zanimajo, kdo so najboljši, si ravno tako ogledujejo njihove izdelke, so dijake pripravljene štipendirati in jim zagotoviti prvo delo.

POGOVARJAMO SE
Z RAVNATELJEM
SREDNJE ŠOLE KOČEVJE
MATJAŽEM NOSANOM

Vodili ste skupno akcijo z območnima obrtnima zbornicama, delodajalci, šolami in mediji, vendar se borite z istim problemom kot na začetku. Premajhen vpis v lesni program. Se vam zdi, da še česa niste poskusili?

Težava je v tem, ker učitelji nismo podjetniki, zato smo se dogovorili z obema območnima obrtnima zbornicama, da bomo spet uvajali vajeniški sistem izobraževanja, a na precej višjem nivoju – mojstri podjetniki bodo prihajali predavat na šolo, učenci pa v uk k njim. Obstaja še ena priložnost za prepričevanje: da delamo kaj izvirnega. Poskusili smo z izdelavo lesenega letala, a se je izkazalo, da nimamo ustreznega prostora, saj krila merijo 12 metrov. Želel bi si tudi, da bi se osnovne šole zgledovale po skandinavskem modelu. Tam učence naučijo vseh ročnih spretnosti, ki so aktualne za storitvene dejavnosti. Tako se že odličnjaki vpisujejo v poklicne šole, ker vpisa ne pojmujejo kot konec akademske kariere, saj je lesarstvo odprto izobraževanje in se lahko doseže tudi doktorat. Pri nas se najboljši mizarje čaka že na vratih. Pred štirimi leti je podprvaka v struženju čakala pogodba, še preden je naredil izpit. Drugi fant je v svojem 19. letu izdelal violino in dokazal, da se lahko s predznanjem in unikatnim delom lepo živi. Zasluži več kot ravnatelj šole, ki jo je dijak končal. In tu vidim priložnost, zato mi je žal vsake generacije, ki jo zamudil!

Znajo podjetja dovolj stimulirati mlade, da vsaj ostanejo v tem poslu?

Vse bolj se trudijo in mnogi delodajalci poleg že omenjenih ugodnosti – štipendiranje, prva zaposlitev – plačujejo malice, prevoz na delo in lesarjem nudijo možnost dodatnega zaslužka v času počitnic ali med vikendi, kar je v obojestransko zadovoljstvo. Je pa res, da velika podjetja rabijo ljudi, ki bi jih usposobili od začetka do mojstrstva. Spet drugi rabijo vodje in usposobljene ljudi, to pa se lahko reši le z večjimi plačami. Podjetja, ki znajo dobro plačati zaposlene in jim nudijo možnost napredovanja in nagrajevanja, niso nikoli imela težav s kadri.

Omenili ste že kar nekaj domiselnih taktik za pridobivanje novih učencev, iznašli pa ste še eno – banko?

Drži. Šli se bomo banko, delniško družbo in trgovino lesenih izdelkov. V šolski banki, ki jo vodijo dijaki, sem tudi sam delničar.

Vložil sem maksimalnih 20 evrov, ker sem prepričan, da bo donos večji kot na katerikoli drugi banki v Sloveniji. Za večji vpis je ključnega pomena čim večja kakovost na vseh področjih šolskega življenja. Poleg tega, da naj bi bila šola notranje urejena, varna, dijakom naklonjena, da izvajamo kakovosten pouk in da znamo vzgajati, hočemo vzpostaviti način razmišljanja, ki bi ga mlade generacije morale imeti – če dobro delajo za zadovoljitev družbenih potreb, bodo v svojem delu dosegli poklicno potrditev. Odslej bodo po končanem šolanju imeli večšine in bodo kompetentni za svoje delo, ne bodo pridobili le znanja. Morda bodo mladi več priložnosti videli sedaj, ko se bliža kriza, saj je znano, da se v hudih časih taki poklici izkažejo kot pomembni za preživetje.

Ministrstvu za šolstvo ste za povečanje vpisa predlagali, da bi sprejemali tudi tuje dijake in pouk zagotovili v srbohrvaščini. V navalu obupa ali ste imeli že as v rokavu?

Bivši minister Milan Zver je že leta 2005 ob neki priložnosti mojo idejo podprl, kar pomeni, da bi država morda letno plačala šolnino za te dijake, ki niso naši državljani. Vsi stroški bi znesli okoli 4000 evrov letno - razliko bi morali pokriti zainteresirani delodajalci.

Informativno smo šli najprej samo v Čabar, a je to območje še redkeje posejleno kot naše, zato je tudi na njihovi srednji šoli premalo dijakov. Letos smo se pogovarjali že s skupino ravnateljev iz Bosne, vendar tudi tam vpis v poklicne šole upada. Grejo po naših zgrešenih vzorcih poklicnega izobraževanja, kot smo šli mi slepo po zgrešenih evropskih. Možnost najti zainteresirane dijake od drugod je verjetno le še na podeželnih Balkana, vendar za zdaj ne kaže, da je ideja aktualna. Slovenija bo očitno še vedno veliko najboljšega, nizko obdelanega lesa, izvozila, namesto da bi proizvajala končne produkte z velikim vložkom dela in z njimi veliko več zaslužila.

Ali že grozi ukinitvev lesnega programa na Srednji šoli Kočevje?

Državna administracija je sicer naklonjena reševanju navedenih težav, vendar zakonsko odnos do manjših šol ni opredeljen. Za našo šolo je to slaba perspektiva, saj smo na najmanj naseljenem področju, v naslednjih letih pa pridejo z osnovnih šol najmanj številne generacije. Brez uvidevnosti šolske politike, ki bi ta dejstva upoštevala, bo morda izobraževanje za poklic mizar prekinjeno. Razumem, da tekstil ni bil perspektiva, razumem, da je v strojništvu težko razmišljati podjetniško, ker so potrebne velike in tvegane investicije. Ne morem pa zlahka sprejeti dejstva, da mladi sredi najlepših evropskih gozdov zamujajo poklicne možnosti na področju lesarstva.

Ampak potegnili smo še eno kratko slamico – poklic suhorobar ni bi umeščen v nacionalno klasifikacijo poklicev. Torej tega tako zelenega poklica ne bo ali se boste ponovno pognali v boj?

Formalno se je zapletlo pri letarstvu, ker naj bi to po mnenju priznanega etnologa ne bila specifično suhorbarska dejavnost. V poklic suhorobar smo namreč prvotno uvrstili osem poklicev, če semkaj ne štejem zdomarja kot trgovca. Pripravljeni smo bili letarstvo tudi izločiti, čeprav tudi poklic letarja še ni registriran, a žal strokovna komisija ni mogla čez mnenje etnologa. Menim, da so bili posredi kaki drugi interesi, vendar se ne bomo predali in bomo pridobili še kakšno drugo strokovno mnenje, ker ni prav, da nismo dobili tega poklica, ki je nepogrešljiva sestavina naše identitete. A ga bomo. Zato smo na usposabljanje za suhorobarja v februarju poslali prve tri naše dijake.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

V Sloveniji je trenutno 10 šol, kjer izvajajo lesni program, vključno s kočevsko, ki jo obiskujejo tudi ribniški otroci oz. mladina. V naši bližnji šoli je bilo tako letos prvič vpisanih manj kot 10 otrok, minimum pa bi bil 20. V ostalih letnikih je 14, 12 in 17 dijakov. Zaradi racionalizacije stroškov lahko marsikateri lesarski šoli mesto ukinitve, in ne glede na to, da je vsem letos upadel vpis, se najslabše piše šolam v manjših mestih. Mnoge bi si zato želele, da bi se gimnazije in poklicne šole sistemsko ponovno združile, kot je bilo pred 15 leti, in bi se vsaj na tak način reševalo njihove neizogibne izgube zaradi premajhnega vpisa. Država, ki je toliko časa, skupaj s podjetniki in gospodarstveniki, zanemarjala poklicno izobraževanje, bi bila navsezadnje dolžna storiti kaj, da si bomo v Sloveniji znali vsaj izdelati stole, da bomo lahko sedeli, in mize, da bomo lahko jedli.

ŠTIPENDIRANJE – izkušnje podjetja Inles d.d.

O tem, kako spodbujati lesarje in mizarje k večjemu vpisu, smo povprašali tudi podjetje Inles d.d., enega največjih štipenditorjev tega kadra. Trenutno imajo devet štipendistov, od tega 6 za kvalificiranega mizarja in 2 za lesna tehnika. V letu 2007/08 se je Inles namreč vključil v dolensko štipendijsko shemo, kjer za posameznega štipendista prispeva 50 % štipendije, preostali del pa zagotovi vodja omenjene akcije Razvojni center Novo mesto. Če pogledamo, kaj je Inlesu uspelo iztržiti od štipendistov v preteklih štirih letih (financiral jih je 100-odstotno), vidimo, da je od štirih štipendiranih kvalificiranih mizarjev eden vnil štipendijo, dva pa sta v mirovanju, ker sta

se vpisala v nadaljevalni program 3+2. Tudi na Inlesu priznavajo, da je danes zelo pomembno, koliko je nek poklic v praksi cenjen oz. nagrajen in da osnovnošolci vidijo motiv za izobraževanje tudi v tem, ali je ta poklic oziroma pridobljeno znanje v praksi dobro plačano ali ne.

»V letu 2008 je podjetje Inles d.d. na podlagi podpisane pogodbe o skupnem izvajanju praktičnega izobraževanja pristopilo k izobraževanju dijakov v neposrednem delovnem procesu z našimi delovnimi sredstvi in v naših proizvodnih prostorih. Gre za 304 ure praktičnega izobraževanja v podjetju in za prenovljeni lesarski izobraževalni program za mizarje ter za možnost, da delo-

dajalec v določenem procentu (20 %) vpliva na vsebino pouka. Delodajalec dijaku zagotovi mentorja, ki sodeluje s strokovnim delavcem šole, in na koncu, po pregledu delovnega dnevnika, le-tega potrdi in oceni. Inles d.d. z lesarsko šolo v Kočevju že aktivno sodeluje. To sodelovanje se bo v prihodnje še poglobilo, predvsem v smislu boljše predstavitve samega poklica kvalificirani mizar in lesarski tehnik v lesni proizvodnji. Različna predavanja strokovnjakov iz podjetja, večkratni ogledi izdelav posameznih produktov v fazah izdelave, večje število štipendij v naslednjih letih so zagotovo tudi koraki za večji vpis osnovnošolcev v programe lesarskih poklicev.«

TINA TROHA, izvršna direktorica za kadrovske pravni sektor

V BLIŽINI RAKITNICE NE SME BITI PROIZVODNJE

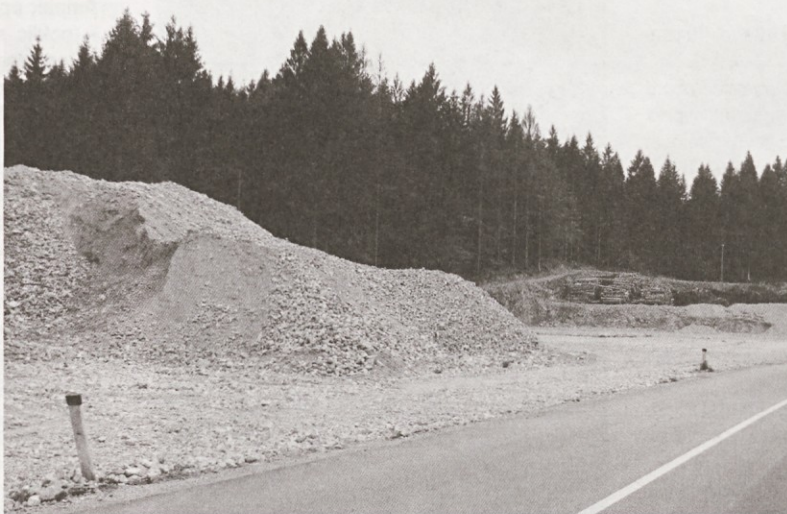
Lesoj postavil svetnike pred odločitve: ali zagovarjajo strokovne smernice, ki so jih že potrdili, ali pa se odločijo politično in delajo izjeme

Tudi potem, ko so svetniki na redni seji 27. novembra s 6 glasovi ZA in 7 PROTI odločili, da se Lesoj ne umesti v predlagane prostorske akte, se polemika o tem investicijskem projektu ne poleže. Lastnik Jože Oražem naj bi na svoji površini ob glavni poti proti Grčaricam, pri naselju Rakitnica, zgradil le objekt za skladiščenje lesnih sekancev, a se po mnenju stroke in velikega dela prebivalcev bližnjega naselja tam odvija proizvodnja. »Dejavnost po obsegu in tehnologiji močno vpliva na bivalne pogoje ljudi s hrupom, prahom in prometom,« je dejal snovalec novega prostorskega akta iz Strukture d.o.o. Jože Derganc ter dodal, da gre za klasičen industrijski objekt v merilu, ki v tako območje ne sodi.

»Na tem območju se ne sme graditi industrijskega objekta. Področje je treba naturalizirati oziroma vrniti v prvotno stanje. Nobena druga alternativa ni možna, ker gre za črnograditelja.« Kljub temu so določeni svetniki poskušali vplivati na dvakratno uradno negativno oceno stroke in glasovati proti novim prostorskim smernicam, ki so jih že sprejeli, in po katerih bo možno industrijo razvijati le na treh lokacijah: v bivši Kasarni, območju bivšega Rika in obrtni coni Breg. Jože Tanko (SDS) je vztrajal, da krivda za sedanji nelegalen poseg leži tudi na bivših občinskih in državnih strukturah, ki niso pravočasno izvedle prostorskih sprememb in je bil postopek ustavljen »ter z gradnjo ni bilo možno nadaljevati na legalen način«.

Po njegovem prepričanju bi Lesoj ob naselju ne smel graditi samo v primeru, če tako določa Natura 2000, drugače pa je »vse tehnično rešljivo«. Za primer je navedel Inles, ki je sredi naselja, a se njegovega vpliva ne čuti, ker so izvedeni vsi zaščitni ukrepi. »Sicer pa naj svoje opravijo inšpekcijske službe,« je dodal Tanko. A zagovorniki drugačnega mnenja trdijo, da Inles, ki tu stoji že 60 let, ne more biti vzorčen primer, saj država zdaj določa povsem druga pravila igre in industrijo umika izven strnjenih naselij, kot se to dogaja tudi v Ribnici. Ali smo pravna država ali ne, se je spraševal predsednik vaškega odbora Rakitnica in občinski svetnik

Janez Levstek (SLS), saj se boji, da bi z legalizacijo takih gradenj dali signal, da lahko vsak investitor dela po svoje in izsiljuje. Člana Slovenske ljudske stranke Benjamin Henigman in Janez Zobec sta celo demonstrativno odšla s seje, češ da v razpravi ne bosta sodelovala, ker gre za 'Lesojevo izsiljevanje'. S tem se je strinjal tudi Zvone Obrstar (SD) in opozarjal na nelegalno gradnjo ter se spraševal, kod neki so hodile inšpekcijske službe, medtem ko je bil Janez Pucelj (LDS) prepričan, da so se svetniki vnaprej odločali proti Lesoju »zaradi njegovega 'zločinskega' pristopa«. Ne gre za legaliziranje črne gradnje, meni in trdi, da bi Občina lahko omogočila podjetniško dejavnost na tej lokaciji, ker se dejavnost »vklaplja v duha

SPORNA GRADNJA LESOJA NA POTI V GRČARICE

prihajajočega časa.« Občina namreč pripravlja projekte ogrevanja na biomaso in bo potrebovala zalogo in dobavo lesnih sekancev. Anica Benčina (NSI) smatra, da je bil investitor celo zaveden, ker je dobil dve lokacijski informaciji in je gradil v dobri veri, da bo sčasoma dobil tudi gradbeno dovoljenje. Jože Derganc je vztrajal na negativni odločitvi stroke, čeprav so nekateri svetniki poskušali najti kako pot, ki bi Lesoju omogočila nadaljevanje gradnje, a jih je opomnil, naj ne delajo s figo v žepu in računajo, da bo kdo drug na višji ravni odločil zanje in odobril ali zavrnil

benega posega na kmetijskih zemljiščih brez ustreznih dovoljenj v inšpekcijskih postopkih, ki jih vodita gozdarski in gradbeni inšpektorat. Parcele spadajo tudi v območje Natura 2000. Na navedeni lokaciji se že opravlja skladiščenje lesa in proizvodnja sekancev, ki pa povzročata zelo velik hrup.

Že pred časom pa je firma Lesoj d.o.o. na Občino Ribnica naslovila vlogo za odkup parcel v Jelendolu. To je območje razpršene gradnje bivšega Auerspergove žage.

začeto investicijo. »Vi ste danes pred politično odločitvijo in morate prevzeti odgovornost za svojo odločitev.« Miha Klun (SDS) je pritrdil, rekoč, da je to ena redkih priložnosti, da se zavedajo odgovornosti. »Moti me, da se na črno gradi, kot me tudi moti, da se svetniki v strateškem delu vsi strinjamo, v izvedbenem delu pa ne, ker imamo pred očmi konkretnega človeka.«

Vaščani Rakitnice se s takimi moralnimi dilemami ne ubadajo in so napovedali organiziranje v civilno iniciativo, ki bi dejavnost v bližini nji-

SVETNIKI SLS PROTESTNO ZAPUSTILI SEJO

hovega naselja prepovedala, saj jo morajo trpeti dan in noč. Inšpekcijske službe so začele z delom, čeprav vaščani ugotavljajo, da bi se morale zganiti že ob prvem posegu, ko je investitor šele urejal zemljišče, ne pa zdaj, ko je skoraj že v končni fazi in ima podpisane večletne pogodbe za dobavo sekancev raznim toplarnam.

Lokacijska informacija, ki jo je pridobil, naj bi veljala le za izboljšanje kmetijskega zemljišča, zato je v postopku novega prostorskega akta predlagal za razširitev, kar pa ni bilo sprejeto.

Predlagano mu je bilo, naj se seli v katero izmed ribniških obrtnih con ali pa v Jelendol, ki je približno kilometer proč od sedanje sporne lokacije.

Dražba Jelendola je bila ponovljena dvakrat, a zanj se ni potegoval nihče. Levstek pravi, da vas Lesoja ne onemogoča, še posebej ne zato, ker je imel na voljo dve coni, kjer bi lahko gradil, pa ni. Jože Oražem, ki ne razume vseh nasprotovanj, menda razmišlja o selitvi proizvodnje v kako drugo občino, saj betonske hale zdaj ne bo moč postaviti, 22 delavcev pa se bo moralo dlje voziti na delo.

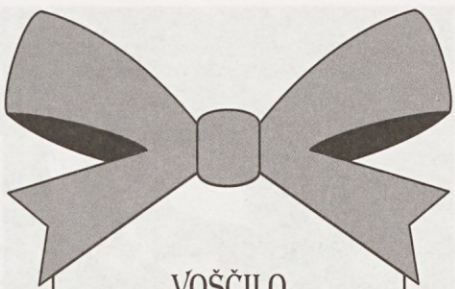
Tekst in foto ALENKA PAHULJE

KRONOLOGIJA UREDITVE SKLADIŠČA LESOJ V RAKITNICI

Župan Jože Levstek je pripravil odgovor na vprašanje Benjamina Henigmana, zastavljenega na oktobrski seji. Del objavljamo zaradi lažjega razumevanja zapleta. "V času izdelave OPN, spomladi 2008, je firma Lesoj d.o.o. pričela z gradbenimi posegi na predmetnih kmetijskih in gozdnih zemljiščih, in sicer brez ustreznih dovoljenj. Pred posegom je firma Lesoj d.o.o. odkupila tudi večino navedenih kmetijsko-gozdnih zemljišč. Po zadnjih neuradnih podatkih je firma Lesoj d.o.o. zaradi grad-

Občina Ribnica je izvedla parcelacijo navedenih zemljišč in se v letu 2007 vknjižila kot lastnik. Območje je veliko ca. 1,8 ha in je v celoti komunalno opremljeno. Za to lokacijo je možno takoj pričeti z zbiranjem dokumentacije. Občina Ribnica je za predmetno zemljišče izvedla dve dražbi, in sicer 9. 9. 2008 in 7. 10. 2008. Na obeh dražbah ni bilo nobenega kupca. Trenutno je v občini Ribnica na razpolago še veliko površin v Obrtni coni Breg, kjer je možno takoj pričeti z zbiranjem doku-

ZA PROJEKT OD IDRIJCE DO KOLPE DOBLJENIH 273.000 EVROV

VOŠČILO

NOVO LETO NAJ PRINESE VAM DARILA,
KI ŽIVLJENJE BODO VAM OBOGATILA:
LJUBEZEN, SREČO, ZDRAVJE, BLAGOSTANJE
IN URESNIČENE VSE VAŠE SANJE.

SREČNO V LETU 2009 VAM ŽELI

VINKO LEVSTEK, PODŽUPAN.

OBVESTILO!

Obveščam vas, da imam uradne ure
od 1. 1. 2009 ob sredah
od 16. do 18. ure v pisarni
direktorja občinske uprave.
Za obisk pokličite na tel. 01 8372000
ali pa mi pišite na e-pošto
vinko.levstek@petrol.si.

VOŠČILO

VSEM DOBROTNIKOM IN LJUDEM DOBRE
VOLJE, KI STE V LETU 2008 FINANČNO
ALI MATERIALNO POMAGALI NAŠI ŽUPNIJSKI
KARITAS PRI URESNIČITVI PROGRAMOV,
SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO IN VAM
HKRATI ŽELIMO OBILO BOŽJEGA MIRU,
DOBROTE IN LJUBEZNI MED BOŽIČNIMI
PRAZNIKI IN V PRIHAJAJOČEM LETU 2009.

PROSTOVOLJCI ŽUPNIJSKE
KARITAS RIBNICA Z ENOTO DOLENJA VAS

Območna enota Kmetijsko gozdarske zbornice Kočevje (KGZS), kamor sodi tudi Ribniška dolina, je svojo 3. sejo odbora pripravila 12. decembra v gostilni pri Pildarju in tako delovni sestanek združila s prazničnim kosilom.

Milena Glavač z Razvojnega centra Kočevje-Ribnica jim je predstavila nadaljevanje projekta Od Idrije do Kolpe, ki zdaj poteka v okviru lokalne akcijske skupine (LAS). Projekt je najprej 14 občin povezoval že od leta 1998, dokler ni bil lani zavod ukinjen in se je čakalo na sredstva iz naslova Leader za razvoj podeželja.

Septembra letos je bilo potrjeno, da bo 11 občin od Kostela do Logatca za svoje razvojne projekte v smislu turizma lahko porabilo skoraj 205.000 evrov, za administracijo in usposabljanje pa je na voljo še dodatnih 68.841 evrov.

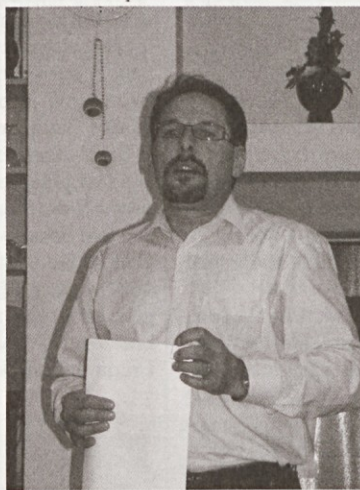
Župani, ki so se menda ekspresno hitro, komaj v eni uri, dogovorili, kdo bo kaj dobil, so se potegnili za naslednje projekte v svojih občinah: v Ribniški dolini se bo popisovalo zasebne zbirke vrednih predmetov in se naredil katalog. 60.000 evrov bo tudi namenjenih za vzpostavljane vsebin rokodelskega centra. Ta naj bi šel po besedah Jožeta Levstka, ki tudi vodi LAS, v izgradnjo maja 2009. Občina Sodražica bo dobila še denar za turistično-promocijski material ter označevalne table, medtem ko bodo Velike Lašče promovirale turistične ponudnike ob Krpanovi poti. Logatec bo izdal turistično brošuro, v okviru celotnega projekta pa se bo vzpostavljala tudi mreža rezidenčnih centrov v posameznih območjih 11 občin.

VODJA OBMOČNE ENOTE KGZS KOČEVJE FRANC PRELESNIK (LEVO)

MEDVEDOV V SLOVENIJI NAJ BI BILO NAJVEČ 500

Ena pomembnejših tem območne izpostave KGZS Kočevje, ki jo vodi Franc Prelesnik, je bila tudi škoda, ki jo povzročajo kmetom in ostalim prebivalcem zveri in divjad. Vodja oddelka za gozdarstvo Andrej Andoljšek je povedal, da se je letos izrazito povečalo število konfliktnih situacij z medvedi, kar je posledica pomanjkanja hrane zanje v gozdu. Odstrelilo se je za četrtno manj medvedov kot lani, 75, končna številka naj bi bila 90. Znani so tudi rezultati raziskave o številnosti populacije medvedov v Sloveniji. Po metodi brušenja zob se število medvedov ocenjuje na 380 osebkov, po metodi genske analize iztrebkov pa na 430 - 500. To je bistveno manj od števil, ki so bile vseskozi v javnosti, češ da naj bi bilo te zveri v Sloveniji med 500 in 700 osebkov. V prihodnje naj tako ne bi bilo odstreljenih več kot ca. 70 medvedov letno, a Andoljšek meni, da je to premalo, »ker smo že na meji kritičnega sobivanja z medvedi«. Prelesnik je zato predlagal, da se interventni skupini da več pooblastil in da lahko takoj odstrani problematičnega medveda, a ni nujno, da ga ubije. Pri volku so zadeve še slabše in so lani na območju naše enote beležili enormen porast škode po volkovih.

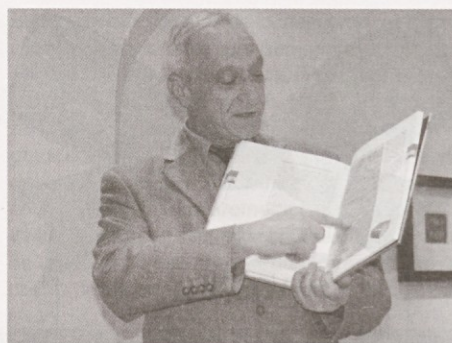
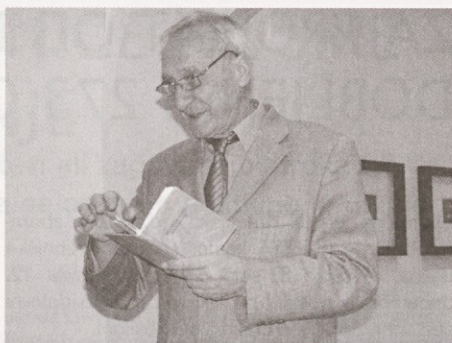
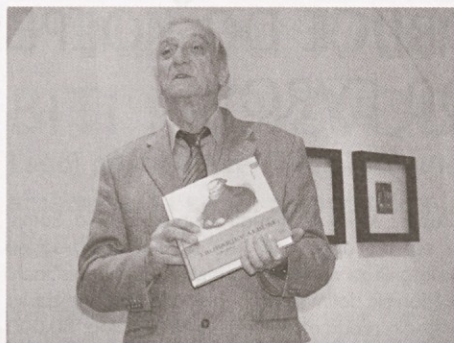
ANDREJ ANDOLJŠEK JE PREDSTAVIL NAJNOVEJŠE ANALIZE O ŠTEVILČNOSTI MEDVEDOV

Na splošno so žrtve volkov rejci drobnice, govedo, konji in osli. Letni prirastek volkov naj bi bil 24, lani pa je bilo odstreljenih 11 volkov, ker je strategija upravljanja s to zverjo šele zdaj v zaključni fazi. Zelo veliko škode povzročajo tudi krokarji, ki naj bi jih bilo v državi 6000. Ko so povezani v jate, delajo veliko škode, a pobuda KGZ, da se naredi izreden odstrel, je država zavrnila. Med nezavarovanimi živalskimi vrstami delajo največ škode divji prašiči, med katerimi je prišlo do prave eksplozije populacije, a tu odstrel ni omejen, tako da je stvar lovcev, koliko znajo pravilno oceniti problem in ga omiliti, je dejal Andoljšek. Ključna težava s prašiči je razrit teren in njegova sanacija.

Območna enota KGZS bo tako pristojnim ministrstvom med drugim predlagala, da se povečajo škode po zavarovanih vrstah, uvede možnost odstrela medvedov tam, kjer jih do sedaj ni bilo, poveča pa naj se tudi odstrel za posamezne vrste divjadi.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

mentacije. V novem OPN pa je predvidena gradnja gospodarske cone za bivšim Rikom. Kot župan sem lastnika firme Lesoj d.o.o. povabil na razgovor in mu predlagal lokacijo v Jelendolu ali lokacijo v kakšni od obrtnih ali bodočih gospodarskih con. Razlog za koncentriranje dejavnosti firme na eni lokaciji je preprost, saj ima firma Lesoj d.o.o. ob regionalni cesti tudi parkirišče za kamione brez ustreznih dovoljenj, prav tako parkirišče v sami vasi in tudi deponijo lesa nad obstoječo žago v vasi, kjer je že tako problematičen dovoz. Praktično je vas Rakitnica obdana z dejavnostjo firme Lesoj d.o.o. "

KNJIGA ROMANJE S TRUBARJEM in osupljivo odkritje končno v slovenskih rokah

Na romanje s Primožem Trubarjem, katerega 500-letnico rojstva smo praznovali letošnje leto, nas je popeljal dr. Mihael Glavan, vodja Rokopisnega oddelka Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani in avtor zadnjih dveh knjig o Trubarju. Obe, Trubarjev album – Romanje s Trubarjem in Trubarjevo razodetje je predstavil tudi v Miklovi hiši 9. decembra. Prav posebna je knjiga Trubarjevo razodetje, knjižna izdaja osupljivega odkritja iz Jeruzalema – Trubarjeve knjige Noviga testamenta posledni dejl iz leta 1577, ki je v slovensko last prešla 3. marca letos, in velja za izjemno redko in dragoceno Trubarjevo delo ter eno izmed najpomembnejših del v njegovem opusu.

Trubarjev album – Romanje s Trubarjem je napisan v treh delih. Prvo tretjino pokriva Trubarjeva beseda, drugi del je dokumentarno pričevanje (umestitev Trubarja v čas in prostor na osnovi listin, lokacij, prijateljev, sodobnikov in nasprotnikov). Tretji del pa je strokovnoznanstvena povezava vsega tega, in sporočilo, kaj se je dogajalo s Slovenci po letu 1508. Predstavitev dr. Glavana je bila izredno zanimiva, žal pa je bilo poslušalcev manj, kot bi pričakovali. Čeprav gre za zelo strokovno zasnovano delo, pa je knjiga oblikovana in napisana razumljivo in zanimivo za širok krog ljudi, kar je velika odlika Trubarjevega albuma. V knjigi je bogato slikovno gradivo, katerega jedro predstavlja okoli 300 fotografij, ki jih je na novo posnel Klemen Kunaver, ki je knjigo tudi oblikoval. V njej najdemo tudi fotografije Ribnice in ribniškega gradu.

V letošnjem letu se je zgodilo več pomembnih dogodkov, povezanih s Trubarjem. Med drugim so tudi ugotovili, po raznih šele zdaj dostopnih

virih, kje je bil Primož Trubar zares rojen. Njegova rojstna hiša je bil zgornji mlin na Rašici. In še ena skrivnost je bila letos ob Trubarjevi 500-letnici rojstva razjasnjena. Ugotovili so, da je bila predloga za njegov prevod Svetega pisma prevod Erazma Rotterdamskega in ne Martina Luthra, kot so do sedaj mislili. Luthrov prevod mu je služil le kot dodatna opora. »Trubar je bil znan po robatih izjavah o katolikih, a glavnina njegovega dela je bila v širjenju vere in čistega evangelija. Uspelo mu je prevesti celo Novo zavezo in 1 psalter Stare zaveze. To je veličastno delo, saj je Sveto pismo delo vseh del. Pomen le-tega pa je še večji, saj veste, da se takrat v slovenščini ni pisalo. Slovenščina se je zapisovala, ne pa pisala, kaj šele tiskala,« je z zanosom pripovedoval dr. Glavan. Neverjetno je tudi, da je Trubar že leta 1557 napisal prvo teološko razpravo. To je tudi prva slovenska znanstvena razprava. Nastala je brez kakršnih koli vzorcev.

Druga knjiga, ki jo je dr. Glavan predstavil,

Trubarjevo razodetje, pa je knjiga s prav nape-to in neverjetno preteklostjo in popotovanjem na slovenska tla. »Gre za izjemno dragoceno delo ter eno izmed najpomembnejših knjig v Trubarjevem času, ki je po dolgih stoletjih spet priromala v roke ljudstva, ki mu je bila od nekdaj namenjena,« pravi dr. Glavan. In kakšna je njena zgodovina? »Maja leta 1976 je dr. Reuven Yaron, upokojeni profesor zgodovine prava, v jeruzalemskem antikvariatu kupil staro nemško pravniško knjigo, Kazenski zakonik cesarja Karla V. Poleg vsebine je profesorjevo pozorno oko pritegnila vezava. Hrbet je bil usnjen, debeli platnici pa sta bili vezani v precej obrabljen pergament. Pod njim so se skrivale potiskane papirnate pole,« je pripovedoval dr. Glavan o knjigi, od katere v Sloveniji do sedaj nismo imeli niti ene strani. Tudi sedaj knjiga ni kompletna, ker so bile v platnicah nerazrezane pole. Profesor Yaron, sicer tudi velik poznavalec in zbiratelj, je potiskane pole prepoznal za vredne in jih dal restavrirati. Odkrili so, da gre za Trubarjevo delo, prevod zadnjega dela Nove zaveze v slovanskem jeziku, Noviga testamenta posledni dejl iz daljnega leta 1577. Restavratorsko delo je bilo končano natanko 400 let po prvi izdaji, leta 1977. Knjiga je bila doslej znana v 4 ohranjenih primerkih zunaj Slovenije, 3. marca pa jo je dobila tudi Slovenija. Dr. Yaron je v začetku letošnjega leta namreč zaradi ženske bolezni in primanjkljaja denarja za njeno operacijo stopil v kontakt s slovensko diplomacijo, če bi jo želeli kupiti. Ponudil jo je najprej Slovencem, ker je vedel, koliko bi nam knjiga pomenila. Dr. Glavan je kot velik strokovnjak za Trubarja (več kot 30 let se namreč že ukvarja z njim), delo prepoznal, in 3. marca letos v Jeruzalemu za nas to novo najdbo tudi prevzel iz rok dr. Reuvena Yerona.

Obe knjigi, Trubarjev album – Romanje s Trubarjem in Trubarjevo razodetje sta na voljo tudi v naši knjižnici v Miklovi hiši in si ju je moč izposoditi.

Tekst in foto ZDENKA MIHELČ

Po Živku Marušiču mrtvilo?

Najprej nas je pot 19. decembra zvečer vodila v nedavno odprto Kersničevo kovačnico v Hrovači, kjer smo si ogledovali dela na papirju umetnika Živka Marušiča, nato pa je v Galeriji Miklova hiša sledilo še slovesno odprtje razstave tega enega najbolj priznanih slovenskih slikarjev sodobnega časa. V likovni zbirki Riko, ki jo omenjeno podjetje ter Galerija vsakoletno predstavljata javnosti že od leta 2004, je kar 35 Marušičevih del. Njegovo slikarstvo velja za popolnoma svobodno, brez zavor in cenzur, pod vodstvom slikarjevih individualnih odločitev in pristopov. Razstava, ki jo je kot ponavadi obiskal velik del zunanjih obiskovalcev iz Ljubljane in od drugod, je v danem trenutku spominjala na to, da bi znala

biti labodji spev Galerije, kot smo je bili vajeni. Vodja Stane Kljun je namreč opomnil, da se tudi

za našo priznano umetniško ustanovo bližajo hudi časi in bo z manj denarja težko izpeljati program. Zna se celo zgoditi, da bo morala postati ena izmed mnogih drugih galerij, ki v ničemer ne izstopajo iz sivega poprečja in se odpovedati velikemu renomeju, ki ga je uspela ustvariti v dve desetletji trajajočem procesu.

Tekst in foto AP

RAZSTAVA DEL ŽIVKA MARUŠIČA BO V GALERII MIKLOVA HIŠA ODPRTA DO 1. FEBRUARJA 2009. NJENEGA ODPRTJA SO SE UDELEŽILI MNOGI SLOVENSKE POMEMBNEŽI, MED DRUGIM JOŽEF ŠKOLJČ IN MIRO SENICA. SLEDNJEGA (LEVO) VIDIMO TUDI V POGOVORU Z AVTORJEM MARUŠIČEM (DESNO).

JESENI ZAZVENELE CITRE IN PRIŠLE PRVE TRI CITRARKE

Kaj je vaša prva misel ob Cvetju v jeseni? Sta to odvetnik Janez, ki naveličan mesta odide na vas, in njegova Presečnikova Meta ali je to čudovita glasba? Mene na prekrasne cvetoče planjave iz filma v svet pod Blegošem v trenutku popelje tista znana melodija, ki je bila tako lepo zaigrana na citre.

Citre, pravijo strokovnjaki, so bile nekoč doma skoraj v vsaki hiši na Slovenskem. Na citre so ljudski godci igrali že v davnih časih. Izvor ni jasen, dokazano pa je, da so že antična ljudstva igrala na instrumente, podobne današnjim citram. V prejšnjem stoletju so se ljudem zelo priljubile nemara zaradi svojega zvoka, za takšno popularnost pa so poskrbeli iznajdljivi evropski trgovci. Citrarske šole smo Slovenci dobili ob koncu preteklega stoletja, za citre pa je največ priredb slovenskih ljudskih napevov in domoljubnih pesmi. Citre so postale zelo znane, ko je bila na njih izvajana spremljevalna glasba v znanem filmu Tretji mož režiserja Carola Reeda. Uporabljene pa so bile tudi v filmski glasbi Urbana Kodra za film Cvetje v jeseni.

CITRARSKI ODDELEK JE BIL SLOVESNO ODPRT OB DNEVU IOLE

Žal večina glasbenih šol ne poučuje tega glasbila, ker ne sodi v orkestrsko zasedbo. Od letošnjega šolskega leta ribniška glasbena šola izstopa iz tega stereotipa, saj so se letošnje leto prvič tri učenke vpisale k pouku citer, ki jih poučuje učiteljica Kornelija Lovko. Citre so se prvič predstavile na slavnostnem koncertu ob dnevu šole, 8. decembra. »6. december je dan, ki se ga z veseljem spominjamo. Na ta dan leta 1999 smo namreč slovesno otvorili novo, lepo in prijetno glasbeno šolo v Ribnici. Nekako logično je bilo, da smo ta dan izbrali za praznovanje dneva šole. Od takrat naprej se vsako leto v začetku decembra na ta dogodek spomnimo s koncertom in tudi letos ne bo nič drugače. Naša šola je še ne tako dolgo nazaj spadala med manjše glasbene šole v Sloveniji. Od 1. septembra leta 1994, ko je vodenje naše šole prevzela naša spoštovana Bernarda Kogovšek, pa se je začel hiter razvoj in napredek šole,« je v uvodu koncerta dejal ravnatelj Matjaž Jevšnikar. Glasbena šola se še vedno uspešno razvija. Ena izmed njihovih velikih želja je bila odprtje oddelka ljudskih glasbil – citer in kasneje tamburice. Na slavnostnem koncertu so se zahvalili tudi glavnemu sponzorju za pomoč pri nakupu citer, NLB-Podružnici Kočevje, ter podjetju Grča d.o.o. iz Kočevja, ki je z donacijo omogočilo nakup notnega gradiva za pouk citer.

Text in foto: ZDENKA MIHELČ

ZNANJE VSE BOLJ PODPIRAJO TUDI PODJETNIKI IN GOSPODARSTVENIKI

Univerza v Ljubljani vsako leto podeljuje svečana priznanja za najboljše in najzaslužnejše univerzitetne delavce, ter častne nazive, ki si jih zaslužijo najeminentnejši profesorji, in ljudje, ki so neposredno povezani z razvojem slovenske univerze. Poleg zaslužnih profesorjev in zlatih plaket so 4. decembra podelili še plakete Pro Univerzitate labacenski fizičnim in pravnim osebam, ki so s svojimi sredstvi ali delom pomembno prispevale k razvoju materialnih možnosti Univerze ali k usposabljanju njenih sodelavcev. Nagrado so prejeli Borut Sterle, nekdanji direktor Ljubljanskega univerzitetnega inkubatorja, Janez Škrabec, direktor Rika, in Jože Anderlič, lastnik Kranjske investicijske družbe in predsednik uprave Fundacije Parus.

JOŽE ANDERLIČ, JANEZ ŠKRABEC, BORIS PAHOR IN HANS E. JUNGINGER

Citrarka ... Karin Bojc

1. letnik citer, sicer pa obiskuje 3. razred OŠ v Dolenji vasi. Citre se torej uči 3 mesece, dnevno vadi pol ure in sama meni, da ni tako težko igrati nanje.

Kdo te je navdušil za citre? »Mami me je navdušila. Rekla je, da bodo zdaj na glasbeni šoli prvič poučevali citre. Če ne bi bilo citer, bi igrala klavir.«

Igranje citer se ji zdi zanimivo. Sicer pa Karin sledi sestram, ki so oz. še obiskujejo ribniško glasbeno šolo. Erika je igrala klavir, Nastja igra violino, Barbara pa violončelo.

Kako si se navdušila za glasbo? »Všeč mi je, prav tako vsem v družini.«

Z notami se je spoznala letos v glasbeni šoli, kjer jo teorijo uči Jaka Banič.

Pripravite vse štiri sestre doma kdaj tudi koncert? »Do zdaj še ne, a morda ga bomo kdaj.«

So citre, na katerih vadiš doma, tvoje? »Ja, rabljene citre smo kupili od punčke, ki jih ne potrebuje več.«

Kaj ti je pri citrah najbolj všeč? »Ker imajo tako lep zvok.«

Kako pa se nanje igra? »Leva roka igra melodijo, desna je spremljiva. Igram s prsti, na desnem palcu pa imam tudi nekakšen naprstnik.«

Izmed treh začetnic, ki so letos začele s citrami, je Karin najstarejša, ostali dve, Tanja Govže in Zoja Lovšin, pa sta prav tako navdušeni nad tem instrumentom. Karin je s svojim nastopom na koncertu ob dnevu šole tudi prvič predstavila to glasbiloposlušalcem. Karin pravi, da je imela malo treme, a, verjemite, tega ni pokazala. Na koncertu, ki ga je pripravila učiteljica petja Naja Zapušek, je zaigrala dve pesmi, Mozartovo Uspavanko in Abecedo G. Andricha.

Bi igrala tudi na šolskih proslavah, če bi te povabili? »Ja, z veseljem,« je v smehu dejala po koncertu.

Karin je aktivna tretješolka, poleg obiskovanja verouka poje v dveh pevskih zborih, cerkvenem in šolskem, ter zelo rada pleše pri folklorni skupini Lončki, sedaj že 2. leto. V šoli pa, pravi Karin, ima najraje telovadbo. Karin bi igrala še klavir. Najprej bi naredila 10 letnikov citer, nato pa bi vpisala še klavir. Morda bo kdaj zaigrala tudi na velikih odrih tako kot znana slovenska citrarka Tanja Zupan – Zajc, kdo ve. Ob zagnanosti in navdušenju, ki ga izžareva nad citrami, si to prav lahko predstavljamo.

Staro leto se poslavlja novo spet k nam prihaja ...

Ob prehodu enega v drugo leto delamo obračune za nazaj tako na osebni kot na poslovnem področju in tokrat bom poskušala za vas na enem mestu strniti delo Muzeja v letu 2008. S ponosom lahko zatrdimo, da ribniški muzej Muzej Miklova hiša korajžno stopa ob bok ostalim slovenskim muzejem. Po naši muzejski trgovini in načinu predstavljanja lokalne zgodovine oziroma spodbujanja zanimanja za lokalno zgodovino med mlajšo generacijo se zgledujejo muzeji, ki imajo daljšo in bolj bogato zgodovino.

V letu, ki se izteka, smo speljali številne projekte, ki so naš položaj v muzejski stroki še bolj utrdili. Kar se nanaša na stroko, smo zagotovo zelo ponosni, da smo našo muzejsko zbirko, tako fototeko kot kartoteko predmetov, vnesli v muzejski računalniški program Minok. S tem je povečan pregled nad zbirko, lažja dostopnost informacij tako za muzejske delavce kot za ostale uporabnike.

Z ribniško šolo redno sodelujemo. Letos smo v somentorstvu izpeljali šolski predmet izbirnih vsebin Sodobnost z razsežnostmi dediščine. Namen predmeta je bil spoznavanje svojega okolja z metodami muzejskega terenskega dela. Ob občinskem prazniku smo sodelovali pri obeležitvi tega dne v sklopu vsebinske predstavitve ribniških domačih obrti.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE. PUST V RIBNICI. FOTOGRAFIJA NASTALA V 50-H LETIH 20. STOLETJA.

Aktivno smo sodelovali v okviru pedagoške sekcije pri Skupnosti muzejev Slovenije na Festivalu ustvarjalnosti in inovativnosti. Septembra smo sodelovali na srečanju hrvaških muzejskih pedagogov (z mednarodno udeležbo), kjer smo predstavili naš muzej s poudarkom na pedagoškem delu.

S podporo Ministrstva za kulturo smo nadaljevali snemanje suhorobarskih postopkov obodarstva in rešetarstva.

S podporo projekta Leader (evropski projekt) ter s finančnim suportom vključenih občin pa smo delno izpeljali (projekt je namreč trileten) popis zbirk zasebnih zbiralcev v občinah Dobrepolje, Bloke, Sodražica, Loški Potok in, seveda, Ribnica. Projekt zaokroža geografski prostor, ki je kulturno, gospodarsko in upravo povezan že iz preteklosti. Projekt je zelo obsežen, vendar pomemben za ohranjanje kulturne dediščine, saj bodo vse zasebne zbirke muzejsko obdelane, kar pomeni, da bodo predmeti popisani, opisani, fotografirani in vneseni v računalniški program Minok.

Na pobudo Muzeja se je v letošnjem letu izvajal projekt »Stavbna dediščina vasi Sajevec«. Projekt so izvedli študentje Biotehniške fakultete v Ljubljani, oddelka za krajinsko arhitekturo, pod mentorstvom prof. Alojzija Drašlerja. S projektom smo želeli opozoriti na možnost »prijaznega« ohranjanja nepremične kulturne dediščine, ki bi omogočal prebivalcem vasi kvaliteten način bivanja, prav tako pa tudi tistim, ki to vas obiščejo kot turistično zanimivost Ribnice.

Celo leto se je izvajala raziskava ribniškega trga, ki se bo v prihodnje še nadaljevala in nadgrajevala. S to raziskavo smo umestili trg Ribnica med ostale trge na Kranjskem s pomočjo zgodovinskih arhivskih virov in spominov prebivalcev trga. V prihodnjem letu smo imeli namen pripraviti razstavo na to temo, a žal zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne bo mogoče. Bo pa v prihodnjem letu v Rešetu izhajal podlistek, kjer vam bomo predstavili naša dognanja. Ob tej raziskavi so nastali tudi zametki muzejske zbirke »Ribniški trg«.

Muzej se je skozi celo leto opravljal redno men-

torsko delo avtorjem raziskovalnih nalog ter vsebinskega vodenja Muzejske trgovine Ribnica. Sodelovali smo tudi pri številnih drugih projektih kot je pomoč pri postavitvi razstave v župnišču v Dolenji vasi o duhovniku Karlu Škulju ali sodelovanje pri nastajanju publikacije v sklopu projekta »Geografske in turistične označbe na območju Nature 2000« in drugo.

V Občini Ribnica je bogata kulturna ponudba in ravno muzej in Muzejska trgovina Ribnica sta najbolj obiskani točki turističnega povpraševanja in zanimanja.

IZ MUZEJSKE ZBIRKE "MIKLOVI". SKODELICA ZA ČAJ. PREDMET IZ ZAČETKA 20. STOLETJA.

Svetovne smernice v ospredje turističnega povpraševanja postavljajo ravno kulturni turizem, ki je v Ribnici že nekaj let prisoten.

Vse, ki delujemo v Ribnici kot »varuhi dediščine« še posebej veseli, da naš muzej, obišče vedno več domačinov. Na ogled muzeja pa pripeljejo tudi svoje prijatelje, sorodnike ter znance.

Vedno manj je vzklikov: »Kaj nas briga za nazaj, važno je za naprej!«, to pa zato, ker ljudje vedno bolj spoznavamo, da imamo zelo slabo popotnico za prihodnost brez zavedanja samega sebe v povezavi s preteklostjo. Če dobro poznaš svoj izvor potem poznaš tudi t.i. stare modrosti in ne nazadnje ti to znanje daje tudi pravico, do upravičene konstruktivne kritike sodobne družbe. Tu ne gre za spodbujanje neke nezdrave lokalne samozavesti, ampak za povsem legitimen ponos, ki ga gradiš ravno na teh starih modrostih tistih, ki so bili tu že zdavnaj pred nami.

Ribniški muzej in muzejska trgovina sta osebna izkaznica kraja, hkrati pa nudita pomoč pri iskanju lastne identitete. Niti muzej niti trgovina ne predstavljata osebnega interesa, pač pa opravljata javno službo, promocijo dediščine in skrbita za to, da tako domačini kot tudi ljudje drugod vedo, kakšno življenje so živeli ljudje v teh krajih in s čim so se preživljali. Skrbimo, da se bodo stare modrosti ohranile še za prihodnje rodove.

Ob novem letu si lahko tudi kaj zaželimo... za muzej in trgovino, da bi nam Božiček prinesel več miru in nemotenega dela ter obnovo ribniškega Gradu, ki bi ne samo nam in obiskovalcem, temveč tudi vsem Ribničanom nudil kvalitetnejše preživljanje časa.

Za vse ... obilo zdravja in zadovoljstva ter medsebojnega spoštovanja.

Naj nam modrost nalije polno čašo svojega napoja... Na zdravje 2009!

Vam iz Muzeja želita Polona Rigler Grm in Marina Gradišnik, iz Muzejske trgovine pa Lidija Horžen.

Tekst pripravila: MARINA GRADIŠNIK

PO ODLOČITVI NOVEGA PROGRAMSKEGA SVETA REŠETA UVAJAMO TUDI ŽUPANOVO STRAN, KI SMO JI NADELI NASLOV IZPOD ŽUPANOVEGA PERESA.

Spoštovane občanke in občani! Kam le čas beži, kam se mu mudi, so začetni verzi znane narodno zabavne viže. Res je tako, tudi sam se sprašujem, kako hitro sta minili dve leti mojega županovanja. Od začetnega tipanja terena in spoznavanja z novim delovnim področjem smo morali kmalu zavihati rokave. S sodelavci iz občinske uprave, ki je z novimi močmi dobila tudi nov zagon, smo se najprej lotili sanacije finančnega stanja. Na polovici mandata smo nekje uspeli dolg občine znižati za polovico (na ca. 900.000 EUR). S tem trendom bomo nadaljevali, vendar je pomembno, da projekti kljub temu tečejo. In v teh dveh letih smo jih s pomočjo države ter zasebnih partnerjev uspeli realizirati kar nekaj:

- dokončanje obnove stare občine,
- dokončanje severne servisne ceste s conami umirjenega prometa (za zdaj so zaključena dela do križišča s Krošnjaško potjo, tako da je že sedaj možen tranzitni promet. Naslednja faza se nadaljuje v letu 2009, ureditev vojaškega premoženja (uspelo nam je realizirati zamenjavo zgradbe na Gorenjski c. 9 a za stanovanje na Prijateljevem trgu in brezplačen prenos športnega kompleksa v Kasarni z vso pripadajočo infrastrukturo, zgrajeno in urejeno je športno igrišče pri Sv. Gregorju,
- komasacije (v letu 2009 pričetek v Sajevcu, Bukovici, Brežah in Otavicah, v nadaljevanju pa še Goriča vas - Hrovača in Jurjevica - Kot), zaključujejo se prostorski plani,
- bivalne enote in dom starejših občanov (oba domova sta bila fizično zgrajena v zadnjih dveh letih in predana svojemu namenu).

Od projektov, ki so v pripravi in pred realizacijo, pa lahko naštejemo še:

- ustanovitev Centra domače in umetnostne obrti v Ribnici (s projektom smo se prijavili na Agencijo za regionalni razvoj in v drugem poskusu uspeli. Žal pa nam kljub veliki zavzetosti ni uspelo uresničiti zamišljenega, ampak nam je pripadlo mesto regionalnega centra za suho robo in lončarstvo,
- priprava projekta za obvoznico naselij od Žlebiča do Dolenje vasi (DRSC je v okviru izdelave prostorskih aktov naročila študijo variant pri družbi Acer d.o.o. iz Novega mesta, ki bo pokazala, katera izmed treh variant je najbolj sprejemljiva za umestitev v naše okolje. Študija bo predvidoma zaključena do konca tega leta),
- nova avtobusna postaja v Ribnici (predstavljena v prejšnji številki Rešeta),
- izgradnja kotlovnice na biomaso s kogene-

racijo (v sprejemanju na občinskem svetu je projekt DIIP (dokument identifikacije investicijskega projekta), izdelanih je več variant, ki pa vse kažejo ugoden ekonomski efekt,

- posodobitev vodovodnega in kanalizacijskega omrežja (pripravljen je OPPN za čistilno napravo v Dolenji vasi. Za kanalizacijo v Lepovčah je pripravljen projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, prav tako je pripravljen projekt za razširitev čistilne naprave v Ribnici iz sredstev kohezije),
- otroška igrišča na Prijateljevem in Knafeljevem trgu (v izdelavi je projekt za obe igrišči, v skladu z najnovejšimi evropskimi standardi),

- izgradnja širokopasovnega omrežja po celotnem področju občine.

Poleg omenjenih projektov smo imeli še kar nekaj relativno velikih zadev. Naj omenim vsaj nekatere:

- obnova podružnične osnovne šole v Dolenji vasi, ki jo je poškodoval močan veter
- izgradnja in ureditev križišča pri Žulju, obnova Šolske ulice
- izgradnja nove stanovanjske soseske v Hrovači
- izgradnja Krošnjaške poti, najmlajše ulice v Ribnici
- sofinanciranje nabave gasilskih vozil za: PGD Otavice, PGD Lipovec, PGD Rakitnica in PGD Prigorica
- financiranje nabave gasilskega vozila za PGD Ribnica (GVC 16/25)
- financiranje nabave komandnega vozila (RAV 4)
- nakup novega šolskega kombija za prevoz šolarjev
- zamenjava dotrajanih oken na pročelju 'meščanske' šole
- izgradnja male čistilne naprave v Hrastju
- odkup prostorov za potrebe podružnične osnovne šole pri Sv. Gregorju
- več manjših projektov po predlogih krajevnih skupnosti

IZPOD ŽUPANOVEGA PERESA

Zgoraj so našteje zlasti investicije, s poudarkom na tistih, ki sem jih obljubil pred volitvami. Pojavljajo pa se tudi nove nujne zadeve, ki lahko spremenijo redni tok zadev (npr. vrtec). Med ostale pomembne projekte si štejem priključitev zdravstvene postaje Velike Lašče k ZD Ribnica, saj to, poleg povečanih normativov v ZD Ribnica, krepi tudi položaj občine Ribnica v tem prostoru. Z veseljem smo podprli projekt likovne šole v organizaciji Galerije Miklova hiša, ki bo to umetnost približala tudi ljubiteljskim ustvarjalcem in mladini. Priznam, da nam do sedaj ni uspelo popolnoma oživiti Ribnice v poletnih mesecih. V to kategorijo sodijo tudi letoletna praznovanja. Določena sredstva za ta namen smo za leto 2009 sicer predvideli, vendar bomo iskali tudi zunanje podpornike. Med pomembnejše izkušnje svojega županovanja štejem namreč tudi izkušnjo, da je v proračunu, obremenjenem s tako velikimi obveznostmi, resnično težko »izpraskati« tudi minimalna sredstva.

Župan JOŽE LEVSTEK

Naprej moramo, če hočemo ali ne.
In bolje bomo hodili, če bomo gledali naprej,
kakor če se bomo nenehno ozirali nazaj.

(J. K. Jerome)

Vsem občanom in občankam v prihajajočem letu 2009
želim, da bi z ustvarjalnostjo gradili skupno prihodnost
ter da bi sleherni izmed vas v mozaiku časa našel svoj
trenutek uresničenih sanj, udejanjenih želja
in izpolnjenih pričakovanj.

Župan JOŽE LEVSTEK

Zdravniški nasveti

PIŠE: DR. MED. RAID AL DAGHISTANI, SPECIALIST GINEKOLOG IN PORODNIČAR V ZD JANEZ ORAŽMA RIBNICA

ULTRAZVOČNE PREISKAVE V PORODNIŠTVU

Ultrazvočna preiskava je neškodljiva, diagnostično učinkovita in sodobna metoda, s katero v porodništvu za pridobivanje slik plodu uporabljamo zvok s frekvenco visoko nad našim slušnim področjem.

ŽENSKI SPOL

Ženski v nosečnosti, ki poteka brez posebnih zapletov, v okviru zdravstvenega zavarovanja pripadajo dve ultrazvočni preiskavi. Prvi ultrazvok je v zgodnji nosečnosti, od šestih do desetih tednov (priporočeno po zaostali drugi menstruaciji). Ginekolog določi med preiskavo mesto nosečnosti, trajanje, vrsto (eno- ali večplodna), izmeri dolžino ploda in preveri njegov srčni utrip. Drugi ultrazvok pa v 18. do 22. tednu (v 20. tednu) nosečnosti (morfologija plodu). Ginekolog

preveri razvoj plodovih organov, lego, količino plodovnice, popkovnico, pretok krvi skozi žile in dokončno potrdi termin poroda. Če je lega ploda ugodna, je mogoče v tem času že določiti tudi otrokov spol.

V času nosečnosti priporočamo še dve ultrazvočni preiskavi, in sicer meritev nihalne svetline med 11. do 13. 6/7 tednom nosečnosti ter kontrolo rasti ploda v 28. do 32. tednu nosečnosti. Merjenje nihalne svetline je presejalni test, kjer s pomočjo UZ ugotovimo, ali obstaja povečano tveganje, da se rodi otrok s kromosomsko nepravilnostjo. Izmerimo NS-širino špranje med kožo in mehki deli, ki pokrivajo vratno hrbtenico ploda. Pregledamo tudi plodovo telo in odkrivamo različne razvojne nepravilnosti. NS je povečana

DVODIMENZIONALNA ULTRAZVOČNA SLIKA

pri 80 % plodov, ki imajo Downov sindrom.

V zadnjih letih, ko smo pričali izrednemu tehničnemu napredku, pa ob pomoči tri- in štiri-dimenzionalnih (3D/4D) ultrazvočnih aparatov vidimo sliko ploda bolj jasno. Podoba otročička z deli telesa (ušes, ust, oči, rok, nog) je veliko bolj prepoznavna. Starši se lahko na lastne oči prepričajo, da je s plodom vse v redu, in so bolj mirni. Vsak posnetek je možno tudi dokumentirati in arhivirati. Starši lahko prenesejo podatke domov na USB-ključku ali ploščku. Ena izmed prednosti je tudi lažje določanje nepravilnosti v razvoju obraza in okončin. Na voljo je tudi možnost prenosa podatkov prek spleta za posvet z drugimi strokovnjaki.

OTROK SESA PALE

PO ZDRAVILA V PRENOVLJENO LEKARNO

Po dveh mesecih in pol, kolikor je trajala obnova lekarne, vas zdaj čaka sodobno opremljen prostor, za katerega je ta javni zavod iz naslova presežka prihodkov namenil dobrih 120.000 evrov. Obnova je bila po mnenju direktorice Darinke Merhar potrebna zaradi posodobitve izdajnega prostora za stranke. Potencialnih strank je kar 13.000, toliko prebivalcev namreč lekarna pokriva. »Površina izdajnega prostora za stranke se je povečala, možno je bolj zasebno svetovati uporabnikom v zvezi z njihovimi težavami, dodano je še eno izdajno mesto, blago je pregledneje zloženo in omogoča deloma samopostrežni način nabave nekaterih zdravil in pripomočkov.« Reakcije uporabnikov lekarniških storitev naj bi bile po prenovi ugodne in so z njo zadovoljni. Napori lekarniških delavk so bili po besedah direktorice veliki, saj sta bili potrebni dve selitvi, devet delavk pa je med tem časom lekarniško dejavnost opravljalo v kletnih prostorih.

AP, Foto Srečko Vrbine

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskrena hvala za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter da so skupaj z nami v tako velikem številu pospremili na zadnji poti

IVANA – JANEZA ŠEGO
iz Grčaric

Posebna hvala dr. Šmalčevi in njeni ekipi iz ZD Ribnica.

VSI NJEGOVI

In zdaj smo sami ...
A v srcih naših
ostala vedno bodeš z nami!
Temine gluho tulijo skozi noč ...
Okoli zaman te bo iskalo,
v želji srce trepetalo ...
Oh, zakaj odšla si proč?
(V. JAKOPIČ)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube mame, babice, prababice, tašče,
sestre, tete

AMALIJE ROBER
iz Ribnice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala osebju ZD Ribnica, osebju Doma starejših občanov Ribnica, pevcem, organizaciji ZZB Ribnica, komunalnemu podjetju in gospodu župniku za opravljen obred.

ŽALUJOČA HČERKA VESNA IN SIN JANKO Z DRUŽINAMA

... Ni smrt,
le na obe strani položena tišina
za pot k združitvi ...
(T. PAVČEK, OTOK)

ZAHVALA

V 87. letu nas je nepričakovano zapustil oče
in stari ata

ALOJZIJ MARN
iz Jurjevice

Ob izgubi očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Iskrena zahvala gospe Zdenki Tomazin za poslovilne besede, gospodu župniku Antonu Berčanu za lepo opravljen obred, pevcem in gasilcem. Hvala vsem, ki ste bili v težkih trenutkih z nami in ste očeta pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI SIN ALOJZ Z DRUŽINO

Ko vse sanje so strte,
ko več upanja ni,
telo se bori, a le srce še živi,
nemočno trpi, pošle so moči.
Pogled še v slovo, oči se zapro, vsi čuti zamro ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube žene, hčerke, sestre in tete

MARIJE HENIGMAN, ROJ.
PAKIŽ
(15. 3. 1955 – 19. 12. 2008)
iz Žlebiča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala dr. Jerankovi in celotnemu osebju zdravstvenega doma Ribnica. Zahvaljujemo se tudi gospodu kaplanu za opravljen obred, gasilcem, pevcem za zapete pesmi in govorniku iz podjetja Inles za lep govor.

Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojnico v tako velikem številu pospremili k njenemu preranemu počitku.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Amadeus

B I S T R O

Kava za s seboj

že od 5. ure zjutraj

Naročila tudi na **041/534-777**

S TEM KUPONOM V MESECU JANUARJU
od 5h do 9h KAVA
BREZPLAČNO

SERVIS GSM / UMTS

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30h - 12h ter
14h-18h
SOB
8.30h - 11.30h

microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A (v trg. centru ŠPAR)

1310 Ribnica

Tel: 01/ 8373 116
Fax: 01/ 300 77 06
GSM: 051/ 358 762
051/ 358 760

E-mail: info@microera.si

N95 198,90€
OMNIA...69,00€ 44/77
6555 78,90€
N79 1,00€ 44/77
in mnogi drugi ...
Preverite! Akcija MOBITEL!

MOBITEL zastopstvo

www.microera.si

Bluetooth prostoročne avto-inštalacije

Instant INTERNET od 13.90 EUR !!

Na mesec: 1000min M
Itak. Džabest paketi! 200min, 1000x SMS + 1GB interneta **NOVO!**
POPUSTI 20% za dodatno opremo PRI NOVIH NAROČNINAH!

Paketi: POVEZANI 11, 33, 44, 55, 77

Računovodski servis

Jana Oražem s.p.

Urvarška 3, 1310 Ribnica

Panda

**"Če urejenega knjigovodstva si želite tudi Vi,
zato Računovodski servis Panda poskrbi!"**

Najdete nas v prostorih Obrtne zbornice Ribnica,
Urvarška pot 3, 1310 RIBNICA (drugo nadstropje),
ali pa pokličite na tel **040 710 955**

ZA VAS OPRAVLJAMO NASLEDNJE STORITVE:

- opravljamo celotivo in ažurno računovodstvo za s.p. in družbe
- izdelamo zaključne račune, poročila in davčne napovedi
- nudimo možnost vpogleda v vaše poslovne knjige preko interneta
- po dogovoru lahko prevzamemo dokumente na sedežu vašega podjetja
- nudimo brezplačno svetovanje ob odprtju dejavnosti

Dokumente po dogovoru lahko prevzamemo
tudi na sedežu vaše poslovalnice

**Ob koncu leta se vsem našim strankam zahvaljujemo
za zaupanje in želimo uspešno Novo leto 2009!**

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

Alojz Pugelj s.p.

Lepovče 23, 1310 Ribnica

Tel.: 01/8361 189

GSM: 031/760-697

Silvestrovanje in novoletni ples

s skupino **GAMSI**

Izbrana hrana in pijača,
zmerne cene, hitra postrežba,
prijazno osebje

**Želimo vam vesele praznike
in izbran okus v letu 2009**

Penzel

STARC MARTIN s.p.

SLIKOPLESKARSKA IN ZAKLJUČNA DELA
V GRADBENIŠTVU

Vsem strankam in poslovnim partnerjem želimo
VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE

Prigorica 24a, 1331 Dolenja vas, gsm: 041/550 976, 041/368 240
www.penzel.si, starc.martin@gmail.com

INS SAT - antenski sistemi
Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica, gsm 041 761-769

Na SAT tudi POP TV, Kanal A in TV 3!

UGODNO:

državne subvencije pri nakupu SAT sistemov,
v primeru slabega sprejema SLO-1 in SLO-2.

POP

KANAL A

RADIO TELEVIZIJA SLOVENIJA

3

Vesele Božične praznike

inles OKNA
VRATA
Svet dovršenega bivanja

Leto 2008 je bilo za podjetje Inles posebno. Jubilejno leto, v katerem smo praznovali častljivo 60. obletnico, smo obeležili tudi z izgradnjo novega razstavno-prodajnega salona, v katerem smo s stilsko usklajeno in oblikovno dovršeno opremo poskrbeli, da se boste v našem novem ambientu dobro počutili. Našim kupcem in poslovnim partnerjem se zahvaljujemo za vse dobro v letu 2008, v novem letu pa vsem želimo obilo zdravja ter uspehov. Izpolnjeno leto 2009 Vam želi...

Vaš inles

Ne skrbite, bodite srečni!

Čisto majčkene cene in Varen kredit za vas!

Izkoristite do 3.000 EUR popusta in Varen kredit, s katerim bodo vse skrbi postale odveč. V salonu na vas čakajo Fox, Polo Style, Golf Rabbit, Golf Plus, Golf Edition, Golf Variant, Passat, Touran, Eos, Jetta, Tiguan, Sharan in pa Touareg, zatorej pobite in si izberite svojega Volkswagna. Vstopite v novo leto srečneje!

Skupna poraba: 4,5 - 9,3 l/100 km. Emisije CO₂: 119 - 244 g/km. Število vozil in modelov je omejeno.

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHŠA
Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 893 11 36, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon - pet.
od 8. do 12. in od 13. do 16.30 ure
sobota salon od 8. do 12. ure

VOZILA NA ZALOGI

- VW Fox 1.4 z vso opremo
- VW Polo 1.4-80KM ter 1.4tdi-80KM, Comfort & Style
- VW Golf V 1.6-102KM "RABBIT", 1.9tdi-90KM akcija "EDITION"
- VW Golf VI 2.0 TDI-110KM, Trendline, Comfortline, Highline
- VW Golf Plus 1.6-102KM-RABBIT, 1.9tdi-90KM akcija "EDITION"
- VW Touran 1.9 tdi-105KM, Highline
- VW Tiguan 2.0 TDI-140KM, Sport & Style, vlečna kljuka, biksenon žarometi, park senzorji....
- VW Jetta 1.9 tdi-105KM, Comfortline
- VW Golf Variant, 1.6, 1.4TSI, 1.9TDI, 2.0TDI, Trendline, Comfortline, Sportline
- VW Passat lim. in variant 2.0tdi-140KM, Comfortline in Highline z business in exclusive paketom
- VW Passat CC 2.0 TDI-140KM, biksenon žarometi, DCC, Lane asist.....
- VW Sharan 2.0tdi-140KM, Sportline z family paketom, 7 sedežev,
- VW Touareg V6 3.0 TDI, komfortni, funkcijski in vizualni paket, zračno vzmetenje...

PREDSTAVITVENA VOZILA

- VW Novi Golf VI 2.0 TDI-81kw, Comfortline...
- VW Novi Golf VI 2.0 TDI-81kw, Highline...
- VW Passat CC 2.0 TDI-103kw, biksenon žarometi, Lane asist, dinamično uravnavanje podvozja DCC,...
- VW Scirocco 1.4 TSI-118kw- 160KM....
- VW Golf Variant 1.9 TDI-77kw, Trendline....

RABLJENA VOZILA

- VW Golf V 1.9 TDI, 66kw-90KM, letnik 2005, prevoženih 98.000km, 1.lastnik...
- VW Polo 1.2, 44kw-64KM, prevoženih 136.000km, letnik 2002, 1.lastnik, klima ...
- VW Golf 4, 1.9 SDI, 50kw-64KM, Ocean oprema, letnik 2004, prevoženih 138.000km, 1.lastnik....

USTVARJAMO NOVO BIVANJE

V družbi najboljših.

V idilicni angleški pokrajini Cotswold gradimo elitno naselje 160 lesenih hiš, ki jih oblikujejo Philippe Starck, Jade Jagger in Yoo studio.

VAREN KREDIT
www.vsedobro.bo

JORAS CENTER
TRGOVEC LETA 2008

ODMISLITE SKRBI, ponujamo vam varen kredit

**V prihajajočem
letu 2009
želimo
cenjenim strankam
vse dobro!**

- Za nespremenjene mesečne obroke ves čas trajanja pogodbe jamčita ugledni in finančno trdni družbi Porsche Slovenija in Porsche Kredit in Leasing.
- Tudi inflacija vam ne more do živega, saj fiksni mesečni obrok Varnega kredita za celotno obdobje financiranja dejansko pomeni, da za vas inflacije ni.
- Varen kredit vam z zavarovanjem za primer brezposelnosti zagotavlja, da ob morebitni izgubi službe mesečne obroke za obdobje 12 mesecev krije zavarovalnica.
- Varen kredit vam zagotavlja nespremenljivo premijo avtomobilskega zavarovanja ves čas trajanja pogodbe - tudi ob škodnem dogodku!
- Katere produkte boste povezali v Varen kredit, je odvisno od vas, mi vam za nameček zagotavljamo zgolj polovične stroške rizičnega sklada in odobritve!

	Seat Ibiza ref. 1.4 16V	Leon Scorpion 1.6 16V	Altea Rebel 1.9 TDI	Octavia Business 1.9 TDI	Roomster life 1.4 16V	Fabia Happy 1.2
cena vozila	11.990,00 EUR	15.000,00 EUR	19.000,00 EUR	16.202,00 EUR	13.000,00 EUR	9.800,00 EUR
mesečni obrok	139,04 EUR	173,95 EUR	220,33 EUR	187,89 EUR	150,75 EUR	113,65 EUR

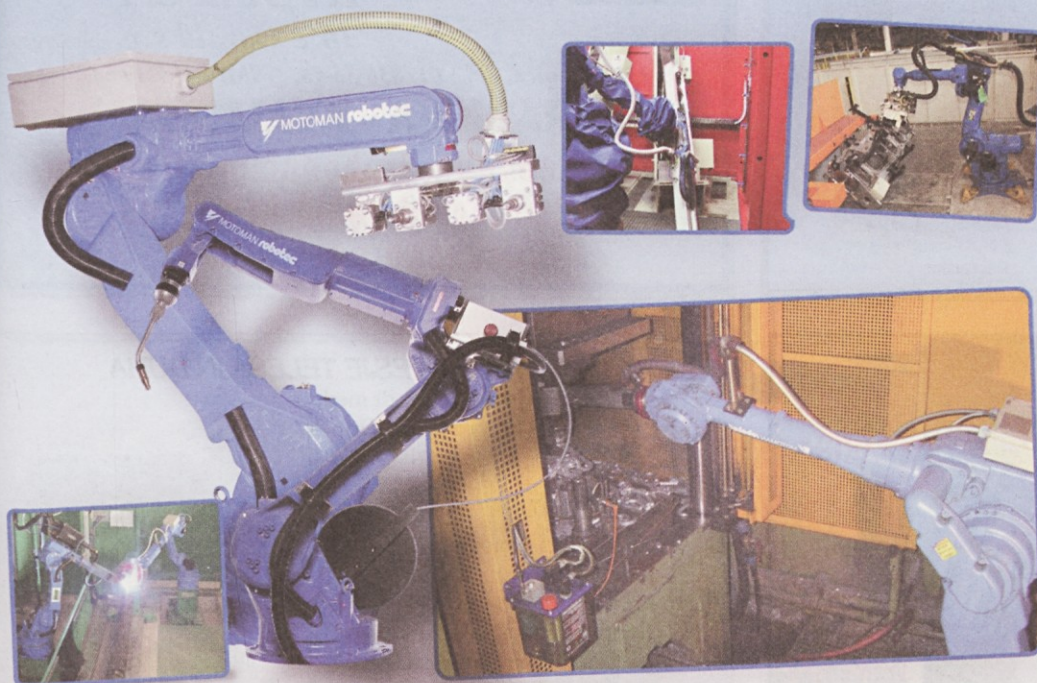
Informativni izračuni mesečnega fiksnega obroka z vključenimi zavarovanji (kreditno zavarovanje brezposelnosti, kreditno zavarovanje trajne invalidnosti, kreditno zavarovanje nezgodne smrti) pri navedeni ceni vozila ob sklenitvi pogodbe za 7 let s 25% pologom.

JORAS CENTER, Pooblaščen trgovec in serviser vozil SEAT
Ob železnici 7, 1310 Ribnica, Tel.: 01/83-69-045, E-mail: marija.joras@porsche.si

MOTOMAN robotec d.o.o.

Podjetje za trženje, projektiranje ter gradnjo industrijskih robotskih in fleksibilnih sistemov

VODILNI SVETOVNI PROIZVAJALEC ROBOTOV

MOTOMAN ROBOTEC s proizvodnjo 18.000 robotov letno nudi široko paleto implementacij robotov v različna tehnološka okolja

- .varjenja (MIG/MAG, uporovno, TIG)
- .rezanja (laser, plazma, vodni curek)
- .brušenja oz. površinske obdelave
- .strege (CNC obdelovalnih strojev, stružnic)
- .tlačni liv
- .čiščenja odlitkov oz. pobiranja srha
- .montaže
- .paletiranja

Naša strokovna ekipa vam nudi celovito rešitev od idejne izvedbe projekta do zagona, usposabljanja in servisiranja.

Naslov: Lepovčice 23, 1310 Ribnica, SLOVENIJA
Telefon: + 386 (0)1 83 72 410 + 386 (0)1 83 72 350
Telefax: + 386 (0)1 83 61 243 / www.motomanrobotec.si
E-mail: info@motomanrobotec.si

Srečno v letu 2009 !

Vzemi si čas za prijaznost -
to je pot do sreče.
Vzemi si čas za sanje -
tako svoj voz pripneš na zvezdo.
Vzemi si čas, da ljubiš in da si ljubljen -
to je privilegij bogov.
Vzemi si čas in se ozri okli sebe -
dan je prekretek za sebičnost.
Vzami si čas za smeh -
to je glasba duše.

Avtotohiša Zalar

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče 01 7881 999, 031 331 920, 041 611 920, 031 331 919

blesk2

čistilni servis • slikopleskarstvo • parketarstvo

Blesk 2 d.o.o., Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel: (01) 836 99 33, Fax: (01) 836 99 34, Gsm: (0)31 647 188
Splet: www.blesk2.si, E-pošta: info@blesk2.si

slikanje stanovanj objektov in vseh vrst fasad,
montaža mavčnih plošč

izdelava epoksidnih tlakov, polaganje vseh vrst podov
(parket, laminat, PVC, ...)

vse vrste čiščenja
(generalna, tedenska, globinsko čiščenje preprog)

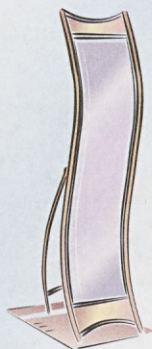
brušenje ter zaščita naravnega in umetnega kamna
globinska, temeljita čiščenja avtomobilov

STEKLARSTVO HREN

Peter Hren s.p., Gradež 14, 1311 Turjak, GSM: 031/356 668

Storitve:

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Kopelit steklo za delavnice
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve
- Intervencija 24 ur na dan

VULKANIZERSTVO OSVALD

RIBNICA

Jože Osvald s.p.

1310 Ribnica, Tel.: 01/836-35-48, GSM: 041/719-548

TRADICIJA - KVALITETA

Vsem sedanjim in bodočim strankam
želimo vesel božič in srečno,
uspešno novo leto.

Vesel
Božič ter
Srečno in
uspešno
leto 2009

Optika Anita

VELIKA
IZBIRA
OČAL

vremenske
postaje

Tel.: 01/836 11 28

ponedeljek: 9 - 12, 15 - 20, tor - pet: 9 - 14, 15 - 17, sobota: 9 - 12

RAVNOVESJE TELESA IN DUHA

Irena Begič, dr.med.
Praproče 4/a, Ortnek
Telefon: 040 274 205

AKUPUNKTURA

- zdravljenje migren,
- kroničnih glavobolov,
- lajšanje bolečin v predelu hrbtenice (vrat, križ)
- zmanjševanje težav menopavzi,
- pomoč pri odvajanju od kajenja,
- pomoč pri hujšanju,
- krepitev odpornosti.....

Za tiste, ki ne marajo igel, možnost zdravljenja z laserjem.....

Možnost uporabe solarija in infrardeče savne.

Po dogovoru tudi v soboto in nedeljo.

PIKAPOLONICA®
OTROŠKI SVET

V MESECU
JANUARJU
30 % POPUST
NA VSA
OBLAČILA

Informacije:
tel.: 01/895 21 93,
gsm: 041 479 252

PIKAPOLONICA v 1. nadstropju NAMA center - Kočevje

GOSTILNA

barba Duje

ŽLEBIČ 15A, 1310 RIBNICA
GOSTILNA.BARBA.DUJE@GMAIL.COM

15., 16. IN 17. JANUAR 2009

**DNEVI
DALMATINSKE
KUHINJE
S KLAPO
KAMPANEL
IZ PRIMOŠTENA**

Odprto:

- ponedeljek, od 10. do 14. ure,
- torek, sreda, četrtek in petek od 10. do 22. ure,
- sobota in nedelja od 11. do 22. ure.

INFORMACIJE IN REZERVACIJE NA TEL. ŠT.: 041 / 20 61 05
GOSTILNA BARBA DUJE VAS PRIČAKUJE!

OPTIK
JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

Vesele praznike in čist pogled v leto 2009!

Kozmetični studio Nina
Nina Tanko Bojc s.p.
Hrovača 59a, 1310 Ribnica
Mobi: 040-241-650

STORITVE:

NEGA OBRAZA, NEGA TELESA, UREJANJE
STOPAL, MANIKURA, TRAJNO

ODSTRANJEVANJE DLAK,
DEPILACIJA, LIČENJE, TRAJNI

MAKE UP, TETOVAŽA TELESA,
SOLARIJ, VSTAVLJANJE UHANOV

NOVO-NOVO-NOVO

REFLEKSOLOGIJA STOPAL

Nina

Družba za računovodske, revizijske storitve in davčno svetovanje

DAFIN d.o.o.

Šeškova ulica 14, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361-147, fax: 01/8369-141
E-mail: mirjam@dafin.si
GSM: 041/761-668

Direktorji družb, samostojni podjetniki;

- Se zavedate, da računovodski podatek postane koristna informacija, če je posredovan v pravem trenutku?
- Ste pripravljeni izvajanje računovodske funkcije prepustiti ekipi usposobljenih računovodij?
- Ste pripravljeni z računovodskim servisom zgraditi strokoven in Zaupen odnos?

Če ste na vsa vprašanja odgovorili **DA**, potem se nam pridružite.

Dodatna dejavnost družbe je tudi davčno svetovanje in opravljanje preventivnih davčnih pregledov.

Začetek leta 2009 je pravi trenutek, da vstopite v krog naših poslovnih partnerjev.

REŠETO DOMAČIH *v živo*

sobota, 24.1.2009

ob 19.00 uri v ŠC RIBNICA

**RADIO
URBAN**
RIBNICA
89,8 MHz

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

MALI OGLASI

Prodaj elemente kombiniranega štedilnika za vzdaj (60x1500x85).

Cena 300 EUR. Tel.: 01 / 836 31 20.

V širši okolici Ribnice kupim oz. **najamem** manjšo hišico ali bivalni vikend. Možna zamenjava za enosobno stanovanje z vso infrastrukturo v centru Ribnice.

Tel.: 070 / 221 700.

Prodaj 4 zimske pnevmatike (komplet) za renault 4. Cena 20 EUR.

Tel.: 01 / 836 04 57.

Prodaj otroški kombiniran voziček Inglesina. Cena 25 EUR. Tel.: 031 / 566 052.

Oddam v najem hišo v Goriči vasi. Tel.: 041/274 820.

Podarim fantovsko suknjo bež barve, s podlogo na zadrgo. Podarim smuči s smučarskimi čevlji in neregistrirano avtomobilsko prikolico brez strehe.

Tel.: 01 / 836 03 54.

REFLEKSOTERAPIJA, KLASIČNA MASAŽA PSIHOTERAPIJA

**ZA TRETMAN SE LAHKO NAROČITE NA TEL. 01/78 89 721
ALI NA MOBITEL 041/ 824 047**

POLONA MCPARTLIN, MALA SLEVICA 2, 1315 VELIKE LAŠČE

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

Ograje po meri

MATJAŽ ARKO s.p.

Opekarska c.14, 1310 Ribnica

mob: 031 622 158

fax: 01 8373 087

tel.: 01 8373 086

e-mail: mico.les@siol.net

- vse vrste balkonskih, stopniščnih, zunanjih in drugih ograj
- ograje izdelane iz inoxa, lesa, pocinkanega železa oz. kombinacije različnih materialov
- manjši nadstreški ter ostali kovinski izdelki

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HIŠE:

RIBNICA - Bukovška ulica, stanovanjska hiša, izdelana do podstrehe, električna in voda pripeljana do hiše, velikost parcele 1016 m², začetek gradnje 1994, dimenzija hiše 13 x 9m, dokumentacija urejena, sončna in mirna lokacija, cena 117.000 EUR, možnost zamenjave za stanovanje.

KOČEVJE - Uskoška ulica, stanovanjska hiša 9,30 x 8,60 m, zgrajena leta 1975, velikost parcele 551 m², dokumentacija urejena, CK, TEL, KTV, vseljiva takoj, zanimiva in sončna lokacija, delno opremljena, možna zamenjava za garsonjero v Ljubljani z doplačilom ob nakupu hiše, cena 163.000 EUR.

VELIKE LAŠČE - blizu železniške postaje, lesena stanovanjska hišica, dimenzije 10 x 9 m, zgrajena leta 1955, z dvoriščem v izmeri 451 m², el. voda v hiši, takoj vseljiva in ca. 5000 m², zazidljivega prostora za gradnjo enodružinskih hiš, parcelacija še ni izvedena. Cena za vse skupaj je 299.500 EUR.

RIBNICA - strogi center, starejša meščanska stanovanjska hiša, zgrajena okrog leta 1920, velikost 175 m² tlorisne površine, pritličje s poslovnim prostorom in nadstropje - stanovanjski del, ograjen vrt v izmeri ca. 200 m², CK na olje, delno opremljena, takoj vseljiva, cena 235.000 EUR.

RIBNICA - center, stanovanjske hišice, 9,30 x 9,45 m², izdelana do III. gradbene faze, začetek gradnje 2002, velikost parcele 212 m², CK še ni izdelana, ostale inštalacije izdelane, dokumentacija urejena, cena je 95.000 EUR.

GROŠUPLJE - Velika Loka, v središču vasi prodamo visokopritlično stanovanjsko hišo 10 x 9m, zgrajeno leta 1979, parcela je velika 544 m², infrastruktura je v hiši, vseljiva v nekaj mesecih, brez obremenitev, cena je 188.000 EUR.

LJUBLJANA - Orlova ul., starejša večstanovanjska hiša, zgrajena leta 1935, v izmeri 161 m², dvorišče v izmeri 183 m², stavbišče v izmeri 36 m², brez obremenitev, vsa infrastruktura, cena 540.000 EUR.

PORTOROŽ - Sveti Peter, stanovanjska hiša, ca 130 m², zgrajena leta 1986, parcela v izmeri 1100 m², vsa infrastruktura, takoj vseljiva, lepa, mirna, sončna lega, vaška idila, cena 370.000 EUR.

ŠKOFLJICA - Gorenje Blato, gradbena parcela, v izmeri 957 m², z zgrajeno manjšo hišico, leto izgradnje 1960 (potrebna obnove - nadomestna gradnja), pridobljenim gradbenim dovoljenjem, vsa infrastruktura na parceli, možna gradnja takoj, cena 105.000 EUR.

ANKARAN - stanovanjska vila z bazenom v centru, 500 m od morja, lep pogled na Ankaranski zaliv, zgrajena leta 2000, velikost parcele 600 m², 162 m² hišne tlorisne površine, 3 etaže, kompletno izdelana, garaža posebej, cena 1.200.000 EUR.

STANOVANJA:

RIBNICA - strogi center, enosobno, zgrajeno leta 2007, v izmeri 46,20 m² v prvem nadstropju, CK na plin, takoj vseljivo, dve parkirni mesti, cena 85.000 EUR.

RIBNICA - strogi center, duplex, zgrajeno leta 2007, v izmeri 49,20 m², v drugem nadstropju, CK na plin, takoj vseljivo, dve parkirni mesti, cena 85.000 EUR

Ribnica - center, dvosobno stanovanje, v izmeri 61,79 m², v 4. nadstropju, zgrajeno leta 1979, popolnoma opremljeno, lepo vzdrževano, balkon, vsi priključki. Cena: 79.000 EUR.

Ribnica - center, dvosobno stanovanje, v izmeri 59,51 m², v 2. nadstropju, zgrajeno leta 1979, popolnoma obnovljeno, lepo vzdrževano, balkon,

vs priključki. Cena: 83.000 EUR.

Ribnica - center, trosobno stanovanje, v izmeri 74,63 m², v 1. nadstropju, zgrajeno leta 1981, delno obnovljeno, lepo vzdrževano, balkon, vsi priključki. Cena: 103.000 EUR.

Ribnica - center, Prijatelj trg, enosobno stanovanje, v izmeri 44,86 m², v 4. nadstropju, zgrajeno leta 1980, kompletno obnovljeno, vsa infrastruktura, neobremenjeno, s kletnim prostorom. Cena: 67.000 EUR.

KOČEVJE - center, Cesta na stadion, dvosobno stan. v izmeri 62,02 m², v prvem nadstropju, v večstanovanjski hiši, zgrajeno leta 2006, vsa infra struktura, dve parkirni mesti, ZK urejeno, takoj vseljivo, cena 82.000 EUR.

LJUBLJANA - izanska cesta, pet in pol sobno stanovanje v izmeri 125,38 m², (možni dve ločeni enoti), zgrajeno leta 2008, vsa infrastruktura v pritličju z atrijem 140 m², takoj vseljivo, uporabno dovoljenje, etažna lastnina urejena, cena 325.000 EUR.

POSLOVNI PROSTORI

LJUBLJANA - strogi center (Kersnikova), prodamo poslovni prostor v izmeri 100,05 m², v tretjem nadstropju in dve kleti v izmeri 13,04 m² z urejeno etažno lastnino, zgrajeno l. 1980, vsa infrastruktura, parkirnišča v sosednji parkirni hiši, skupna cena je 335.000 EUR.

GRADBENE PARCELE:

VELIKE LAŠČE - blizu železnice, 800m iz centra, zazidljivo zemljišče v izmeri 21.000 m², s pridobljenom gradbenim dovoljenjem za infrastrukturo, cena za m² je 75 EUR.

TREBNJE - MALE DOLE pri Stehinja vasi, prodamo stavbno zemljišče s porušeni objekti, dvorišče v izmeri 92 m², stanovanjska stavba v izmeri 55 m², gospodarsko poslopje v izmeri 20 m² in pašnik v izmeri 1.041 m², (celotna velikost parcele je 1.208 m², komunalna ureditev je izdelana, zanimivi kmečka idila in lokacija, cena je 46.900 EUR.

RIBNICA - HRASTJE, prodamo gradbeno parcelo v izmeri ca 1470 m², dostopna pot odmerjena, infrastruktura še ni izdelana, cena za m² je 27 EUR.

RIBNICA - PODSTENE, neposredno ob cesti Ribnica - Ljubljana prodamo gradbeno parcelo v izmeri 7013 m², z izdanim gradbenim dovoljenjem za parkirnišče tovornih vozil in pridobljenim elektroenergetskim soglasjem, cena za m² je 72 EUR.

KMETIJSKE PARCELE:

RIBNICA - BUKOVICA, pašnik 1667 m², travnik 3416 m² in travnik 1355 m², cena za m² je 1,24 EUR.

VIKENDI:

PADOVO pri Osilnici - KOLPA, stanovanjska hišica, 7,88 x 8,86 m², zgrajena 2003, velikost parcele 516 m², na lepi sončni lokaciji, 5 min. vožnje do reke Kolpe, vsa infrastruktura, dokumentacija urejeni, takoj vseljiva, cena je 82.000 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

RIBNICA - Jurjevica, poslovni prostor za mirno dejavnost v izmeri ca 770 m², z večjim dvoriščem, zgrajen leta 1980, infrastruktura urejena, cena za m² je 3,0 EUR.

Želimo vam vesele Božične praznike in srečno ter zdravo Novo leto 2009

OPOZORILO ZA MALE OGLASE

Po Zakonu o preprečevanju dela na črno oglaševanje dela na črno ni dovoljeno, zato moramo mediji preveriti identiteto lastnika oglasa oz. pridobiti ustrezno listino, da ima za dejavnost ustrezno dovoljenje. V nasprotnem primeru oglasa ne smemo objaviti, ker bi bili odškodninski odgovorni.

Hvala za razumevanje. Uredništvo

PRAZNIČNI KVIZ

(pripravil Marko Modrej)

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste ...

1. Izteka se dinamično in pestro leto, ki je nekaterim prineslo dobre, nekaterim slabe stvari. Pravijo, da bo prihodnje leto še bolj turbo-lentno. Vlada prihajajočemu letu bo ...

- N Jupiter
- S Mars
- Z Venera

2. Smo med prazniki. V krščanskem svetu se na božični oz. sveti večer spominjamo Kristusovega rojstva. Več kot 300 let je moralo miniti, da se je v zgodovini ta praznik uveljavil takšen, kot ga poznamo danes. Simbol, kot je božično drevo, pa se je v Evropi pojavil šele ...

- B v 9. stoletju
- A v 11. stoletju
- R v 18. stoletju

3. O prvi smrečici v Sloveniji, postavili so jo v Ljubljani, poročajo okoli leta 1845, na podeželju pa so jo pričeli postavljati po prvi svetovni vojni. Jaslice, kot prikaz Kristusovega rojstva, so pričeli postavljati nekoliko prej. V katero stoletje bi to umestili?

- E 16.
- V 12.
- K 19.

4. Z božičem povezani Božiček, ki nas je obiskal prejšnji teden, je sprva poosebljal malega boga, po slovenski slovarski definiciji pa je 'simbolni starček', ki ob božiču obdaruje otroke. V rdeči obleki, kot ga poznamo danes, je prišel iz ...

- D Rusije
- Č Amerike
- G Mongolije

5. Prijaznega možička po svetu različno imenujejo in enotnega prevođa imena ni. Angleži mu pravijo Father Christmas, Američani Santa Claus, Italijani Babbo Natale, Španci Papa Noel, Finci Joulupukki, Long Khoong pa mu rečejo ...

- N na Kitajskem
- H v Braziliji
- M v Avstraliji

6. Ozrmo se še k tokratnemu pokrovitelju nagrad oz. prazničnih paketov. Pod okriljem turistične redakcije Dobro jutro, Slovenija je tudi vsakoletni izbor ...

- O slovenskega naj smučičša
- E največjega božičnega drevesa
- J največjega skopuha v Sloveniji

7. Razni izbori, obiski največjih prireditev potekajo tudi z radijskimi oglašnji na številne radijske postaje po Sloveniji. Oddaja Dobro jutro, Slovenija je na našem koncu slišna preko radia ...

- V Urban
- U Univox
- B Zeleni val

8. Nekateri od pokroviteljev medijskega portala Dobro jutro, Slovenija se priključijo tudi našemu kvizu. Kdo od pokroviteljev z nagradami pri kvizu še ni sodeloval?

- L Porsche Slovenija
- C Zavarovalnica Triglav
- M BTC City

9. Ko odprete spletno stran www.dj-slovenija.si, boste na prvi strani ugledali predstavitev kartice, ki se imenuje ...

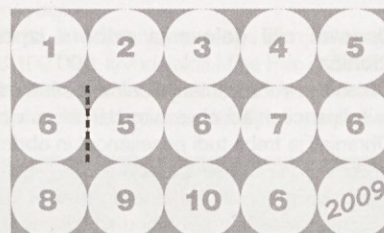
- B rumena
- E modra
- S zelena

10. Čas je, da vse dobro zaželimo vsem reševalcem oz. opazovalcem našega kviza, ki ima za seboj preko 140 nadaljevanj in stopa v 13. leto izhajanja. Vsi vsem zaželimo še ...

- T SREČNO,
- T ZDRAVO,
- T USPEŠNO 2009!

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 15. januarja 2009. Med pravilnimi rešitvami bomo znova izžrebali 5

lepih nagrad (komplet 6 DVD-jev Doctor Ology, šal, kape, refleksne žogice), ki jih poklanja turistično informativni portal Dobro jutro Slovenija - www.dj-slovenija.si.

Pravilna rešitev 11. številke Rešeta je:
VODNO MESTO ATLANTIS

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence: Nagrade, **darilne pakete**, ki jih poklanja **VODNO MESTO ATLANTIS, BTC City Ljubljana.**, prejmejo:

Celodnevno kopanje v Svetu doživetij prejme:
KARIN MOŠKRIČ, Žlebič 38, 1310 RIBNICA

Kopalno brisačo Atlantis, prejme:
KLARA LEVSTEK, Črnc 10, 1316 ORTNEK

Deko Atlantis, prejme:
KARLA DEJAK, Dolenji Lazi 18, 1310 RIBNICA

Priročna baterija s polnilcem za mobilni telefon, prejme:
URBAN MIHELIC, Lipovec 38, 1331 DOLENJA VAS

Set badminton loparjev, prejme:
ANDREJ BRINŠEK, Sveti Gregor 13, 1316 ORTNEK

NAGRAJENCEM ISKRENO ČESTITAMO!
OBVESTILA ZA PREVZEM NAGRAD BOSTE PREJELI PO POŠTI.

ZA VEČJO SAMOOSKRBO PREBIVALSTVA

Izpostava Kmetijsko gozdarske zbornice Ribnica pokriva štiri občine: Velike Lašče, Dobropolje, Ribnico in Sodražico. Območje je z izjemo Ribnice izrazito ruralno. Značilna je izrazita drobnoposestniška struktura, kar je velika ovira za boljše kmetovanje, saj se kmetije zelo težko povečujejo. Neugodna je tudi starostna struktura kmetov. V občinah Ribnica in Dobropolje so uspeli z izpeljavo projektov komasacij. S takimi aktivnostmi bo potrebno nadaljevati. Kolikor bi se spremenila zakonodaja v smislu 2/3 soglasja lastnikov zemljišč, potrebnega za izpeljavo komasacije, bi te aktivnosti lažje stekle tudi na drugih lokacijah. Problem so tudi škode po divjadi in od velikih zveri, ki otežujejo kmetijsko pridelavo, tako da se opuščajo njive, kar posledično povzroča manj učinkovito kmetovanje. V gozdarstvu je drobnolastniška posest velikokrat ovira za racionalnejšo rabo gozda. Težave se pojavljajo tudi pri vzdrževanju in izgradnji gozdnih poti in vlak.

Osnovni cilji delovanja odbora izpostave Ribnica

Ohraniti je treba enoten in celovit sistem delovanja in financiranja z obveznim članstvom v KGZS. Ohranjati je treba tudi poseljenost in obdelanost slovenskega podeželja ter povečati njegovo gospodarsko moč in skladnost razvoja. Javnost moramo osveščati o pomenu kmetijstva ter dvigniti ugled kmetijskega poklica ter krepiti pomen slovenskega kmeta za slovensko kulturo in nacionalno identiteto.

Razvijati je treba dodatne storitve na področju svetovanja in nuditi pomoč pri preusmeritvah in dopolnilnih dejavnostih na kmetijah. Velikost povprečne slovenske kmetije je treba povečati z nadaljevanjem in spodbujanjem za združevanje zemljišč. Zavzemati se moramo tudi za ohranjanje večje samooskrbe slovenskega prebivalstva z zdravo in varno hrano ter povečati obseg in število ekoloških kmetij. Člane je treba usposobljati za pridobivanje energije iz obnovljivih virov, za uporabo novih tehnologij, razen genske. Do leta 2010 bi bilo treba vzpostaviti učinkovito gozdarsko svetovalno službo, pri upravljanju z velikimi zvermi pa doseči tolikšno populacijo, ki bi ustrezala prebivalstvu na področju, kjer se te zveri pojavljajo.

Med letnimi cilji delovanja lahko izpostavimo naslednje:

Še naprej se mora sofinancirati razvoj kmetijstva iz občinskih proračunov ali pa doseči uvrstitev te postavke v občinski proračun, kolikor še ni. Sodelovati moramo pri pripravi prostorskih aktov občin na področju Ol zaradi spremljanja zaščite najboljših kmetijskih zemljišč pred pozidavo. Za izvedbo programa Natura 2000 moramo doseči sprejemljive pogoje ter se truditi, da neposredna plačila ne bodo obdavčena.

Predsednik JANEZ GORŠE

REŠEVANJE SPOROV Z MEDIACIJO JE HITREJŠE

(I.del)

KAJ JE MEDIACIJA IN ZAKAJ V MEDIACIJO?

Na Okrožnem sodišču v Ljubljani mediacije izvajamo od začetka leta 2001 v okviru programa za reševanje sodnih zaostankov. Najprej smo strankam ponudili mediacijo v pravnih sporih, za tem pa še v družinsko-pravnih in gospodarskih sporih. Analize kažejo, da so stranke tovrstno reševanje sporov zelo dobro sprejele. V več

Mediacija je način reševanja spora, v katerem nevtralna tretja oseba strankam pomaga doseči sporazum, ki razrešuje njihov spor in na novo ureja medsebojna razmerja. Zaradi svoje narave lahko postopek mediacije v nasprotju z rednim postopkom vodi k rešitvam, ki so hitrejše, cenejše, kreativnejše in bolj prilagojene interesom strank. Postopek je hiter, neobvezujoč, zaupen in brezplačen in nikakor ne vpliva na morebitni kasnejši spor med strankami na sodišču. Če pride do dogovora v mediaciji, stranke sporazum podpišejo v obliki sodne poravnave, ki ima enako pravno moč kot sodba.

kot polovici primerov se mediacije zaključijo uspešno (s sklenjeno poravnavo ali umikom tožbe), pri čemer se večina uspešno končanih zadev zaključi že ob prvem srečanju.

Pozitivni učinek mediacije je predvsem ta, da strankam, ki s pogovori niso uspeli rešiti spora, ponuja novo možnost, da s pomočjo zaupanja vredne, neodvisne osebe - mediatorja, same sodelujejo pri iskanju rešitve spora. Takšna rešitev omogoča, da na koncu ni poraženca, ter pozitivno vpliva na bodoče odnose med strankami.

Pri Okrožnem sodišču v Ljubljani ponujamo mediacije v civilnih sporih, gospodarskih sporih in družinskopravnih sporih.

PREDNOST MEDIACIJE?

V civilnih zadevah mediacija tako lahko pomaga poravnati del spora ali celotni spor veliko hitreje kot sojenje, dopušča vzajemno sprejemljive rešitve, privarčuje čas in denar, zavaruje in ohranja poslovna ali osebna razmerja, več

PIŠE BARBARA LEVSTIK, SVETOVALKA ZA ALTERNATIVNO REŠEVANJE SPOROV

zadovoljstvo strank in zato zagotavlja večjo verjetnost trajne rešitve spora. Med pravne zadeve npr. spadajo odškodninski spori, spori, povezani s skupnim premoženjem, spori zaradi plačil med fizičnimi osebami ter druge vrste sporov.

Izkušnje držav, ki mediacijo že uporabljajo v gospodarskih sporih, kažejo, da mediacija izboljšuje komunikacijo med gospodarskimi subjekti, zmanjšuje število sporov med njimi, pomaga pri oblikovanju sporazumnih dogovorov med vpletenimi, zagotavlja nadaljevanje poslovnega sodelovanja med strankami, zmanjšuje stroške različnih gospodarskih postopkov in vpliva na skrajšanje gospodarskih postopkov. Med gospodarske spore npr. spadajo odškodninski spori med pravnimi osebami, gradbeni spori, pogodbe o delu, ugotavljanje terjatev v stečaju ter še druge vrste sporov.

Za nadzorno razlago gospodarske mediacije običajno služi primer spora med družbama Tropicana Orange Juices in Wilkin & Son. Obe podjetji sta zaradi napake pri registriranju naročila kupili celotni pridelek pomaranč nekega kmetijskega podjetja v Izraelu. Ko so predstavniki podjetij prišli po pomaranče v pristanišče, so lahko samo razočarani ugotovili, da so kupili isti tovor. Seveda sta obe družbi zahtevali celoten tovor. Upravi sta sestankovali, proizvodnja je čakala, angažirani so bili odvetniki, grozile so tožbe.. Nato je nekdo predlagal, naj poskušajo spor rešiti s pomočjo mediacije. Mediator je po tem, ko je poslušal obe stranki ter opravil še ločene razgovore z njima, predlagal rešitev. Tropicana, ki pomaranče potrebuje za izdelavo pomarančnega soka, naj prva prevzame tovor, oranže stisne in shrani preostanek. Lupine in preostalo meso oranž naj nato pripelje v proizvodne hale podjetja Wilkin & Son, ki potrebuje prav te surovine za izdelavo svoje marmelade. Hkrati sta se podjetji dogovorili, da vsaka plača samo polovico izraelskega tovara. Vse ostalo je zgodovina in predstavlja tipični primer t.i. »win-win« mediacije, za katero je značilno, da si stranki v sporu, ne le pravično razdelita skupno pogačo, ampak obseg te pogače celo povečata v obojestransko zadovoljstvo. (Vir: Mediacija v gospodarskih sporih, Okrožno sodišče Ljubljana, April 2008)

Družinskopravni spori imajo številne posebnosti. Družinska mediacija kaže, da izboljšuje sporazumevanje med člani družine, zmanjšuje spore med njimi, pomaga pri oblikovanju prijateljskih sporazumov med vpletenimi, zagotavlja nadaljevanje osebnih stikov med starši in otroki tudi po razpadu družine in seveda zmanjšuje tudi stroške razveznih postopkov. Mediacija je zelo prilagodljiv postopek iskanja rešitev spora. Po izkušnjah mediatorjev se pri družinski mediaciji največkrat zatakne pri delitvi premoženja. Medsebojni spori glede delitve premoženja, vzgoje, varstva in preživljanja otrok ter osebnih stikov lahko negativno vplivajo na otroka. Večina ljudi se namreč zaveda, da je treba pri razvezi misliti predvsem na korist otrok. Zato je potrebno starše spodbujati, da se o vseh naštetih sporih dogovorijo, saj bodo tako v prihodnosti lažje sodelovali.

V RIBNICI LANI 10 Odstotkov več krvodajalcev

»Krvodajalstvo je najbolj plemenito dejanje – da daš del sebe za drugega, da gre tvoja kri nekemu, ki to najbolj potrebuje,« je dejala krvodajalka, ki je prejela priznanje Rdečega križa Slovenije (RKS) kot 100. 000. darovalka v tem letu.

MARJAN PEČAN JE DAROVAL KRI ŽE 391-KRAT, MAJDA ILC HUSSEIN PA JE BILA LETOS 100.000. DAROVALKA

Prva krvodajalska akcija v Sloveniji je bila 9. marca leta 1953, ko je v Zagorju darovalo kri 9 rudarjev. od takrat je RKS prevzela organizirano krvodajalstvo pod svoje okrilje in med 56 območnimi združenji v kar 50 beležijo porast krvodajalcev. »Zadnje skupno število 100.000-ih krvodajalcev smo beležili leta 2000, letos pa naj bi dosegli celo številko 102 ali 103.000! V prvih enajstih mesecih letošnjega leta smo beležili skoraj 8 - odstotni porast števila krvodajalcev v primerjavi z lanskim letom, v Ribnici pa je bilo v primerjavi z lanskim kar 10 odstotkov več krvodajalcev,« je razložil strokovni sodelavec RKS Boštjan Novak. V Sloveniji je potrebno letno zbrati 42.000 litrov krvi, a to za zdaj še ni problem. V Evropi veljamo Slovenci za neverjetno solidarne, saj sami zagotavljamo vse potrebe po krvi, kar nas uvršča v evropski vrh. Pet odstotkov prebivalcev na leto uspe dati vso potrebno kri, v letu 2008 pa je bilo vsega skupaj preko 1.200 krvodajalskih akcij za potrebe zdravstva v Sloveniji. Pri RKS so se ob 55. letnici še posebej spomnili na vse krvodajalce, med drugim tudi s himno krvodajalcev 'Postoj, prijatelj moj', ki jo je prav za njih napisal in odpel Andrej Šifrer.

STANKO POJE IZ GRČARIC, BORUT PAHOR, MAJDA ILC HUSSEIN IN MIHA PIRC IZ ŽIMARIC

Krvodajalska akcija je v Ribnici potekala 18. in 19. decembra. V dveh dneh je prišlo v športni center 364 krvodajalcev, sicer pa skupaj daruje kri sedem odstotkov Ribničanov. Tokrat je bilo še posebej slovesno, saj se je RKS in slovenski državniški vrh simbolično zahvalil vsem krvodajalcem s podelitvijo priznanja 100.000-emu krvodajalcu. To je bila Majda Ilc Hussein iz Sodražice, ki je kri darovala drugič. 35-letna mamica dveh fantov, 15-letnika in 7-letnika, je po poklicu profesorica slovenščine in univerzitetna diplo-

mirana bibliotekarka. Moža, po narodnosti Palestinca iz Libanona, je spoznala na študiju v Ljubljani. Majda je zdaj vodja knjižarne Feliks, Učila International, v pasaži Maximarketa. »Meni se to zdi najbolj plemenito dejanje, da človek daruje del sebe za drugega. Vse pozitivne misli sem dala v to, da bo moja kri glede na čas, ki prihaja, in je poln viroz in vsega, res prava, in da bo šla v prave roke. Sem se pogovarjala prejle z gospo, ki je dala kri že stotič in upam, da bom tudi jaz uspela tolikokrat.« Priznanje 100.000 krvodajalcu je podelil predsednik vlade Republike Slovenije, Borut Pahor, ki je dejal: »Ljudje, ki dajejo svojo kri za reševanje življenj drugih, so

Ljudje dobrega srca in jim je treba izraziti tudi javno hvaležnost.« Sam pa krvi ni dal in obstaja močan razlog za to. »V naši družini je krvodajalstvo zelo močno. Tudi jaz sem skušal nadaljevati mamino tradicijo, ki je kri dala več desetkrat. Jaz pa imam majhno težavo – vsakič, ko sem dal kri, sem za nekaj časa izgubil zavest. Danes si tega ne morem privoščiti, ker bi bila velika blamaža za Ribnico, moja omedlevica pa bi odmevala v tujih krogih, kjer bi si to lahko narobe razlagali,« se je na svoj račun pošalil predsednik vlade. Si je pa izmeril pritisk, in povedali so mu, da je idealen, 130/80. Kri sta darovala tudi župana Ribnice in

MINISTER ZA ZDRAVJE BORUT MIKLAVČIČ

Sodražice ter Borut Miklavčič, minister za zdravje in predsednik RKS, ki je v Ribnici daroval kri že petnajstič. »To je praznik za slovensko krvodajalstvo. Osebnostno sem zelo vesel, da sami pokrivamo vse potrebe po krvi in krvnih proizvodih v vsakem letu posebej.«

Podelili so še priznanja za enega manj in enega več od 100.000. krvodajalca Miha Pirc iz Žimarič je bil 99.999., Stanko Poje iz Grčaric pa 100.001. krvodajalec. V Ribnico so povabili tudi gospo Leo

PREDSEDNIK VLADE V OBJEMU Z NAGRAJENKO

Manfreda, staro 52 let, iz Kobarida, ki je dala kri že 100-krat. Prav posebej pa se je predsednik vlade zahvalil, podaril mu je svoje spominsko darilo ob tej proslavi, Marjanu Pečanu iz Dragomerja, ki je daroval kri že 391-krat, nazadnje 3. novembra letos.

Majda Ilc Hussein, ki je že večkrat sodelovala kot prostovoljka v Območnem združenju Rdečega križa Ribnica, je vodila tudi razne akcije in ustvarjalne delavnice za otroke v Ribnici - na šoli so zbirali igrače in drobiž. Povsod jo vodi naslednja misel: »Nihče ni tako bogat, da ne bi potreboval nikogar; nihče tako ubog, da ne bi bil nikomur potreben.« Pomislimo na to, ko nam je težko, ali vidimo koga v stiski. Božični čas je eno veliko veselje, a je to tudi čas premišljanja o sebi in bližnjih. Največji dar človeku je biti sočlovek.

Tekst in foto ZDENKA MIHELČIČ

PRI NAS SE ŽENIMO

Podeželske žene obudile ženitovanjske običaje

Društvo podeželskih žena Ribnica in njihove pevke Vesele Ribn'čanke so 28. novembra pripravile že sedmi tradicionalni koncert, ki je bil zares odlično pripravljen in izveden. Bila je to pevška, glasbena, dramsko-plesna prireditev, v kateri so obujali ženitovanjske običaje.

Vesele Ribn'čanke so nam skupaj s svojimi gosti zares lepo pričarale običaje, ki počasi tonejo v pozabo. Poudarek je bil na običajih pred poroko, ter tudi, kako luštno in veselo je bilo na ohceti. Prikazali so nam fantovo vasovanje, petje podoknice, pa kako je vasovalca ob tem zalotila mama, kajti, vedno se srečno ne izide, sploh prvič, ko fant še ne ve, kje je dekletovo okno. Smeha zares ni manjkalo. Ob igri, ki je bila prepletena z glasbo, petjem in plesom, se je dvorana zabavala. Pa tudi napeto spremljala dogajanje, na primer v prizoru, ali bo oče privolil v poroko, ko je, kot veleva običaj, snubec prišel prosit za roko Katarince, njihove edine hčere. In kako lepo je bilo, ko je Katarinco, vso žarečo in lepo v belem, na dan poroke mama blagoslovila. Svatba pa je bila živa, polna lepih zdravic in čudovitih želja, namenjenih mladoporočencema, nekatere prav hudomušne: »Dragi ženin in nevesta, si bodita zmeraj zvesta! Je zakon včasih paradiz, večkrat pa en velik križ! Če se bosta rada imela, bosta mirno skup' živela. Zakon bo šele paradiz, ko pricapljal bo še drobiž. Naj hiša polna bo otrok, zdravih, srečnih, brez nadlog!« Komičnih prizorov, dialogov in trenutkov ni manjkalo. Ljudje so uživali, saj take običaje le še redko kje prikažejo, nekateri pa so se ponekod celo že pozabili. Moderni tempo življenja žal terjaja svoje. Na koncertu, ki je bil prava gledališko-glasbena predstava, skoraj muzikal, so poleg podeželskih žena ter njihovih Veselih Ribn'čank nastopali člani Kulturno - umetniškega društva Sveti Gregor in Vaško-etnološko-turističnega društva Hrovača, folklorna skupina Lončki ter otroški in mladinski pevski zbor iz ribniške osnovne šole, znane napeve so zaigrali mladi harmonikarji iz Kluba harmonikarjev Urška in Tamburaški orkester iz Sodražice, Fantje od fare pa so veselo zapeli. V glavnih vlogah so odlično in doživeto zaigrali: Miran Mavrin kot ženin, Katarina Rigler kot nevesta Katarinca ter Anica Petek kot nevestina mama in Metod Jaklič kot oče. Po stari modrosti je treba končati in oditi, ko je najbolj prijetno. In v tem duhu so prirediteljice tudi zaključile že sedmi tradicionalni in nadvse izvorni koncert.

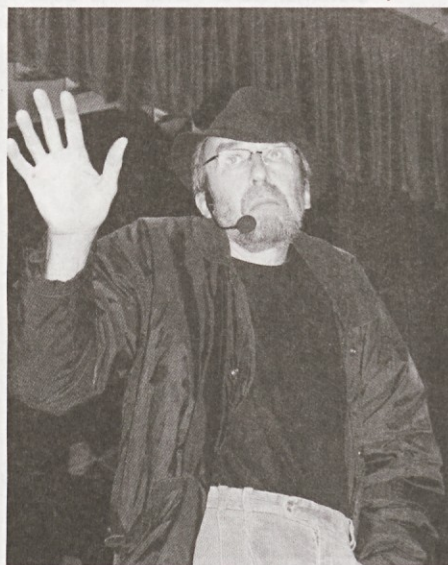
Spremljala in fotografirala ZDENKA MIHELČ

MIRAN MAVRIN KOT ŽENIN IN KATARINA RIGLER KOT NEVESTA

NEVESTINO SLOVO OD DOMA

MEDARD JE NA KONCERTU PIHALNEGA ORKESTRA NASMEJAL Z ZGODBICO NAJBOLJŠEGA SOSEDA

KRIŽEMKRAŽEM PRAZNIČNEM

Ne iščejo časti in velikokrat delujejo še preveč skromni, čeprav si lahko štejejo v dobro, da so med družtvi, ki največ časa preživijo na vajah, kar 90 ur, in urijo svoje prste. 49 let je trenutno star najstarejši član ribniškega pihalnega orkestra in 13 najmlajša članica. Pravljico število 3 je pripeljalo letos v orkester še tri nove deklice, drugače pa zasedbo polnijo tudi gostje od blizu in daleč. Dirigira jim Jernej Šmalc iz Cerknice, vodi pa Stanislav Grebenc, ki so ga člani na rednem letnem koncertu, 12. decembra v dvorani Ideal, skromno obdarili – da bo imel še naprej toliko potrpljenja z njimi. Sponzorji, ki jih je predsednik povabil k podpori, so se že odrezali, in Nova ljubljanska banka je kupila velike bobne, orkestru pa je uspelo popraviti tudi nekaj instrumentov. In če je popravilo nekaj stalo 30.000 tolarjev, jih zdaj 300 evrov, je opomnil Medard Pucelj, ki je občinstvo spet spravil v prisrčen smeh z zgodbo pijančka, ki je nasedel akciji najboljšega soseda Korla ...

Mažorete so dan prej komaj lahko sprejele vse, ki so si v isto dvorano prišli ogledat njihov božični koncert in na trenutke se zdi, da so si ljudje spet zaželeli prireditev. Med množico namreč niso vedno le prijatelji, starši, stari starši in poklicni kolegi, je pa res, da najdemo na prireditvah vsakič druge obraze, ker zanimajo ljudi različni žanri. Preseneča le, da glasbeni večer, ki so ga v Dolenji vasi 22. novembra priredili prvič, ni naletel na odziv, kot smo ga bili tam vedno vajeni. V DC - 16 so tokrat prišli poslušat večinoma le starši, čeprav sta kulturno društvo Franceta Zbašnika in glasbena šola prireditev dobro pripravila. Vsak izmed devetih nastopajočih se je moral v pogovoru s Petrom Dejakom in Matevžem Henigmanom najprej predstaviti občinstvu, nato pa se je Matej Dejak izkazal na harmoniki, Barbara Dejak, Mateja Podgorelec, Žan Smolič, Teja Merhar in Tina Podgorelec na klavirju, Ema Kaplan, Ema Oražem in Nik Rus na kitari, Barbara Gorše pa je s svojim že dodelanim glasbenim znanjem večeru nadela krono.

Prihodnjo pomlad bo Glasbena šola Ribnica praznovala 45 let obstoja in prireditve ob tem jubileju so se že začele. Pianistka Hedvika Petje je v koncertni dvorani GŠ razveseljevala 21. novembra.

Ne pozabimo miklavževanja, ki ga že niz let prireja neumorno Vaško etnološko društvo Hrovača, in njihovih živih jaslic, redkih v Sloveniji. Društvo gostuje skoraj na vseh prireditvah, ker imajo ustrezne kostume, so večji improvizatorji in vsestransko nadarjeni. Prikažejo več, kot le predstavljajo eno izmed etnološko najlepše ohranjenih vasi – v eni sapi se omenja tako njih kot Hrovačo in Ribnico, to pa je dragocena promocija, ker VETD Hrovača pogosto vidimo izven domačih meja.

Sedmega decembra je bila gneča tudi na Marofu, kjer so poskusno uvedli sobotni sejem, na njem pa se je predstavilo 30 razstavljavcev. Kupovali ste lahko od sadja do cenejših oblačil in ostalih izdelkov ter tako niste bili odvisni samo od nakupov v trgovinah.

PO DECEMBRU

Poleg tega sejma bi Ribnica rabila tudi tržnico in Janez Levstek je ponovno podal predlog za tržnico pokritega tipa, ki bi bila nekje v centru. Kmetom bi po njegovem mnenju morala občina omogočiti stojnice in pokrit prostor. Dvom v to, ali bi imela tržnica na podeželju dovolj prometa, je skozi leta poniknil, saj ljudje doma vse manj pridelujejo, pogosto tudi osnovne zelenjave ne, in so povsem odvisni od trgovskih verig ali morda kmetov, ki pridelke dovažajo z drugih koncev Slovenije.

Od 17. decembra pa pogled med vožnjo ali hojo po trgu usmerite k Miklovi hiši, kjer se vidi štiri metre visoka

smreka. Otroci, ki jih je bilo kar za dva šolska oddelka, so dan prej na ustvarjalni delavnici izdelovali okraske, ki so v pravem ribniškem duhu. Strokovne svetovalke iz muzeja, knjižnice in turistično-informativnega centra so želele kraju podariti novoletno darilo, ki ga vsak Ribničan prepozna. Na večer, ko so smreko razsvetlile lučke, so, sicer v močnem dežju, peli otroci pevskih zborčkov iz ribniške osnovne ter obeh podružničnih šol. Imeli so tudi stojnico, kjer so navzoči lahko pili topel čaj in se

sladkali – menda sta naša domača pek in gostilničar takoj in rade volje podprla prirediteljev.

O tradicionalnem božično-novoletnem koncertu bomo pisali v naslednji številki, saj je morala ta že iziti.

GLASBENI VEČER V DOLENJI VASI

Ne, silvestrovanja na prostem pa letos ne bo. Občina pravi, da mora 'šparati' in zagotavlja pasove mnogim svojim porabnikom tako zelo, da se Miklova hiša sprašuje, ali bo sploh uspela izvesti svoj program. Vrtec pa se boji, da se bo zaradi dotrajanosti sesul sam vase. Razlogov za veselje je vse manj, 2500 evrov pa bo Občina namesto za silvestrovanje podarila zdravstvenemu domu za nakup barvnega ultrazvoka.

Tekst in foto ALENKA PAHULJE

»Veseli« december v Ribnici

Mesec december, čas veselja, obdarovanj, želja, obljub in zaključkov. Beseda »veseli« se ga je tako dobro prijela, da na koledarju že težko stoji sam. Čeprav ga velikokrat izkoriščajo, da nas privabijo v trgovine, pa ne smemo pozabiti, da mesec postane vesel šele takrat, ko se na lica otrok, mladih, staršev, babic, tet, bolnih, osamljenih in zaskrbljenih za trenutek prikrađe smeh.

Ribniški študentje smo se odločili, da študentsko dobro voljo v veselemu decembru prenesemo tudi na otroke in občane. Začeli smo v soboto, 13. decembra z Zimsko glasbeno pravljico in delavnico, ki so jo skupaj v sodelovanju z Glasbeno šolo Ribnica organizirali glasbeno izobraženi študentje. Nekaj dobre volje smo želeli prinesiti tudi na ribniški trg, a smo se po dolgotrajnem dogovarjanju in mletju uradnih mlinov odločili, da dogajanje okoli stojnice, kjer bi mimoidočim ponudili kozarec brezplačnega vina, raje prestavimo v prostore našega kluba in krog dobre volje zožimo na študentsko populacijo.

Pokazali smo voljo, da poživimo praznično dogajanje v Ribnici tudi drugim, ne samo študentom. Namesto spodbud smo s strani ribniških uradnikov dobili lekcijo, da očitno tudi za dobro voljo potrebuješ dovoljenje.

Študentje predlagamo, da se v prihodnje, če je to mogoče že drugo leto, vsem prostovoljnimi ribniškimi društvom v decembrskem prazničnem času z izdajo ustreznih odločb omogoči lažje izvajanje in organizacijo dogodkov, ki so dobri za celotno ribniško populacijo.

Naj bo Sreča, napisana z veliko začetnico, vaša spremljevalka v letu, ki prihaja.

RIBNIŠKI ŠTUDENTSKI KLUB

Tematske poti obetajo porast rekreativnega turizma

Naši kraji so turistično malo poznani in še manj obiskani. Imamo srečo, da smo zamudili obdobje razvoja masovnega turizma in ohranili še dokaj nedotaknjeno naravo, s katero se zdaj lahko upravičeno pohvalimo in jo tako tudi ponudimo tistim izbrancem, ki znajo to ceniti.

Vprašanje je, kako primerno tržišni takšno dragocenost in kako privabiti zeleno ciljno skupino.

Zeleni turizem je priložnost za Dolenjsko

Ena od priložnosti je projekt Regijska mreža tematskih poti »Heritage Trails Net«, ki je še v oblikovanju, sledi pa najnovejšim smernicam v turizmu, t.i. »zelenemu turizmu«, podprtemu z zmogljivo tehnološko podporo. Gre za najbolj obsežne pohodne, kolesarske, vodne in jahalne poti v Sloveniji, saj zajemajo celotno jugovzhodno regijo. Tako je možno na pot po Dolenjski in Beli krajini kreniti s konjem, na kolesu, po vodi s čolnom ali pa kar peš.

Na RC Novo mesto, kjer so projekt zasnovali, so se odločili združiti obstoječo ponudbo za naravno in kulturno dediščino ter aktivnim preživljanjem prostega časa. Nosilka projekta je Občina Trebnje, ostalih 18 občin, tudi Občina Ribnica, pa so partnerke.

Od dobre gostilne do servisa

Tematske poti so speljane tako, da ob svoji trasi povezujejo kar se da pestro in celovito ponudbo. Tako lahko obiskovalec, ne glede na izbiro poti, občuduje baročne cerkve, kmečko arhitekturo, naravne znamenitosti, lahko se odloči prenočiti kje na poti in poskusiti kulinarčne posebnosti v kateri od gostiln ali pa kupi tradicionalne izdelke pri obrtnikih na domu. Ob poteh so na voljo tudi servisne storitve v primeru okvare kolesa, turistične informacije in ostala pomoč. Skupno 800 kilometrov poti je dobro označenih, posnetih in urejenih. Na ogled so na spletnem portalu www.slovenia-heritage.net/tp/, kjer lahko turist preko interaktivnih zemljevidov načrtuje pot in preveri ponudbo. Na terenu pa lahko kadarkoli vstopi na portal preko mobilnega telefona.

Priložnost za ponudnike Ribniške doline

Speljane so tudi skozi ribniško dolino. Tu se namreč začnejo tri pohodne poti. Prva, z imenom Po poteh Male gore in Slemen, vodi iz Ribnice preko Sv. Ane in Grmade na Rigelj, druga, Po suhorobarskih in romarskih poteh, vodi z Riglja k sv. Gregorju, mimo Kamnega griča in Nove Štife v Ribnico, in tretja, Po poteh medveda skozi Hrovačo proti Jelenovemu studencu in Kočevju.

Kolesarji bodo prav tako dobrodošli na poti Po deželi risa in rjavega medveda. Leta se bo iz Kočevske Reke in Gotenice spustila preko Grčaric na Loški Potok, od tam pa mimo Sodražice in Nove Štife v Ribnico. Druga, Po skrivnostnih kočevskih gozdovih, pa bo vodila mimo Ugarja, Dolenje vasi in Rakitnice proti Kočevju.

Za konjenike gre skozi Ribnico pot Po Strojni do dežele suhe robe. Pride od Jelenovega studenca, skozi Rakitnico in Ugar v Ribnico in dalje skozi Lipovec proti Kočevju.

Nikoli zaključene aktivnosti

Projekt tematskih poti, ki ga delno financira Evropski sklad za regionalni razvoj, se bo 30. marca 2009 uradno zaključil, čeprav naj se v resnici ne bi zaključil nikoli. Spletni portal bo potrebno stalno obnavljati in vsebine prilagajati realnosti na terenu, poti pa vsako leto vzdrževati. Vsaka občina ima skrbnika, ki mora bdeti nad portalom in vnašati spremembe. Za Ribnico bo to izvajal TIC Ribnica. Načrtovalci projekta so že aktivirali ponudnike ob omenjenih poteh, TIC Ribnica pa naproša, da leti v bodoče javijo vsako nastalo spremembo v podatkih ali ponudbi.

HELENA VIČIČ, vodja Turistično-informacijskega centra

"LONČARICE" PRI DELU

KROŽEK LONČARSTVA

Letos je v Ribnici potekal že drugič lončarski krožek v sklopu Univerze za tretje življenjsko obdobje Ljudske univerze Kočevje. Vodila ga je naša mentorica Ana Češarek, ki nas je učila, usmerjala in nam pomagala ustvarjati predmete iz gline, primerne za novoletni čas. Tako so pod našimi prsti nastale skodelice za kavo, smrečice z lučko ter jaslice, ki so seveda posebnost mentorice. Delavnico nas je obiskovalo osem članic, 4 x po 2 uri. Vse izdelke nam je Češarkova tudi 'vžgala', nekatere tudi glazirala.

Med druženjem in ustvarjanjem smo postale prave 'lončarkse' prijateljice z našo Ano, zato, Ana, hvala ti za tvoj trud z nami.

FRANCKA DEJAK

UPOKOJENCI POTREBUJEJO VEČ POVERJENIKOV ZA MESTO RIBNICA

Društvo upokojencev Ribnica, ki je na pobudo ZDUS v jesenskem času začelo akcijo Starejši za starejše, s katero naj bi ugotovili, kako živi njihova generacija, starejša od sedemdeset let, se je zaradi uspešnosti poverjenikov društva začelo. Čeprav so poverjeniki (ce) tu in tam naleteli na negodovanje svojcev, s katerimi v skupnosti živijo starostniki, ali pa prav od njih samih, so le uspeli zbrati osnovne podatke o dokajšnjem številu

le-teh. Dobljeni podatki bodo v pomoč, ko starostnik že ali pa še bo potreboval pomoč, pa čeprav samo tisto človeško besedo, ki je starejšemu marsikdaj potrebna. Akcija se nadaljuje tako, da bo ob določenem času zaobjetih čim več starostnikov, četudi niso člani Društva upokojencev.

V imenu poverjenikov (ic) društvo prosi tiste, ki spadajo v skupino, ki ji je namenjena ta akcija, in njihove svojce, da dovolijo obisk in pogovor. Vse, kar slišijo, vidijo, zapišejo, je skrivnost, o kateri poverjeniki (ice) ne govorijo in ne smejo razširjati informacij. Prav zaradi tega so morali opraviti ustrezno izobraževanje.

Društvo upokojencev se je povežalo tudi z drugimi institucionalnimi službami in prostovoljnimi društvi (Center za socialno delo, Občina, RK, Karitas ...) ki že delujejo na terenu, da bi v slučaju potrebe stopili skupaj in našli ustrezno pomoč za nekoga, ki je morda v stiski. Naj ne bo nikomur odveč, če se ga povpraša, česa mu primanjkuje. Marsikdo, ki mu materialne dobrine kolikor toliko zadostujejo, je morda le potreben pogovora, in to pogovora z generacijskim sogovornikom.

Ugotovljajo pa, da je prav sama Ribnica najslabše »pokrita« s poverjeniki, pa čeprav je morda največ pomoči potrebnih starostnikov prav v mestu. Društvo apelira na ljudi dobrega srca, ki so člani Društva upokojencev ali pa to tudi niso, so pa pripravljeni narediti kaj dobrega tudi za sočloveka, da se oglasijo v društveni pisarni ob ponedeljkih od 9. do 11. ure, da bi se morda dogovorili za sodelovanje.

V prihajajočih božičnih praznikih in v novem 2009. letu želimo člani Društva upokojencev Ribnica vsem občanom miru in zdravja. Upokojencem, ki pa še niso člani našega društva, pa tudi to, da se nam v novem letu pridružijo. Tudi v naši generaciji in v našem društvu se imamo marsikdaj lepo. Pa načrtujemo še lepše.

Predsednik DU IVAN ŠEGA

Piše Janez Češarek

CAMINO - Prva evropska kulturna pešpot

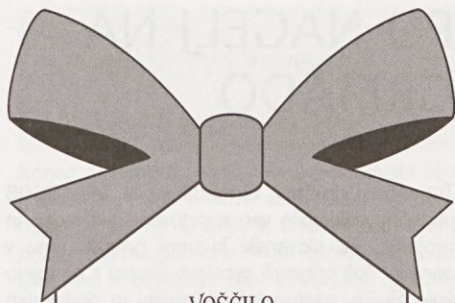
(II)

OB POTI ROMARJE POZDRAVLJAJO OZNAKE, KI KAŽEJO NA TO, KOLIKO HOJE JE ŠE PRED NJIMI

vru so bile kotanje snega. Mejna kontrola med Avstrijo in Lihtenštajnom je bila najbolj temeljita na vsej poti. Lihtenštajn je za slovenski žep ena najdražjih držav. V prenočišču v mestecu Schaan sem spoznal kuharico Zinko iz okolice Bizeljskega. Popotnik kmalu zatem prečka reko Ren in se znajde v Švici. Za krajem Einsiedeln, ki je znan po baročni samostanski cerkvi, se je precej okreplil romarski promet. Številna jezera v vseh odtenkih zelene in modre barve so bila balzam za oči, v ozadju Alpe, vmes pa hribovske pašniki ter oglašanje kravjih zvoncev. Eden

najlepših delov poti je vzpon iz kraja Alpthal na prelaz Haggeneegg in sestop v mesto Schwyz, ki je dalo ime kantonu in državi. Alpe se za nekaj časa umaknejo, ko pot prečka francosko-nemško govorno mejo blizu mesta Fribourg. Številni obli grički in ravnice si sledijo, ko se pot obrne proti jugozahodu. Mesti Lausanne in še posebej Ženeva imata izrazit mednarodni utrip. Lausanne je znana med drugim po gotski katedrali Notre-Dame in po Olimpijskem muzeju, v Ženevi pa domujejo številne mednarodne organizacije (npr. Rdeči križ in evropski sedež Združenih narodov).

VOŠČILO

NEŠTETO LUČI SE PRIŽGALO JE V TEMI,
KI UPANJE DAJEJO TEBI IN MENI;
ZA ZDRAVJE, ZA SREČO,
ZA TOPEL STISK ROK,
ZA SANJE VELIKIH IN TUDI OTROK.

NAJ LEPA BESEDA MED NAMI PREBIVA,
NAJ RADOST, VESELJE
SE V DUŠAH PRELIVA.

DA V NOVEM BI LETU SE RADE DRUŽILE
IN DRUŠTVO BI NAŠE ŠE BOLJ OKREPILE.

VSE TO NAREKUJE MI MOJE SRCE,
KO ŽELIM VAM IZREČI VSE LEPE ŽELJE...

SPOŠTOVANE ČLANICE DRUŠTVA
PODEŽELSKIH ŽENA RIBNICA,
VAM, VAŠIM DRUŽINAM IN OSTALIM
KRAJANOM ŽELIM
MIRNE IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN DA BI LETO 2009 PREŽIVĒLI
V SOŽITJU, ZDRAVI IN VESELI !

PREDSEDNICA DPŽ RIBNICA
MARINKA VESEL

Obiskal nas je sv. Miklavž

Ker so bili otroci tudi letošnje leto zelo pridni, nas je v organizaciji društva VETER Breg obiskal sv. Miklavž, prvi izmed decembrskih dobrih mož. Otroci so se zaradi slabega vremena zbrali v prostorih gasilnega doma v Dolenjih Lazih in nestrpno pričakovali prihod sv. Miklavža. Ta jih seveda ni razočaral, vendar pa je pred njim prišel še strašni parkelj, ki je iskal poredne otroke. Med

zbranimi jih ni našel, zato je prostor prepustil Miklavžu in dvema angelčkoma. Miklavž je otroke razveselil z darili, angelčka pa sta jim razdelila še bonbone. Potem pa so se od nas poslovili in Miklavž je obljubil, da se prihodnje leto spet vrne.

DRUŠTVO VETER Breg

Že od daleč je vidna ena od glavnih ženevskih znamenitosti: velik vodomet, imenovan Jet d'Eau. Brez dvoma je Francija največji zalogaj in preizkusni kamen na vsej poti. Pokrajina je izredno razgibana in razdalje so ogromne. Pot se ne dotakne vele mest, temveč številnih manjših zgodovinskih mest in vasi. Tako kot v Švici so tudi tu priljubljeni siri in suhe mesnine. Osebnost me je najbolj pritegnil sir s kumino. Mestece La Côte Saint-André je zelo pomorno na to, da se je v njem rodil in preživel mladost skladatelj Hector Berlioz. Mesto Le Puy-en-Velay je največje francosko mesto na poti. Leži na področju, ki so ga v preteklosti oblikovale vulkanske aktivnosti. Nagubani griči pred mestom, katedrala Notre-Dame in vitka bazaltna igla s kapelo na vrhu so prava paša za oči. Mnogi popotniki in romarji prav tu začnejo svojo pot proti Španiji. Krvava paša daje pečat višinskemu področju Centralnega masiva okrog kraja Aubrac. Še posebej je živahno maja, ko poteka praznik transhumance, ki označuje začetek odgona živine na višinske pašnike. Ta dogodek privabi številne radovedneže, zato ne manjkajo sejmi in druge prireditve. Nekateri kraji nosijo oznako najlepše francoske vasi, med njimi tudi idilični Conques, kjer vsak začuti zgodovino, ki diha skozi zlizane kamne na poti, skozi zgradbe, zeleno dolino in hribe, ki ga obkrožajo. Pokrajina okrog mesta Cahors, ki ga, podobno kot Krka našo Kostanjevico, obliva reka Lot, je ena najbolj poznanih po rdečih vinih. Jugozahodna Francija je še posebej priznana pri ljubiteljih gosjih in račjih jeter. Kraj Montcuq, kjer kot zanimivost domujejo številni Britanci, je napravil navdve

simpatičen vtis, saj je bilo romarsko prenočišče, ki ga upravljata dobrodušni Jacques in njegova žena, eno najboljših na vsej poti. Okrog mesta Lescar (vinogradi Jurançon) so priljubljena in kvalitetna bela vina. Proti španski meji, Pirenejem in prelazu Somport so si sledili kraji v dolini reke Aspe. Področje so pred leti naselili z medvedi, ki so bili prepeljani iz naših krajev. Na srečo nisem srečal medvedke Francke, s katero so imeli kmetje nemalo težav.

Pot po Španiji je leta 2007 postregla s svežim poletjem, kar je bila precejšnja sreča. Po sestopu s prelaza Somport sem hitro napredoval po manj obljudeni poti, imenovani Camino Aragonés. Sijajen pogled na zasnežene vrhove Pirenejev se odpre popotniku, ko se spusti v dolino. Mesto Jaca je izhodišče za številne ljubitelje smučanja pozimi. Pot poteka tudi skozi porušene in skoraj zapuščene kraje, npr. Ruesta, kjer človeka zmrazi sredi poletja. Tik pred mestecem Puente la Reina se omenjeni del poti združi s Francosko potjo. Omenjeno mesto je pomembno že stoletja in vsak si najbolj zapomni most, ki povezuje oba bregova reke Arga. V tem delu Španije prevladujejo Baski. Za mestom Estella se nahaja ob vznožju hriba simpatična vas Villamayor de Monjardín z odličnim prenočiščem, ki ga upravljajo Nizozemci. Pot vstopi kmalu zatem v provinco La Rioja - deželno vina. Tik za mestom Logro je nasproti prikolesaril kolega Franci Gliha iz Cikave, ki je kolesaril v smeri Francije. Popotnik lahko opazi številne vinograde in mizaste vzpetine. Pogost pojav so tudi številne vetrne elektrarne in Španija je v Evropi takoj za Nemčijo po količini

zelenih energij, pridobljene na ta način. Blizu kraja Belorado se začne najboljše pokrajina Kastilja in León. Planota Meseta z nadmorsko višino okrog 800 metrov naredi na slehernega popotnika vtis drobne mravljičice. Skoraj 250 kilometrov večinoma ravnice, svežina juter, stotine kvadratnih kilometrov žita, številne štorčke, ki gnezdiijo na cerkvenih zvonikih, pastirji s čredami ovac, slavni mesti z gotskima katedralama Burgos in León so le nekatere značilnosti. V mestecu Castrojeriz sem pojedel najboljšo špansko tortiljo. Pri Cruz de Ferro (Železni križ) sem v skladu s tradicijo vrgel slovenski kamenček na ogromen kup kamnov. Mesto Ponferrada je pomembno postajališče na poti, ki je znano po gradu templjarskih viteзов. Vzpon na O Cebreiro je preizkusni kamen moči in tik pod vrhom se začne Galicija. Pokrajina ima keltski pridih in svojo zeleno barvo, dežjem in meglicami spominja na Irsko. Vsaka vas premore kašče za žito, imenovane hórreos. Kraj Samos je eden tistih, kjer fotografi najpogosteje pritisnejo na sprožilec fotoaparata in ujamejo na objektiv samostan ob vodi sredi zelene pokrajine. V kraju Monte do Gozo so romarji nekoč prvič zagledali katedralo v daljavi in zajekali od sreče, zato se mu reče Gora radosti. Kraj je obiskal tudi papež Janez Pavel II., na kar spominja spomenik. Od tu je potrebno le nekaj kratkih kilometrov do središča mesta Santiago de Compostela, kjer stoji mogočna katedrala sv. Jakoba.

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

Kaj je največja napaka laikov pri prvi pomoči?

Čas, ki poteče od prvega klica na številko 112 pa do prihoda reševalcev na kraj življenje ogrožajočega dogodka, je v Sloveniji v povprečju dobrih 10 minut. To je kar 6 minut več od tistega časa, ko so možgani morda že utrpeli nepovratne poškodbe in bo pomoč reševalcev morda že nepotrebna ali pa bo oživljeni človek preživel s hudo možgansko poškodbo. Nujno je torej s temeljnimi postopki oživljanja pričeti čim prej. Da pa bi znali ob tem pravilno ravnati, je treba znanje o oživljanju in pomoči redno osveževati.

Vedeti, kako ukrepati ob morebitni nesreči, je pomembno za vsakega posameznika in gornika – to mu pride prav tako pri hoji v gore kot tudi v vsakdanjem življenju, ko lahko pomaga sebi in svojim najbližjim, prijateljem. Prav tako se s čimprejšnjim nudenjem prve pomoči srečujejo gasilci pri svojem delu ob nesrečah ali gašenjih.

TEČAJ JE VODIL IZKUŠEN REŠEVALEC DANIJEL ANDOLJŠEK

Enaki interesi združujejo. Tako sta Gasilska zveza Ribnica in Planinsko društvo Ribnica staknila glavi in organizirala prvi skupni tečaj, interni tečaj prve in nujne medicinske pomoči.

Tečaj je vodil Danijel Andoljšek, zdravstveni tehnik, motorist reševalec, inštruktor ERC, APLS in ITLS, verificirani predavatelj, ki je tečajnikom teorijo odlično podajal preko besed in slikovnega materiala ter neprecenljivih izkušenj. Na praktičnem delu, ko je delo potekalo v petih delavnicah in so vsi tečajniki tudi delali vse, pa so se Danijelu

VAJA REŠEVANJA IZ VOZILA

v dveh terminih pridružili še reševalci Robert, Miha, Zlatko in Darko, vsi izvrstni reševalci in predavatelji. Tečaj je potekal tri nedelje med 23. novembrom in 7. decembrom, ko so udeleženci v 24 šolskih urah osvežili (doktrina se namreč vedno znova spreminja) in obnovili, teoretično in praktično, znanja o prvi pomoči, prepoznavanju stanja ponesrečenca, ukrepanju, nujenju pomoči, temeljnih postopkih oživljanja pri odrasli osebi in posebej pri otroku in dojenčku, pa o vrstah poškodb in kakšni so pravilni položaji, kako pravilno in učinkovito zaustavimo krvavitev, tudi tisto iz nosu pa o oskrbovanju ran in imobilizaciji, o posebnostih nosečnice, o pikih in alergijah, o ugrizih kač, opeklinah in udarih strel ter poškodbah z elektriko in plini, izvlečenju iz avtomobila ter še mnogo tem je bilo obdelanih.

Razbitih je bilo tudi nekaj mitov. Kdaj in le v katerem primeru čelado tudi snamemo, naučili so se jo sneti motoristu, gorniku, planincu. Tečaja, na katerem je bilo prijetno in sproščeno vzdušje, se je udeležilo, ga opravljalo in dokončalo 13 članov PD Ribnica ter 42 gasilcev prostovoljnih gasilskih društev iz Ribnice in Sodražice z okolico. Veliko tečajnikov, skupaj kar 55. Predvsem je pohvalno, da se je tečaja udeležilo veliko mladih. Enotnega mnenja so bili tako udeleženci kot organizatorji, da je tečaj odlično uspel, bil izvrstno izveden, zadovoljni so bili vsi. Kajti tako znanje ni nikoli odveč, nasprotno, koristi in rešuje. Prav bi bilo, da bi se vsake toliko časa vsak izmed nas udeležil obnovitvenega tečaja prve pomoči v službi, domačem kraju ali morebiti v društvu. Saj lahko pomoč že jutri potrebujejo naši najbližji ali celo mi sami. Naj se zavedamo tudi besed reševalca Danijela Andoljška, ki bodo tečajnikom gotovo ostale za vedno v mislih in srcu: »Kaj je največja napaka laikov pri prvi pomoči? To, da ne pomagata. Ne se bati pomagati! Ne morete škodovati, lahko le pomagata. Priskočite na pomoč prijatelju na skupni poti, ob prihodu na nesrečo ali če nanjo naletite slučajno.«

Tekst in foto: ZDENKA MIHELIC

PO NAGELJ NA GRMADO

Turistično društvo Grmada je v letu 2008 uspešno zaključilo vse načrtovane aktivnosti in projekte. Za slovenski kulturni praznik smo v osnovni šoli pripravili proslavo skupaj z osnovno šolo Sušje, nastopajočimi krajanji in cerkvenim mešanim pevskim zborom. Da je taka dejavnost za naš kraj in tudi širšo okolico še kako pomembna, je povedala kar nabito polna učilnica sama. Na večer pred 1. majem kres na Grmadi privabi številne obiskovalce od blizu in daleč, če le to dopusti vreme. Takoj naslednji dan, 1. maja, pa je pri domu spet živahno, saj se številni pohodniki podajo po nagelj na Grmado. Oboje nam je tudi letos kar dobro uspelo.

Kolesarski vzpon na Grmado prvo soboto v avgustu že prerašča naše občinske okvire in dobiva čedalje širši pomen. Udeleženci iz raznih krajev Slovenije so bili tudi letos, čeprav smo organizatorji v obupu vili roke nad nevihto, ki je trajala skoraj vse popoldne. Pa se kolesarji niso dali, pogumno so se podali na pot in vsi srečno prišli na vrh. Upamo, da projekt Slovenija kolesari za nas ni več tako daleč.

Prav tako smo zadovoljni z organizacijo in izvedbo tekmovanja na klavirski harmoniki, ki je letos že drugič potekalo prvo nedeljo v avgustu. Število tekmovalcev se večja, obiskovalcev je dovolj, torej pogumno naprej.

Vsakoletna akcija Moja vas, lepa, urejena in prijazna teče od junija do konca septembra. Kako so jo sprejeli krajanji, govori urejenost kraja sama zase. Prav vsak obiskovalec to takoj opazi in tudi pohvali. Zaključek akcije obogatimo s strokovnim predavanjem, tudi letos je bilo tako, in podelimo pohvale.

Aktivni skušamo biti tudi v okviru prireditve Ribniškega semnja. Letos smo sodelovali v sejemski povorki in predstavili dejavnost našega društva na prireditvi v ribniškem Gradu.

Poseben čar ima za nas božični pohod z baklami na Grmado. Seveda je ta pohod tudi že tradicionalen in poteka v posebno prazničnem vzdušju vsako leto na sam božični dan. Udeležencev od blizu in daleč res ne manjka, saj vedo, da bodo na cilju jaslice, topel čaj in prijetno praznično vzdušje. Javnost želimo sproti obveščati o vseh naših zanimivih dejavnostih, zato imamo že 4 leta svojo spletno stran td-grmada.com.

Dopolnjujemo in bogatimo pa tudi našo ponudbo promocijskega materiala. Doslej smo uspeli pripraviti 2 zloženk, razglednice, majice, kape, dežnike, vrečke s čajem in promocijski kalendar dogodkov za vsako leto. Za nami je torej uspešna sezona, zato se bomo trudili še naprej, da bodo take tudi prihodnje. Vse naše aktivnosti in projekte sofinancira Občina Ribnica.

Čisto za konec pa smo prihranili našo izjemno pridobitev, na katero si nekako nismo upali računati. Že dolgo smo vedeli, da so okna na našem domu na Grmadi dotrajana, hkrati pa nam je bilo tudi jasno, da je to za nas prevelik finančni zalogaj. Toda uspelo nam je s pomočjo podjetja INLES d.d., ki nam je podarilo vsa okna in jih tudi vgradilo. Tako bo dom sedaj mnogo lepši in prijaznejši za vse, ki ga radi obiskujemo.

Ostane nam le še, da zaželimo veliko vsega lepega in prijetnega v prihajajočem letu 2009 vsem našim članom, krajanom, sponzorjem, prijateljem in tistim, ki radi obiščete našo Grmado.

TD GRMADA

REŠETO

POSLANČEVA ZAPISNICA: Začenja se nov mandat

Piše: poslanec SDS Jože Tanko

Konec novembra so bili imenovani ministri nove (Pahorjeve) vlade, s čimer so prevzeli tudi polno odgovornost za upravljanje države. Potrebno je priznati, da neugodne zunanje razmere, ki počasi silijo tudi v Slovenijo, niso obetajoče. Svetovna finančna kriza, ki se je začela že vsaj pred dvema letoma, ko so »ekplodirale« cene nafte in njenih derivatov ter hrane in pognale inflacijo čez vse razumne meje, prehaja v gospodarsko krizo. Prehitra rast nepremičniškega trga v ZDA je močno poganjala finančno potrošnost ter gospodarske rasti in pričakovanja vseh svetovnih ekonomij.

Ko se je ta rast zaustavila, ko dolžniki niso bili več sposobni plačevati kreditov in ko so propadle nekatere velike finančno posredniške institucije, je prišla streznitev. Gospodarska rast se je ustavila, v nekaterih velikih in za Slovenijo pomembnih ekonomijah je prešla že v recesijo. Naglo so začele padati tudi cene nafte in derivatov in posledica: inflacija. Vse države hitro sprejemajo intervencijske ukrepe, s katerimi poskušajo blažiti posledice pretiranih pričakovanj in preoptimističnih odločitev v svojih finančnih institucijah (bankah...). S tem želijo preprečiti, da bi se ta kriza razlezla tudi v gospodarstvo, v realni sektor.

Slovenija ima pravzaprav srečo. Ukrepi, ki jih je sprejela prejšnja (Janševa) vlada, so omogočili naglo gospodarsko rast ter izboljšanje prilagodljivosti in konkurenčnosti našega gospodarstva. Kritike, ki so jih usmerjali Rop, Cvikel in drugi tedanji opozicijski politiki in ekonomisti njihovega kroga, ko so trdili, da je Janševa vlada kriva za visoko domačo inflacijo, ker država ne deluje proticiklično, so se pokazale za neutemeljene. Svetovna in naša inflacija

sta se v zadnjih mesecih zelo drastično znižali predvsem zato, ker pada povpraševanje po nafti in derivatih.

Srečo imamo pa tudi zato, ker nas je finančna kriza v veliki meri obšla, saj za zdaj ni zaznati, da bi naše banke ali Banka Slovenije imele slabe – »kužne« naložbe v slabih tujih vrednostnih papirjih. Ali pa je to dobro prikrito. Tudi nekateri ukrepi in popravki zakonov, ki jih je Janševa ekipa pripravila v času nastajanja nove vlade - pripravljeni so bili tudi ob sodelovanjem Pahorja in njegovih strokovnjakov, dajejo dobre možnosti za učinkovito finančno ukrepanje Banke Slovenije in poslovnih bank. Na žalost tega še ni čutiti v zadostni meri, saj je še premalo medbančnega sodelovanja, priprte pa so tudi kreditne linije.

Je pa naša rast kljub vsemu primerjalno še vedno izjemno visoka (nad 4%), kar kaže, da je naše izvozno usmerjeno gospodarstvo še dovolj konkurenčno in raznovrstno po programih in trgih. Res so prizadete nekatere proizvodne verige, vendar so razbremenitve, ki

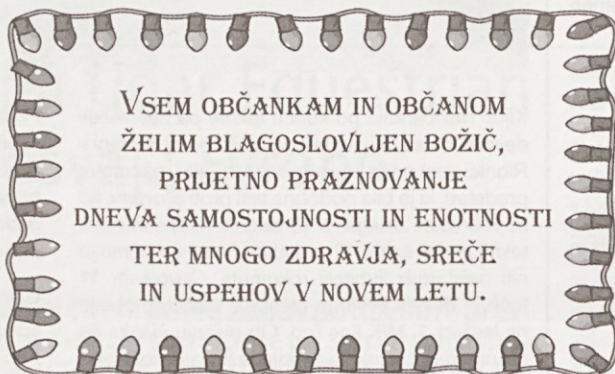
so bile izpeljane v prejšnjem mandatu, ohranile dobre možnosti gospodarskim družbam za nujno potrebne prilagoditve.

Tudi drugi paket zakonov, ki ga je pripravila odhajajoča Janševa ekipa in ki se nanaša na dohodninske in davčne olajšave in vzpodbude, je usmerjen v takojšnjo poživitev realnega - gospodarskega sektorja, saj bi ti ukrepi veljali že za letošnje (2008) poslovno in davčno leto. Proračunski presežek, ki je nastal v tem letu, gre za več kot 200 mio eur, to vsekakor omogoča. Je pa škoda, da ga je nova (SD) koalicija, kljub temu, da je tudi te Janševa vlada predhodno uskladila s Pahorjevo ekipo, v državnem zboru zaustavila, drugih oziroma drugačnih rešitev pa še ni predložila. Upam, da bomo te ali podobne ukrepe sprejemali čimprej, saj so potrebne dodatne vzpodbude gospodarstvu, da se bo čim lažje in čim hitreje prilagodilo novim razmeram.

Pričakujem tudi, da se bosta nesinhroniziranost delovanja in rivalstvo tako znotraj Pahorjeve SD - med Ropom, Gasparijem, Križaničem - kakor tudi v koaliciji, v kateri so še drugi akterji s težo (Lahovnik, Svetlik ...), kar najhitreje odpravila, saj sedaj ni primeren čas za tovrstno politično tekmovalje.

Sinhronizacija v vladi ne sme trajati predolgo. Vlada mora v državni zbor nemudoma posredovati učinkovite ukrepe. Sprejeti jih je potrebno čimprej, če želimo ohraniti upanje na Erjavčevih 1000 eur pokojnine ali na Križaničevo obljubo o 1000 eur minimalne plače. Štiri leta (pre)hitro minejo, rezultate pa vsi upravičeno pričakujemo. Še posebej, ker so napovedovali, da znajo Slovenijo voditi bolje. Če želijo, da se bosta uresničili gornji napovedi, bodo morale pokojnine in minimalne plače porasti vsako leto za okrog 20 %.

JOŽE TANKO poslanec SDS

SLS.

Slovenska ljudska stranka

OBČINSKI ODBOR RIBNICA

Vsem občankam in občanom želimo mirno in veselo pričakovanje božiča, dneva slovenske samostojnosti in novo leto. Naj bo prihajajoče 2009 kljub vse večji negotovosti predvsem leto upanja, novih priložnosti, novih začetkov.

Zato potrebujemo in si zaželimo najprej notranjega miru, moči in zdravja za osebno zadovoljstvo in razumevanje v družbi. Srečno!

Predsednik BENJAMIN HENIGMAN

N.Si

Voščilo

Vsem občanom in občankam želimo blagoslovljen božič in vse dobro v novem letu.

...da bi hiša trdno stala,
da bi miza obilo dala,
želje lepe se množile,
poti samo navzgor vodile,
da bi stare pesmi peli,
zdravi bili in veseli,

(V. VODNIK)

želi OONSi Ribnica

SDS

Ob zaključku leta se veselimo prazničnega vzdušja in postavljamo načrte za prihodnost. Tudi to pot se naj uresničijo najboljše želje in pričakovanja.

SDS Ribnica

DECEMBER 2008

Datum: **SREDA, 31. 12. 2008**
 Kam: **na SILVESTRSKI POHOD K SV. ANI**
 Izhodišče: ob 21. uri izpred veterinarske postaje v Ribnici (pri Riku)
 Zahtevnost: LAHKA pot
 Trajanje: 3 ure
 Prijave in akontacija: Niso potrebne.
 Potrebna oprema: Potrebna je primerna planinska oprema, baterijska svetilka/ bakla, pohodne palice in varen korak.
 Vodja pohoda: Stane Babič

JANUAR 2009

Datum: **SOBOTA - NEDELJA, 10. - 11. 1.**
 Kam: **na INTERNO ZIMSKO IZPOPOLNJEVANJE**
 Kje: Vršič in Erjavčeva koča na Vršiču
 Vsebina: Teme (teoretično in praktične vaje) iz gibanja v gorah pozimi, oprema, nevarnosti, zaustavljanje s cepinom ... itd.
 Potrebna oprema: Primerna planinska obutev in obleka, po možnosti tudi tehnična oprema (cepin, dereze, plazovna žolna, sonda, lopata). Tehnično opremo (če je nimate) si bo mogoče tudi izposoditi.
 Vodja: Interni tečaj bo vodil planinski vodnik, alpinist, GRS-jevec in inštruktor GRZS Klemen Volontar.

Datum: **SOBOTA, 17. 1.**
 Kam: **na NOČNI POHOD Z BAKLAMI K SV. ANI (MO PD Ribnica)**
 Izhodišče: ob 17. 30 izpred veterinarske postaje v Ribnici (pri Riku)
 Zahtevnost: LAHKA pot
 Trajanje: 3 ure
 Potrebna oprema: Primerna planinska obutev in obleka, palice, bakla, baterijska svetilka
 Vodja pohoda: Vodnik PD Ribnica

Planinske novičke:

- Planinci smo se na Miklavževu soboto, 6. decembra, z vodjo Andrejem Drobničem, podali na Slavnik (1028 m). Kar 21 se nas je povzelo na primorski tisočak. Resda je bilo megleno vreme, a smo z dobro voljo in smehom na koncu celo 'razpihali' oblake in je na pot posvetil sonček.
 - Planinsko društvo Ribnica obvešča, da je že narejen plan pohodov in izletov PD Ribnica za leto 2009. Plan je zanimiv in bogat, tako po zanimivih in različno zahtevnih poteh doma in v tujini (Lošinj, slapovi Krke, Petzeck) ter po sodelovanju s PD Kočevje (5. skupni pohod) in s PD Velike Lašče (3. skupni pohod). Zgibanko pohodov lahko dobite ob torkih na srečanjih v društvenih prostorih na Škrabčevem trgu 5 v Ribnici in ob vikendih v naši Planinski koči pri Sv. Ani na Mali gori.

- Planinsko društvo Ribnica vabi vse ljudi dobre volje na silvestrski pohod k Sv. Ani, kjer bomo skupaj pričakali novo leto 2009! Odhod je torej v sredo, 31. 12., ob 21. uri izpred veterinarske postaje pri Riku. V cerkvi sv. Ane bo ob 23.15 tudi sveta maša. Po njej ste vabljeni v kočo, kjer bomo skupaj nazdravili in šli novim ciljem naproti.

NA MEGLENEM SLAVNIKU

Za las ob uvrstitvev na fimalni turnir Pokala Slovenije

Rokometaši Ribnice Riko Hiš so se v četrto finalutekmovanja za Pokal Slovenije v rokometu pomerili s trenutno drugouvrščeno ekipo 1. MIK rokometne lige, Gorenjem iz Velenja. V napeti in razburljivi tekmi so bili Ribničani skozi celotno tekmo po rezultatu v prednosti in so še nekaj minut pred koncem vodili celo za 3 zadetke. Zadnji napad za zmago pa so, žal, zapravili. Velenjčani so dobesedno v zadnji sekundi tekme uspeli doseči zmagoviti zadetek.

FOTO: MITJA ILC

Kljub razočaranju po koncu tekme pa nas veseli dejstvo, da so bili gledalci v nabito polni dvorani v Ribnici spet priča kvalitetni in razburljivi rokometni predstavi, ki je bila podobna tisti proti Slovanu, ko so Ribničani zmagali s 13 zadetki razlike in v celi tekmi prejeli samo 12 zadetkov, česar ne pomnijo niti najstarejši ljubitelji rokometu. Osvojenih 11 točk in delitev šestega mesta je trenutno stanje na lestvici 1. MIK lige (op. Ob pisanju članka še ni znan rezultat tekme zadnjega kroga letošnjega leta v Kopru proti Cimosu).

V nadaljevanju sezone nas tako čakajo zanimive tekme za morebitni preboj med 6 najboljših

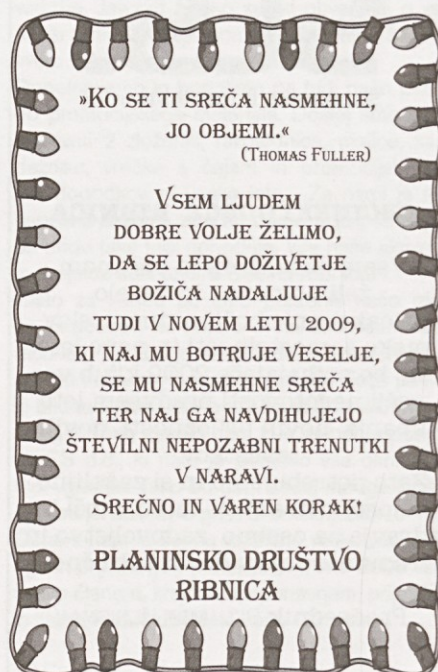
slovenskih ekip, kar vodi v skupino za prvaka. Za Ribničane bo že prva tekma nadaljevanja ena izmed najpomembnejših, namreč gostovanje v Škofji Loki pri Merkurju. Riko Hiše bodo v drugem delu gostovale še v Ormožu, Celju in Velenju, v Ribnico pa bodo prišli Krka, Rudar in Prevent. Kot kaže, bo za zanesljivo uvrstitvev v zgornji del potrebnih vsaj 8 točk, zelo pomembna pa bo tudi tekma proti neposrednemu konkurentu v Ormožu. Osnovni cilj sicer še vedno ostaja

osvojitve najmanj osmega mesta, vsekakor pa je liga za prvaka tiha želja, ki bi pomenila največji uspeh društva v zgodovini samostojne Slovenije. Ribničane bo v drugem delu sezone, kot kaže, okrepil še en igralec, ki prihaja iz sosednje Hrvaške, v jesenskem delu pa je igral pri italijanskem prvotligašu

Pratu. Gre za 28-letnega krožnega napadalca Krunoslava Pipiniča, bivšega hrvaškega kadetskega in mladinskega reprezentanta. Pipinič se naj bi soigralcem pridružil že na prvem treningu nadaljevanja sezone, ki bo v ponedeljek, 5. januarja 2009.

Več o rezultatih in novicah si lahko preberete na spletnih straneh: <http://www.rokometno-drustvo-ribnica.si>

ROKOMETNO DRUŠTVO RIBNICA

»KO SE TI SREČA NASMEHNE,
 JO OBJEMI.«
 (THOMAS FULLER)

VSEM LJUDEM
 DOBRE VOLJE ŽELIMO,
 DA SE LEPO DOŽIVETJE
 BOŽIČA NADALJUJE
 TUDI V NOVEM LETU 2009,
 KI NAJ MU BOTRUJE VESELJE,
 SE MU NASMEHNE SREČA
 TER NAJ GA NAVDIHUJEJO
 ŠTEVILNI NEPOZABNI TRENUTKI
 V NARAVI.
 SREČNO IN VAREN KORAK!

PLANINSKO DRUŠTVO
 RIBNICA

Tekst in foto ZDENKA MIHELČ

LANA OBLAK

POSAMIČNI BRON IN EKIPNO ZLATO NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Lana Oblak, doma z Riglja nad Ortnekom, je članica gimnastičnega kluba GIB Šiška Ljubljana. Na letošnjem nivojskem državnem prvenstvu, ki je potekalo v Mariboru, je v 4. stopnji ženske športne gimnas- tike v posamičnem mnogoboju osvojila bronasto kolajno, z ekipo GIB Šiška pa ekipni državni naslov.

Lana obiskuje sedmi razred devetletne osnovne šole dr. Ivan Prijatelj v Sodražici. Že od malih nog ima rada športne aktivnosti, k čemur jo spodbuja- ta ati, ki je športni pedagog, in mami, ki je aktivno trenirala namizni tenis in dosegala odlične rezul- tate, med drugimi tudi naslov državne prvakinja Jugoslavije v mešanih dvojicah. Lanina vzornica je njena starejša sestra Ina, ki v GIB Šiška prav tako trenira športno gimnastiko in uspešno tekmuje na gimnastičnih tekmovanjih v Sloveniji in v tujini. Na mednarodnem tekmovanju, ki je potekalo 13. decembra 2008 na Nizozemskem, je Ina osvojila drugo mesto na preskoku.

Lana je v zadnjem letu zelo hitro napredova- ala in bila uspešna na letošnjih tekmovanjih. V Mariboru je 29. novembra 2008 potekalo državno prvenstvo, na katerem je v mnogoboju

posamično (seštevek točk na vseh orodjih – bradlja, gred, preskok, parter) osvojila odlično 3. mesto in s tem bronasto kolajno ter bila najuspešnejša tekmovalka GIB Šiška v 4. stopnji nivojskega državnega prvenstva za leto 2008. Kot najuspešnejša tekmovalka pa je Lana prispevala največ točk tudi k ekipni zmagi.

V svetu športne gimnas- tike Lana uživa in se zavzeto trudi, da bi napredovala in bila še naprej tako uspešna.

STANE GAŠPERIČ

LANI OBLAK JE TUDI DOMAČA SOBA DOBRA PRILOŽNOST ZA VADBO

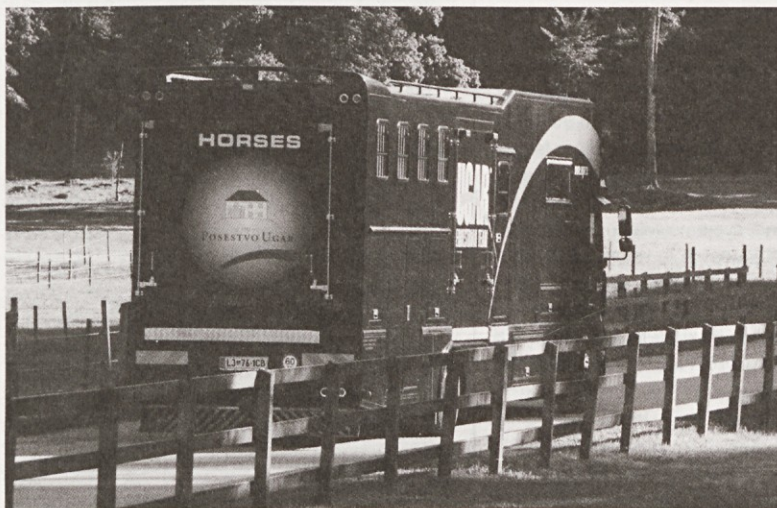
Konjeniška ekipa Ugar Equestrian Team vse bolj osvaja Evropo

December je tisti mesec leta, v katerem se poleg zabav po navadi opravi in oceni tudi pregled celoletnega dela. Prav slednje pa so naredili tudi na Posestvu Ugar, saj so potegnili črto pod športnimi dosežki domače konjeniške ekipe Ugar Equestrian Team v olimpijski sezoni 2008.

Mlada, a sila perspektivna ekipa, pa ima po besedah kapetana, izkušenega Maksa Riosse, letos za seboj naporno, a zares uspešno sezono. Načrtno in kvalitetno delo, vztrajnost, trdi treningi pa so tako letos vnovič dokazali, da je konjeniški

šport, ki domuje pod Veliko goro, na pravi poti v mednarodno konjeniško elito.

Maks Riossa in Manja Koren sta se v letošnji sezoni s svojimi konji odpravila na kar 13 turnirjev v nacionalni in mednarodni zasedbi ter ob tem

TRANSPORTER ZA KONJE, S KATERIM EKIPA OSVAJA EUROPO

še - letos že tretjič zapored – skupaj s celotno zasedbo Posestva Ugar, pod Veliko goro gostila zares pravi športni spektakel, saj so na turnirju svetovnega pokala UGAR 2008 FEI World Cup nastopili tudi jahači, ki so le slabe tri tedne prej ovire preskakovali v olimpijskem parkurju 29.

iger poletne olimpijade v Pekingu.

Velika večina turnirjev, ki se jih je ekipa Ugar Equestrian Team udeležila, je potekalo v Italiji. Poleg Italije pa sta se Manja in Maks predstavila tudi v Avstriji, Franciji in seveda na dveh turnirjih v Lipici, kamor se po zatišju zopet vrača vrhunski konjeniški šport. Med mednarodnimi turnji pa sta nastopila tudi na visoko rangiranih tekmovanjih, ki jih FEI (Mednarodna konjeniška zveza) vrednoti z oznakami CSI od 1 do 5* glede na nagradni sklad in kvaliteto same prireditve in športne konkurence.

Sicer pa sta v letošnji sezoni Maks Riossa in Manja Koren - oba spadata med najbolj izkušene slovenske jahače - kljub poškodbam in boleznim - iz evropskih parkurjev, v katerih sta preživela blizu 70 tekmovalnih dni, prinesla bero odličnih rezultatov. V različnih tekmovalnih konkurencah sta v olimpijski sezoni 2008, ko je konjeniški šport tudi v globalnem pogledu zopet močnejše stopil v ospredje, skupaj uspela doseči kar 12 zmag, 4 druga mesta in 2 tretji mesti. Poleg stopničk pa ne gre spregledati tudi dejstva, da je ekipa preko 40 preizkušenj končala med deseterico najboljših, kar so zares zavdanja vredni dosežki. Poleg preskakovanja zaprek pa v ugarski ekipi, predvsem po zaslugi Maje Rudež in Mojce Koren, vse več energije in strokovnosti posvečajo še eni olimpijski disciplini – dresurnemu jahanju, kjer velja posebej izpostaviti 2. mesto Mojce Koren na državnem prvenstvu v Lipici.

Športno leto 2008 je torej še enkrat brez oklevanja potrdilo, da je konjeniški šport v Sloveniji v vzponu. Veliko zaslug za vse bolj konkurenčne nastope slovenskih jahačev na nacionalnem in mednarodnem nivoju pa s svojim znanjem, voljo, infrastrukturo in vloženi sredstvi zagotovo lahko pripisemo Posestvu Ugar.

J.GREGORČIČ

Foto: Arhiv Posestva Ugar

Poživila - uničevalci vsega dobrega v telesu

Zadnje čase opažam, da vse več ljudi posega po energijskih pijačah. Vedno več ljudi, ki čutijo pomanjkanje energije ali želijo povečati svojo vzdržljivost, se hitro odzovejo na vsako promocijsko sporočilo, ki jim obljublja »da jim bo dalo krila«. Toda ali sploh veste, kaj ti pripravki vsebujejo in kako učinkujejo v telesu?

Kofein v pijačah kola in kavi, tein v črnemčaju ali tavinu, ki ga dodajajo energijskim pijačam, omogočijo telesu hitro porabo lastne zaloge energije. Če jih ne jemljete, jih telo samo proizvede, kolikor jih potrebuje in to v naravni, telesu lastni obliki, ne sintetični, ki jo dodajajo raznim pijačam in energijskim pripravkom. Vozniki, pred katerimi je še dolga vožnja, študenti, ki poskušajo v nekaj nočeh nadomestiti vse, kar so zamudili v nekaj mesecih, pritiski v službi, ki silijo v podaljševanje urnika, vse to so situacije, ko ljudje posegajo po poživilnih napitkih. Trebušna slinavka takoj ko zazna, da se v krvi pretaka preveč poživil, upočasnijo izločanje lastnih poživilnih hormonov, za katere je zadolžena nadledvična žleza. Za vsako snov, ki jo začnemo vnašati v telo v sintetičnih oblikah, naše telo opusti samostojno pridelavo oziroma resorpcijo te snovi. (Op. p: Nekateri spolni hormoni povečujejo telesno zmogljivost, ker izboljšajo preskrbo s kisikom. Športniki, ki dlje časa jemljejo preparate za povečanje mišične mase in vzdržljivosti na osnovi hormonov, imajo pogosto težave s plodnostjo, ker njihovo telo samo ne proizvaža več zadostnih količin teh hormonov.) Največja težava z energijskimi pijačami je, da dvigujejo pritisk in učinkujejo močno diuretično, kar pomeni, da izsušijo telo. Zato je uživanje energijskih pijač v povezavi s športom naravnost nevarno. Pred kratkim je na Irskem umrl 18-letni mladenič, ki je spil 4 pločevinke energijske pijače pred košarkarsko tekmo. Če energijskim pijačam dodajo alkohol, se njihovo diuretično učinkovanje in vpliv na naše ožilje še povečata. Če boste npr. dve uri po energijski pijači zaužili še kavo, se lahko v telesu nabere preveč kofeina, kajti količina zaužitega kofeina se v telesu razpolovi šele po treh do petih urah. Večina energijskih pijač vsebuje tudi veliko sladkorja oz. še hujše, umetni sladilni aspartam in acesulfam-K in umetne arome. Kako te snovi negativno vplivajo na naše telo, smo že govorili. Nekatere pijače vsebujejo tudi velik odmerik sintetičnih vitaminov iz skupine B, ki lahko povzročajo prekomerno bitje srca ter tresavico rok in nog. Po kratkem poletu pogosto končate še nižje in s tem telo izčrpavate. Preveč zaužitega kofeina oslabi ledvice, povzroča kronično pomanjkanje energije, inkontinenco, ovira resorpcijo železa iz hrane. Lahko jeste veliko hrane z železom, pa ga telesu primanjkuje, če ga vedno poplaknete s kavico. Ne pozabite, da se zaužita hrana zadržuje nekaj ur v želodcu, temu pa sledi še nekaj ur presnove v tankem črevesju. Ves ta čas se hranilne snovi v zaužiti hrani, ne smejo zmešati s kofeinom. Kofein vpliva na zakisanje telesa, kar vas bo stalo nekaj kalcija, ki ga bo telo uporabilo za razkisanje. Kofeinske pijače zato sodijo med največje roparice kalcija iz telesa. Kofein telo tudi izsušuje. Če telesu primanjkuje vode, se začne kri »kisati«, zaradi česar pričnejo pokati kapilare. Na večje žile začne organizem nalagati obloge, da bi jih zaščitil pred pokanjem. Uporabo poživil omejite in pazite, da ob tovrstnih pijačah zaužijete dovolj vode. Najboljše je, da

začnete namesto prave kave uporabljati žitno kavo oziroma napitke iz suhih žit, cikorije in suhih fig. Okusi le - teh so že tako izboljšani, da je razlika komaj opazna. Iz lastne izkušnje vam lahko tudi zagotovim, da kriza zaradi pomanjkanja kofeina hitro mine, efekt v telesu pa je neprimerno boljši. Namesto poživljajočih črnih čajev je boljše posegati po čajih brez kofeina, ki nas poživljajo na naraven način. Narejeni so namreč z začimbami, ki pospešijo metabolizem in telesu zelo koristijo. Le tein v zelenem in belemčaju ne zavira resorpcije hranil, kljub temu, da deluje kot poživilo. V zadnjem času so proizvajalci zdrave hrane začeli razvijati svoje različice energijskih pijač, katerih osnova so naravni rastlinski izvlečki, kot npr. ameriška rastlina mate, ki učinkuje podobno kot zeleni čaj. Izboljšanje koncentracije v naravnih pijačah dosežemo z naravnim vitaminom C, izvlečki žajblja, rožmarina in drugimi zelišči, ki krepčajo. Razne izotonične napitke, ki vsebujejo sintetične snovi za boljšo vzdržljivost, kot recimo minerale, elektrolite in podobno, lahko nadomestite z naravnimi, biološkimi izdelki, ki vsebujejo rastlinske izvlečke z energijskim učinkom. Takšne dobite v trgovinah z zdravo prehrano. Od prehranskih dopolnil pa velja omeniti koencim Q10, ki ima pomembno vlogo pri nastajanju energije znotraj celic, povečuje tudi dihalno kapaciteto, kar lahko s pridom izkoristijo vsi, ki želijo premagati utrujenost in povečati energijo, tudi športniki. Vendar pozor! Ni vse kar ponujajo pod imenom Q10 učinkovito in enako varno. Poslužujte se le naravnih dodatkov Q10, kot sta Fidi koencim Q10 in Nutri Q10.

Narava nam je podarila kar nekaj živil, ki so več kot živila, so naravna poživila. Na top listi so proso, kokosova maščoba, začimbe, ki nas zbudijo in ogrejejo (klinčki, muškati orešček, cimet, ingver, kardamom, rožmarin), himalajska kristalna sol, s katerimi si lahko pripravite odlične obroke. Daljšo poživitev lahko dosežemo z uživanjem ingverjevega čaja, čaja koprive, limonado. Če še ne veste, kako blagodejno deluje ena ožeta (neškropljena) limona v kozarcu vode, ki jo popijete na tešče, to preizkusite. Spodbudila bo vaš zaspani želodec, vas blagodejno razstrupila in poživila, kot da ste spili nekaj požirkov kave. Če izberemo naravne izdelke, če pazimo, da smo dovolj hidrirani in poživila uporabljamo le občasno ter potem telesu pustimo dovolj časa, da si opomore ter se regenerira, utegnejo biti občasnih izhodov v sili. Naučite se prisluhniti svojemu telesu, ki vam ima veliko povedati. Utrujenost je le eden izmed opozorilnih znakov, ki vas nagovarja, da se ustavite tukaj in sedaj. Naberite si obilo novih moči! Ob tej priložnosti pa vsem, ki prebirate kotiček Za zdravje, želim veliki ZDRAVJA, za katerega lahko največ storite vi sami!

Pripravila ANDREJA POGORELC, povzeto po obvestilih Skupaj za zdravje človeka in narave ter nekaterih predavanjih.

TISOČ BESED NE PUSTI TAKO GLOBOKEGA VTISA KOT ENO SAMO DEJANJE

Učenci in učitelji Osnovne šole dr. Franceta Prešerna Ribnica se ob koncu koledarskega leta zahvaljujejo naslednjim donatorjem:

POSESTVU UGAR
TRANSPORTU ŠTUPICA
TRANSPORTU PETEK
TRANSPORTU DANIJEL ZOBEC
SVETU ZA PREVENTIVO V CESTNEM PROMETU OBČINE RIBNICA
VITO - L - u
EKOPU
INOTHERMU
ŠOLARČKU, GRAFIKI IN TRGOVINI
RIKO HIŠAM

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA SE ZAHVALUJE

December je čas za voščila in zahvale, zato imam priložnost, da se v imenu vseh članic našega društva zahvalim tudi našim sponzorjem, ki so nam pri letošnji izpeljavi programa priskočili na pomoč, najsibo finančno, s svojimi storitvami ali izdelki ... To pa so bili: Občina Ribnica, Inotherm d.o.o., Grozdana Medved, Gradmetal d.o.o., Andrej Češarek s.p., Plasteles d.o.o., Bar Henigman, Fipis d.o.o., Košček d.o.o., Tanko d.o.o., Avtoprevoznišvo Janez Mejač s.p., Abo Grafika d.o.o. in Leokom d.o.o. ter šiviljstvo Magda Šmalc s.p.. Hvala tudi medijskim sponzorjem R-kanalu plus, Radiu Urban in Univox, Rešetu, gu. Andreju Muleju za ozvočenje, pa tudi TIC-u Ribnica in Trgovini Pogorelec iz Sodražice, kjer so nam pomagale prodajati vstopnice. Ne nazadnje pa izrekamo zahvalo tudi vsem našim družinam in prijateljem, ki so spremljali naše delo in upoštevali našo odsotnost.

Predsednica DPŽ RIBNICA
MARINKA VESEL

Zahvala in voščilo

V tem času se vsi oziram v iztekajoče se leto, hkrati pa nas otroška zvedavost sili v pogled prihajajočega novega leta. Leto 2008 je bilo za Ribniški pihalni orkester eno bolj, če ne najbolj delavnih, saj se je v evidenco vpisalo kar 23 nastopov. Vsega tega pa ne bi mogli uresničiti, če ne bi imeli finančne podpore občin Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka ter podjetij, organizacij in posameznikov iz ožjega in širšega okolja. Tako se nam je ob predstavitvi in realizaciji programa povečalo število donatorjev, uvedli pa smo tudi novo obliko sofinanciranja, to je podporno članstvo za pravne in fizične osebe, za katere upamo, da se bo v prihodnjem letu še razširilo. Vsem, ki so orkestru kakorkoli nesebično pomagali, se iskreno zahvaljujemo v upanju, da bomo tudi v prihodnje plodno sodelovali. Na koncu se kot predsednik zahvaljujem za vztrajno delo tudi »mojim muzikontarjem«, še posebej za prijetno presenečenje, ki so mi ga priredili na tradicionalnem koncertu in v upanju, da bomo v bodoče vsi skupaj še bolj uspešni.

STANISLAV GREBENC, predsednik KUD
Ribniški pihalni orkes

MIKLAVŽ PRINESEL MAJI GUDURAŠ DRŽAVNI REKORD

Kako dober je sveti Miklavž, si mislimo. A veste, da tole darilo sploh ni bilo darilo, kajti zanj je morala Maja trdo delati in pridno trenirati. Maja Guduraš, ki obiskuje 5. razred ribniške osnovne šole in je članica Plavalnega kluba Inles Riko Ribnica, je 6. decembra na prestižnem mednarodnem Miklavževem mitingu v Ljubljani postavila državni rekord, in sicer v disciplini 50 metrov prsno za mlajše deklice v 25-metrskem bazenu. Plavala je izvrstno in z rezultatom 37,71 s za 8 stotink izboljšala državni rekord dosedanje rekorderke.

Miklavžev miting je organiziran za mlajše dečke in mlajše deklice (letnika 1997 in 1998) ter za dečke in deklice. Maja do konca letošnjega leta še spada med mlajše deklice, s prvim januarjem 2009 pa prestopi med deklice. »Zato,« pravi Rihard Pavlin iz PK Ribnica, »je zdaj še čas, da doseže še kakšen

državni rekord med mlajšimi deklicami. Prva priložnost bo že 20. decembra v Mariboru, ko bo možnost postaviti državni rekord še na 50 metrov v 50-metrskem bazenu.« Sicer pa so vsa zimska tekmovanja in zimska državna prvenstva v 25-metrskem, kratkem bazenu. Tako sta le vikend za Majinim uspehom (50 m prsno) v Ljubljani, na EP v kratkih bazenih evropska prva postala Peter Mankoč (že devetih zapored, 100 metrov mešano) in Matjaž Markič v disciplini 50 metrov prsno. A tudi Maja obvlada 50-

metrski bazen, letos poleti je namreč postala državna prvakinja kar v treh disciplinah, na 50, 100 in 200 metrov, vse prsno. Kakšni so njeni plavalni začetki? »Plavam sedaj 5 let, jeseni se je začela šesta sezona. Plavati me je naučila Darka Knafelj, ki je bila v bistvu moja prva trenerka. Tako je bilo 3 leta. K plavanju sva se vpisali v vrtcu skupaj z Veroniko Oražem iz Dolenje vasi. Ko je po vrtcu moja prijateljica Veronika začela obiskovati šolo v Dolenji vasi, sva obe nadaljevali s plavanjem, saj sva se le tam videli in družili.« Drugi Majin trener je bil Darko Petkovič, dve leti, in je že pred njenimi letošnjimi uspehi napovedal, da bo Maja letos dosegala državne rekorde. Po odhodu trenerja Petkoviča jo trenira Miha Koren, ki je bil v pretekli sezoni v klubu kondicijski trener.

Poleg Maje in Veronike jih iz začetne družčine, ko jih je prevzela Darka, plava še kar veliko. So prijetna družčina in se radi družijo. Maja ima treninge 5- do 6-krat na teden po eno in pol do dve uri dnevno. Tako ji prostega časa ob šoli (do sedaj je bila odlična) in treningih niti ne ostane veliko, a ko ga ima, na računalniku rada igra

igrico Sims2 ali na TV ogleda America's Next Top Model. Ima starejšega, sedemnajst let starega brata Davorja, ki trenira roket. Le-tega je tudi Maja trenirala vse do predlani, a potem ni bilo mogoče usklajevati obeh dejavnosti.

Ali imaš kakšen poseben ritual pred tekmovanjem

ali kakšne srečne kopalke, ki jih vedno oblečeš? »Ne, nimam kakšnega rituala in tudi ne posebnih kopalke,« v smehu pripoveduje Maja. Pa trema? »Na začetku jo malo imam, a ko skočim v vodo, vsa v hipu izgine.« Pravi, da vzornika v plavanju za zdaj nima, je kar sama sebi vzor.

O Maji je Rihard Pavlin iz PK Ribnica povedal:

»Z novim letom se za Majo začne novo obdobje priprav za podiranje državnih rekordov med deklicami, kar seveda ni nemogoče,« in dodal, »z Majo je res lepo delati. Kjerkoli smo, je ena izmed najbolj pridnih in v prihodnosti jo vidim zelo visoko v slovenskem, če ne v svetovnem plavanju.«

Maja, imaš kakšno posebno prehrano, kaj ješ?

»Vse, kar babi skuha. To so dobrote iz babičine kuhinje. Kuha res dobro, najraje pa jem makarone s faširanim mesom.« Maja popije ogromne količine tekočine, najraje razredčen sok in čaj. Nedolgo tega jo je trener na treningu poklical iz vode in jo vprašal, zakaj plava in trenira, odgovorila mu je: »Prvič, ker je to dobro za zdravje; da ne posedam pred televizijo. Drugič, ker uživam v družbi prijateljev in šele na tretjem mestu so tu rezultati.« Trener kar ni vedel, kaj bi na tako moder odgovor. Ob uspehih jo v šoli marsikdo ustavi in ji čestita, a na to Maja le skromno zamahne z roko, čeprav si je uspehe priborila s trdim delom. V prsni tehniki Maja, ki ima v šoli najraje glasbo in športno vzgojo, včasih pa tudi slovenščino in angleščino, daleč prednjači, trenira in tekmuje pa tudi v vseh ostalih disciplinah. Sicer pa je le na videz mirna in tiha Maja, ki izstopa med svojimi vrstniki tudi po velikosti, energična in eksplozivna petošolka. Njeni bistri možgani so zvedavi in željni izzivov.

Pogovarjala sem se:
ZDENKA MIHELČ, Foto: arhiv PK Ribnica

In kakšne so Majine želje za novo leto? »Zase si želim šolsko torbo,« skromno reče, »vsem bralcem pa želim predvsem zdravja, ja, zdravja.«

Rihard Pavlin, Plavalni klub Ribnica: »Za novo leto vsem želim sreče!«

NAŠE VOŠČILO

Res se je spremenil čas – kaj je tako vplivalo na nas, da pogosto ni več potrpljenja in razumevanja za sočloveka, da ima prevlado beseda, ki prizadene, in da se je v mnoge naselil strah pred prihajajočim dnevom? Vsak najde svoje razloge.

Da bi bilo razlogov za srečo in radost v letu 2009 čim več, skrbi čim manj, žalost in nesreča pa naj se nas kar se da otepta, vam želi

Uredništvo Rešeta

TINA TRDAN,

DOBITNICA UNIVERZITETNE PREŠERNOVE NAGRADE NA PODROČJU MEDICINE

Dosegli sta nov znanstveni dosežek, ki bo bolnikom z revmatoidnim artritisom izboljšal uspešnost zdravljenja z leflunomidom. Leflunomid veliko pacientom ne pomaga, Tina Trdan iz Sušja in Tanja Tomšič iz Trebnjega pa sta ugotovljali, zakaj. Odkrili sta, da na različni odziv zdravila pri bolnikih vplivata genotip metabolnega encima CYP 2C19 ter ledvična funkcija. Z uvedbo rutinske genotipizacije bolnikov z revmatoidnim artritisom in predpisovanjem 55 % višjih odmerkov v primeru manj aktivnega encima CYP 2C19 bi zmanjšali neželene učinke in neučinkovitosti, kar bi v veliki meri izboljšalo kakovost življenja bolnikov z revmatoidnim artritisom. Raziskovalno nalogo 'Klinična farmakokinetika leflunomida pri bolnikih z revmatoidnim artritisom' so strokovnjaki ocenili z najvišjimi ocenami, mladi raziskovalki pa sta si priborili Univerzitetno Prešernovo nagrado.

MENTOR IZTOK GRABNAR, TINA TRDAN, TANJA TOMŠIČ IN SOMENTORICA LUCIJA PETERLIN MAŠIČ

Ta hip si želi raziskovalno žilico še vedno polniti ...

Tina Trdan je zaposlena študentka, ki dela kot mlada raziskovalka na Fakulteti za farmacijo in zaloga njene raziskovalne žilice se še zdalec ni izpraznila. Motiv tu ni denar, saj se njena plača giblje pod 1000 evri na mesec, znana nagrada pa ji bo prinesla le kakšno prednost pri podiplomskem študiju ali pridobitvi štipendije za odhod v tujino. Ta je trenutno ne mika, ker je bolj domoljubka, a če bi bila v igri znanstveno napredna Rusija, kdo ve ... Lažje ji bo, ker je bila med dodiplomskim študijem štipendistka LEK-a, ki posluje s to mogočno državo, po očetu, ki v omenjeni državi tudi dela zgodbo o uspehu, pa je podedovala vztrajnost, ki ne poide vse dotlej, dokler ne nastane

uspeh. Sama pravi, da se drži reka: »Uspeh tvojega delovanja je odvisen od moči tvojega notranjega prepričanja in samodiscipline. Ne izgubi poguma in nikoli ne odnehaj, kajti neuspeha ni, so samo ljudje, ki ne vztrajajo.« Prešernovo nagrado je po končani nalogi potihem pričakovala, saj se je zavedala, da sta s kolegico prišli do novega pomembnega odkritja, a to ni bil motiv za delo. Še manj 500 evrov vredna nagrada za obe ... Raziskovalnega duha se pač ne da kupiti, uspeha pa ne poplačati z denarjem. Po štiri leta in pol dolgem študiju in diplomi je pridobila naziv magistra farmacije, sedaj pa je vpisana na podiplomski študij Biomedicina smer farmacija, s čimer si bo pridobila doktorski naziv. Tema doktorata bo morda celo nadaljevanjem teme, kot si jo je izbrala za raziskovalno nalogo.

Tisočkrat poskusiš, da ti uspe.

Ko je uvidela, da je bilo raziskovalno področje še nepokrito in ko je dobila plazemske vzorce bolnikov z revmatoidnim artritisom, njene vedoželjnosti in želje po laboratorijskem delu ni bilo možno več zaustaviti. Do znanstvenega rezultata je prišla po nizu poskusov, saj pri raziskovanju ne gre nič gladko. Že štartati je bilo treba večkrat,

da ne pišemo o 'mukotrpnem štančanju' vzorčkov, a vse se pozabi, ko je metoda končno postavljena, pravi Tina Trdan. Kot raziskovalka je svoje delo opravila, zdaj pa bodo njene rezultate preverjali najverjetneje še v prihodnosti tako s strokovne kot tudi ekonomske plati. Njen predlog o predhodni genotipizaciji bolnikov je dober, a zaradi visoke cene morda predrag za rutinsko uporabo, pravi.

Pametno jemanje zdravil prinaša večje zdravje

Človek se hitro zaloti, da jo povpraša, kako kaj s tem ali onim zdravilom, njeni študentski kolegi pa bi hoteli čudežno zdravilo, ki odžene nevšečnosti po prekokani noči. Nalgesin S, je njen odgovor, saj naj bi imel najmanj stranskih učinkov. O tem, koliko zmede povzroči v telesu jemanje več zdravil hkrati, je že veliko povedanega, mnogo stvari pa je še nepoznanih. »Sočasno jemanje več sort zdravil je hud problem, ker se lahko pojavi vrsta interakcij med njimi. Najbolje bi bilo, da bi imel vsak zdravnik ob sebi kliničnega farmacevta, ki bi mu svetoval, saj sam vsega ne more vedeti. V bolnicah take farmacevte že uvajajo (Golnik, Onkološki inštitut in Infekcijska klinika) in tako povezovanje se je izkazalo za zelo učinkovito.« O tveganju in koristih bi moral po njenem mnenju razmisliti vsak, ki jemlje zdravila, o vsakršnem neobičajnem počutju po njihovem zaužitju pa takoj poročači zdravniku ali farmacevtu, da po potrebi čim prej preneha jemati zdravila in da strokovnjaki ugotovijo, kaj se z zdravilom v telesu dogaja. Tudi s strani farmacevtov bi morala biti opozarjanje na morebitne neželene učinke in svetovanje veliko bolj prisotna. Po njenem mnenju sta za pomanjkanje svetovanja dva vzroka. Prvi je ta, da se vsakemu posamezniku, ki pride v lekarno, vedno nekam mudi oz. nima časa, da bi poslušal nasvete, drugi pa je vedno polna lekarna in posledično se sodelavci ne zmorejo posvetiti vsakemu posamezniku v polni meri. »Idealno bi bilo, če bi se lahko že ob predpisovanju zdravil pregledalo, kaj bolnik jemlje in ali so kake interakcije. Da bi farmacevt in zdravnik delovala kot dobro usklajena ekipa. To bi bilo že skoraj prelepo.«

Usoda določa včasih malo čudna pota in tako je tudi Tina Trdan malo vleklo iz ribniškega na kočevski konec, ko je delala prakso in pripravništvo. Za nadaljevanje svoje življenjske poti pa je izbrala, kot že zapisano, raziskovalne vode, po zaključku doktorata pa bo svoje znanje Prešernova nagrajenka najverjetneje unovčila v LEK-u.

'Rada sem v krogu poštenih in nasmejanih ljudi.'

Mlada raziskovalka je vendarle ena izmed nas. Rada kuha, pleše, poje v Komornem zboru patra Stanislava Škrabca, aktivna je v Ribniškem študentskem klubu, za vsak slučaj se je naučila ruščine in opravila tečaj klasične masaže, kolesari in smuča. Pevsko se udeležuje še v deklški vokalni skupini, ki je za zdaj še brez imena ter obiskuje solo petje v Glasbeni šoli Ribnica. Udeležuje se farmacevtskih kongresov in srka znanje, ki naj bi pomagalo več kot le razumeti fizikalne formule in procese v človeškem telesu. Rada se potegne za človeka, če vidi, da mu lahko kdo škodi, četudi nenamerno. Anoreksičnim dekletom je poskušala svetovati, naj bodo pazljive pri jemanju odvajalnih sredstev, ki jih lahko pahnejo v večno odvisnost in pogubo. Opazila je, da veliko ljudi nepremišljeno kombinira predpisana zdravila in zdravila, ki jih je možno kupiti brez recepta. Tak primer so dekleta, ki prejemajo peroralne kontraceptive. Neželeni učinek teh zdravil je lahko pojav depresije, zato dekleta pridejo v lekarno in kupijo zdravilo za lajšanje depresije, ki vsebuje šentjanževko. To zdravilo pa zmanjša učinkovitost zaščite in posledično lahko pride do neželene nosečnosti...

ALENKA PAHLJJE

Foto arhiv Tomšič in univerza v Ljubljani